

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
KATEDRA KRAJINNÉHO MANAGEMENTU

Studijní program: N4106 Zemědělská specializace

Studijní obor: Pozemkové úpravy a převody nemovitostí

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Analýza potenciálu cestovního ruchu v ORP Telč

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Drahomíra Kušová, Ph.D.

Autor diplomové práce: Bc. Lenka Němcová

České Budějovice, 2017

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Fakulta zemědělská

Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lenka NĚMCOVÁ**
Osobní číslo: **Z14427**
Studijní program: **N4106 Zemědělská specializace**
Studijní obor: **Pozemkové úpravy a převody nemovitostí**
Název tématu: **Analýza potenciálu cestovního ruchu v ORP Telč**
Zadávající katedra: **Katedra krajinného managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Zásady pro vypracování:

Venkovský turismus je dnes chápán jako rozvojová šance pro kulturní krajinu v České republice. Otázkou zůstává, nakolik jednotlivé konkrétní lokality tuto šanci skutečně využívají a pokud ano, zda se tak děje v rámci tzv. integrovaného turismu, který využívá místní přírodní a kulturní zdroje a současně zapojuje místní obyvatelstvo.

Cíl práce:

Porovnání obcí v rámci ORP Telč z hlediska venkovského turismu na základě historické, sociodemografické a geografické deskripce a analýzy využití jejich potenciálu pro cestovní ruch včetně analýzy názorů vybraných subjektů na turismus a jeho rozvoj.

Metodika:

Prostudujte dostupnou odbornou literaturu, zabývající se problematikou turismu ve venkovském prostoru obecně a v regionálním kontextu, což vytvoří teoreticko - metodologický základ pro vlastní sběr dat. Provedte obsahovou analýzu příslušných dokumentů (např. statistických databází), které přispějí k deskripci zkoumané problematiky. Pokuste se o komparační empirické terénní šetření, které poskytne informace k porovnání obcí ORP Telč z hlediska potenciálu pro venkovskou turistiku a v detailu odpoví na otázku, jaké typy turismu se vyskytují v katastru obcí, jakým způsobem ovlivňují jejich život. Doplňte dotazníkovým šetřením mezi vybranými skupinami obyvatel obcí ORP Telč (místní obyvatelé, podnikatelé v CR, vybrané klíčové osobnosti), které specifikuje postoje obyvatel k dalšímu rozvoji cestovního ruchu v ORP Telč. Pokuste se o případnou formulaci návrhů sociotechnických doporučení pro venkovský turismus v rámci ORP Telč.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **60 stran textu**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

BINEK, J. (2009): Synergie ve venkovském prostoru: aktéři a nástroje rozvoje venkova. Brno.
BLAŽEK, B. (1998): Venkov, města, média. Sociologické nakladatelství, Praha.
GALVASOVÁ, I. a kol. (2008): Průmysl cestovního ruchu. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha.
GLŮCK, A., a kol. (1992): Venkov má budoucnost. Zemědělské nakladatelství Brázda, Praha.
HENDL, J. (2005): Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace. Portál, Praha.
MAJEROVÁ, V. a kol (2011): Sociální kapitál a rozvoj regionu: příklad Kraje Vysočina. GRADA, Praha.
PERLÍN, R. a kol. (1993): Program obnovy vesnice. Metodika. VÚVA, Praha.
ŠKODOVÁ-PARMOVÁ, D. (2007): Agroturistika. EF JU, České Budějovice.
STŘÍBRNÁ, M. (2005): Venkovská turistika a agroturistika. PROFI PRESS, Praha.
WOKOUN, R., a kol. (2008): Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). Linde, Praha.

Vedoucí diplomové práce: **PhDr. Drahomíra Kušová**
Katedra krajinného managementu

Datum zadání diplomové práce: **20. února 2015**
Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2016**

prof. Ing. Miloslav Šoch, CSc., dr. h. c.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
studijní oddělení
Studentická 15
370 05 České Budějovice
L.S.

doc. Ing. Pavel Ondr, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 15. března 2015

Prohlášení

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě, v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Zemědělskou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, dne 10.4.2017

.....

podpis

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala PhDr. Drahomíře Kušové, Ph.D. za odborné vedení a cenné připomínky při zpracování této diplomové práce a za její vstřícný přístup. Dále bych chtěla poděkovat starostům a starostkám obcí, které se nacházejí na území ORP Telč, za spolupráci, čas a informace, které mi byli ochotni poskytnout k vytvoření této diplomové práce. V neposlední řadě patří mé poděkování rodině a blízkým za materiální a duševní podporu.

ABSTRAKT

DOLEŽALOVÁ, L. (2017): *Analýza potenciálu cestovního ruchu v ORP Telč*. Diplomová práce. Katedra krajinného managementu, Zemědělská fakulta, Jihočeská univerzita, České Budějovice, 105 s.

Hlavním cílem diplomové práce bylo porovnání obcí v rámci ORP Telč z hlediska venkovského turismu na základě historické, sociodemografické a geografické deskripce a analýzy využití jejich potenciálu pro cestovní ruch včetně analýzy názorů vybraných subjektů na turismus a jeho rozvoj. V teoretické části jsou charakterizovány pomocí odborné literatury základní pojmy z cestovního ruchu, respektive venkovského cestovního ruchu. V další části práce je celé území ORP Telč charakterizováno v rámci jednotlivých faktorů cestovního ruchu, tj. lokalizačních, selektivních a realizačních faktorů. Tato charakteristika spočívá v porovnání objektivních dat daných obcí. Vyhodnocení potenciálu cestovního ruchu v ORP Telč bylo založeno na vyhodnocení faktorů a na dotazníkovém šetření, které se zaměřilo na představitele obcí a jejich názor na cestovní ruch a všechny složky infrastruktury cestovního ruchu.

Klíčová slova: cestovní ruch, venkovský cestovní ruch, regionální rozvoj, potenciál cestovního ruchu, ORP Telč

ABSTRACT

DOLEŽALOVÁ, L. (2017): *Analysis of the tourism potential in the Telč region*. Master thesis. Department of Landscape Management, Faculty of Agriculture, University of South Bohemia, České Budějovice, 105 p.

The main objective of the master thesis was to compare municipalities within the Telč region from the perspective of rural tourism. The comparison was based on historical, sociodemographic and geographic description and analysis of their potential for tourism, including analysis of opinions of selected subjects towards tourism and its development. In the theoretical part, basic concepts of tourism or rural tourism were characterized, based on the review of pertinent professional literature. In the next section, the Telč region was characterized in terms of particular tourism-related factors, i.e. localization, selective and implementation factors. The characteristic consisted in comparing the objective data of the municipalities studied. Evaluation of tourism potential of the Telč region was based on evaluation of the factors and on the survey that addressed representatives of the municipalities with the aim to acquire their opinions on tourism and all components of tourism infrastructure.

Key words: tourism, rural tourism, regional development, tourism potential, Telč region

OBSAH PRÁCE

1. ÚVOD A CÍLE PRÁCE	10
2. TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	12
2.1 Cestovní ruch	12
2.1.1 Definice cestovního ruchu	12
2.1.2 Předpoklady cestovního ruchu	12
2.1.3 Typologie cestovního ruchu	14
2.1.4 Aktéři cestovního ruchu	14
2.2 Venkovský cestovní ruch	16
2.1.1 Venkovský cestovní ruch	16
2.1.2 Vývoj venkovské turistiky	18
2.3 Venkovský turismus jako prostředek regionálního rozvoje	19
2.4 Veřejné podpory a dotace na rozvoj venkovské turistiky	21
2.1.1 Program rozvoje venkova	21
2.1.2 Místní akční skupiny	22
2.1.3 Národní dotace	23
3. METODIKA PRÁCE	24
4. LOKALIZAČNÍ FAKTORY - VÝSLEDKY	27
4.1 Přírodní	27
4.1.1 Poloha	27
4.1.2 Geologie a geomorfologie	28
4.1.3 Pedologie a land use krajiny	30
4.1.4 Klima	33
4.1.5 Hydrologie	34
4.1.6 Flora a fauna	35
4.1.7 Ochrana přírody a životní prostředí	36
4.2 Kulturně - historické	38
4.1.1 Kulturně historické památky	38
4.1.2 Kulturní a sportovní akce	41
4.1.3 Kulturní a sportovní zařízení	42
5. SELEKTIVNÍ FAKTORY - VÝSLEDKY	44
5.1 Objektivní	44
5.1.1 Obyvatelstvo	44
5.1.2 Hospodářství	48
5.1.3 Občanská vybavenost	49
5.2 Subjektivní	50
5.2.1 Psychický stav obyvatel	50
5.2.2 Reklama, propagace	51

6. REALIZAČNÍ FAKTORY - VÝSLEDKY	52
6.1 Technická infrastruktura	52
6.2 Základní a doprovodná infrastruktura	53
6.2.1 Cestovní kanceláře	53
6.2.2 Turistická informační centra	54
6.2.3 Ubytovací zařízení	54
6.2.4 Stravovací zařízení	56
6.3 Organizace v působnosti cestovního ruchu	57
7. POTENCIÁL CESTOVNÍHO RUCHU	62
7.1 Potenciál lokalizačních faktorů	62
7.2 Potenciál selektivních faktorů	66
7.3 Potenciál realizačních faktorů	71
7.4 Celkové hodnocení potenciálu CR	74
7.5 Souhrnná SWOT analýza	83
7.6 Dotazníkové šetření	84
8. DISKUZE	88
9. ZÁVĚR	91
10. ZDROJE LITERATURY	94
10.1 Odborná literatura	94
10.2 Internetové zdroje	96
11. PŘÍLOHY	100

1. ÚVOD A CÍLE PRÁCE

Cestovní ruch je poměrně mladou disciplínou v rámci geografie. Jako takový vzniká s nárůstem volného času obyvatel (stabilizace pracovní doby, prodloužení dovolené) počátkem 20. století. Venkovská turistika se však v českých zemích objevuje již v druhé polovině 19. století.

Venkovská turistika je velmi obsáhlým typem cestovního ruchu s charakteristickým prostředím, ve kterém je realizována. Venkovský cestovní ruch v sobě zahrnuje rekreační aktivity na venkově s ubytováním v soukromí nebo v menších hromadných ubytovacích zařízeních. Má dvě odlišné podoby – dlouhodobější (jde o tzv. sekundární bydlení) a krátkodobější (agroturismus, ekoturismus, ekoagroturismus).

Cestovní ruch získává stále větší význam ve funkci aktéra, který je schopen rozhybat regionální rozvoj téměř v jakékoliv oblasti, tedy i venkova. Podpora pak spočívá ve vytvoření nových pracovních míst a kumulaci investičních aktivit. Ekonomicky slabším regionům významně napomáhá a chrání je i vůči strukturálním problémům ekonomiky. Pro rozvoj regionu v oblasti cestovního ruchu je nutné, aby v regionu fungovala dobrá spolupráce obcí a měst či jiných organizací.

Pro dlouhodobou stabilitu rozvoje (udržitelnost) se musí propojovat názory a zájmy všech dotčených skupin, v tomto případě se jedná o návštěvníky venkova, obyvatele venkova a o samotné prostředí, ve kterém je cestovní ruch realizován. Venkovský turismus by měl být nejen šetrný, ale i integrovaný do místní společnosti. Proto je nutné zapojit jak obyvatele, tak i podnikatele v dané obci a zároveň musí být tyto subjekty koordinovány „vyššími“ správními orgány.

Obce spadující do obce s rozšířenou působností Telč (ORP Telč) se nacházejí v jihozápadní části kraje Vysočina. Jedná se celkem o 45 obcí, respektive 59 částí obcí s vlastním katastrálním územím. Největším a zároveň jediným městem je město Telč. Telč je regionálním střediskem celé oblasti, současně i střediskem cestovního ruchu.

Otázkou zůstává, jak moc je ORP Telč schopno využívat tuto šanci rozvoje v rámci cestovního ruchu, což ostatně má potvrdit tato diplomová práce. Hlavním cílem této práce je porovnat obce v rámci ORP Telč z hlediska venkovského turismu na základě historické, sociodemografické a geografické deskripce. Zároveň jsou obce analyzovány z hlediska využití jejich potenciálu pro cestovní ruch včetně analýzy názorů vybraných subjektů na turismus a jeho rozvoj. Analýza názorů vybraných subjektů je provedena pomocí dotazníkového šetření zaměřeného na představitele obcí, tedy jejich starosty. Dotazník je koncipován tak, aby odpověděl na otázky typu jaká výše finančních prostředků obcí je alokována do rozvoje cestovního ruchu, a do jaké oblasti cestovního ruchu. V rámci dotazníku je specifikován současný stav podnikatelské sféry a obyvatelstva v obcích a jejich spolupráce s veřejným sektorem. V rámci diplomové práce jsou stanoveny tři pracovní hypotézy, které budou následně v závěru práce zhodnoceny.

Tato práce může sloužit jako analytický podklad pro decizní sféru, tj. pro rozhodovací řídicí sféru v ORP Telč. Kompletní analýza dat je souhrnně zpracována tak, aby dané orgány státní správy mohly problematiku potenciálu cestovního ruchu správně uchopit a utvořit si ucelený názor na danou oblast. Zpracovaný současný stav území z hlediska cestovního ruchu může být právě pro decizní sféru podkladem pro další rozhodovací procesy a možnost rozvoje cestovního ruchu v ORP Telč.

2. TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

2.1 CESTOVNÍ RUCH

2.1.1 Definice cestovního ruchu

Cestovní ruch je velmi mladou disciplínou, která v rámci geografie má své vědecké počátky ve 30. letech 20. století. Důvodem pozdního vzniku je vznik jevu rekreace a volného času, který se rozšířil do života celé společnosti právě v této době, kdy se stabilizovala délka pracovní doby a prodloužila dovolená (Toušek, Kunc, Vystoupil 2008).

Česká centrála cestovního ruchu (CzechTourism) charakterizuje cestovní ruch jako mnohostranné odvětví, jež zahrnuje dopravu, turistická zařízení, služby cestovních kanceláří a agentur, průvodcovské služby, turistické informační systémy a další. Cestovní ruch může být chápán jako hospodářské odvětví budoucnosti, a to proto, že ovlivňuje zaměstnanost, nové pracovní příležitosti, socioekonomický rozvoj regionů, podílí se na tvorbě HDP, přináší příjem do místních rozpočtů obcí a podporuje investiční aktivitu v regionech (CzechTourism 2016).

AIEST (Association Internationale d'Experts Scientifiques du Tourisme – Mezinárodní sdružení vědeckých pracovníků v cestovním ruchu) definovalo cestovní ruch jako „soubor vztahů a jevů, které vyplývají z cestování a pobytu osob, pokud s pobytem není spojeno trvalé usazení a vykonávání výdělečné činnosti“ (Galvasová a kol. 2008). Cestovní ruch lze charakterizovat i jako hospodářské odvětví, které je souhrnem specifických služeb, procesů a produktů spjatých s aktivitami cestujících osob. Rozvoj cestovního ruchu je závislý na existenci jistého potenciálu, který vyplývá jak z přírodního (krajinného) aspektu, tak i z antropogenního aspektu, vytvořeného lidskou činností. Proto je silně územně koncentrován a diferenciován, nejedná se o plošné a všudypřítomné odvětví. Pokud tento potenciál daná oblast má, pak je nutné usilovat o dlouhodobou udržitelnost rozvoje, který si zakládá na principu ekonomické prosperity, kulturně - sociální identity a ekologicky šetrného rozvoje (Galvasová a kol. 2008).

2.1.2 Předpoklady cestovního ruchu

Cestovní ruch má hned několik předpokladů pro rozvoj či vznik. Tvořeny jsou lokalizačními, selektivními a realizačními faktory. Mezi ty nejzákladnější faktory vzniku či rozvoje cestovního ruchu patří lokalizační faktory, kdy se hodnotí

tzv. přírodní rekreační potenciál. Selektivní faktory pak vyjadřují způsobilost společnosti k účasti na cestovním ruchu. Ovlivňují intenzitu účasti obyvatelstva na cestovním ruchu a rekreaci. Realizační faktory slouží k uskutečňování cestovního ruchu a rekreace (Toušek, Kunc, Vystoupil 2008).

Tabulka č. 1 blíže popisuje a rozděluje tyto faktory a k nim přiřazuje i předpoklady, které specifikovali autoři Toušek, Kunc, Vystoupil (2008). Stejně rozdělení nalezneme i u autorů Galvasová a kol. (2008).

Tabulka č. 1: Předpoklady cestovního ruchu

Faktory		Předpoklady
lokalizační	přírodní	reliéf
		vodstvo
		klimatické podmínky
		fauna, flora
	kulturně - historické	kulturně historické památky
		kulturní akce
		kulturní zařízení
		sportovní akce
selektivní	objektivní	míra urbanizace
		demografické charakteristiky
		ekonomické podmínky
		politická situace
	sociálně - kulturní situace	
	subjektivní	psychický stav obyvatel
reklama a propagace		
realizační	komunikace	stav komunikací
		výstavba komunikací
	základní a doprovodná infrastruktura	cestovní kanceláře
		ubytovací zařízení
		stravovací zařízení

Zdroj: Toušek, Kunc, Vystoupil (2008): Ekonomická a sociální geografie, vlastní zpracování

Základem pro rozvoj cestovního ruchu je primární atraktivita regionu, avšak nedílnou součástí efektivního rozvoje je také vybavenost regionu základní a doprovodnou infrastrukturou a nabízenými službami. Ubytovací a stravovací zařízení tvoří materiálně - technickou základnu vybavenosti regionu. Vedle této vybavenosti musí být v regionu dostatečně rozvinuta dopravní infrastruktura, která je v současné době fenoménem v rozvoji cestovního ruchu. Nelze se v daném místě ubytovat či stravovat, pokud se návštěvník do tohoto místa nemůže pohodlně dopravit. Dopravní infrastruktura slouží k propojení místa bydliště a destinace cestovního ruchu, může však být i samotným cílem cestovního ruchu (Galvasová a kol. 2008).

2.1.3 Typologie cestovního ruchu

Druhy cestovního ruchu (Tabulka č. 2) závisí na průběhu a realizaci cestovního ruchu, závislých na geografických, ekonomických či společenských podmínkách.

Tabulka č. 2: Druhy cestovního ruchu

<i>dělení</i>	<i>druhy</i>	<i>poznámky</i>
podle místa realizace	<i>domácí cestovní ruch</i>	-
	<i>zahraniční cestovní ruch</i>	-
dle vztahu k ekonomii státu	<i>příjezdový cestovní ruch (incoming tourism)</i>	příjezd zahraničních hostů do státu
	<i>tranzitní cestovní ruch</i>	průjezd zahraničních osob přes daný stát
	<i>výjezdový cestovní ruch (outgoing tourism)</i>	výjezd občanů z daného státu
podle počtu účastníků	<i>individuální</i>	-
	<i>kolektivní (skupinový)</i>	-
	<i>masový</i>	velká koncentrace účastníků
podle délky trvání	<i>krátkodobý</i>	max. 3 přenocování
	<i>dlouhodobý</i>	4 a více přenocování
podle způsobu zabezpečení průběhu	<i>organizovaný</i>	cestu a pobyt zajišťuje zprostředkovatel, např. cestovní kancelář
	<i>neorganizovaný</i>	účastník si vše zajišťuje sám
	<i>volný</i>	všechny náklady si platí účastník sám
podle způsobu financování	<i>vázaný</i>	částečná či plná úhrada nákladů účastníka jiným subjektem, např. zdravotní pojištění, zaměstnavatel

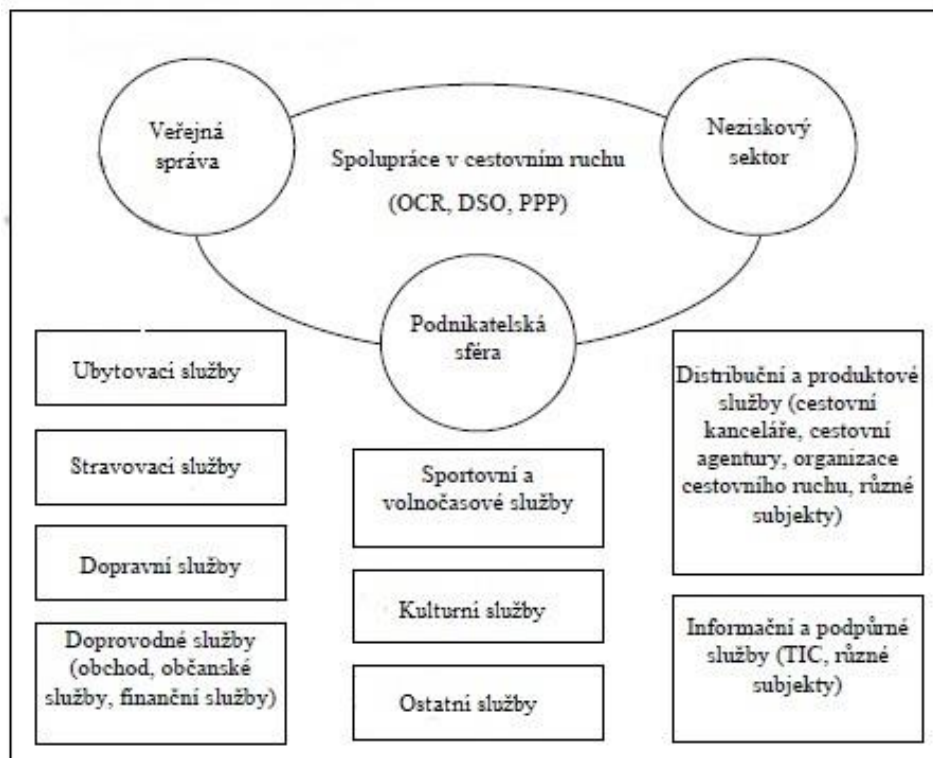
Zdroj: Galvasová a kol. (2008): Průmysl cestovního ruchu, vlastní zpracování

2.1.4 Aktéři cestovního ruchu

V současné době přispívají nejvíce rozvoji cestovního ruchu v daném regionu organizace cestovního ruchu (OCR). OCR jsou „efektivně fungující uskupení subjektů, které existují na nějaké organizační platformě (dobrovolný svazek obcí, sdružení právnických osob atd.) a řídí a koordinují rozvoj cestovního ruchu na určitém území (místní, regionální, krajská, národní)“ (Galvasová a kol. 2008).

Pokud má být rozvoj cestovního ruchu efektivní, je nutné, aby jednotliví aktéři v této oblasti mezi sebou spolupracovali. S tímto souvisí proces tzv. deliberativní demokracie, což je demokracie, která si zakládá na projednávání daných témat za účasti zainteresovaných subjektů. Obecně se rozlišují tyto formy spolupráce: podílejší se (shareholders), zainteresovaní (stakeholders) a dotčení (placeholders). Shareholders jsou subjekty, které hlouběji projednávají přípravy, např. spolupracující obce a podnikatelé. Na subjekty stakeholders jistá aktivita působí, tj. občané a jejich sdružení, návštěvníci aj. Krajský úřad, správa chráněné krajinné oblasti či národního parku, nebo ministerstvo patří mezi tzv. placeholders, tedy subjekty, v jejichž zájmovém území se aktivita realizuje. Při takové spolupráci aktérů cestovního ruchu mohou být naprosto využity silné stránky a naopak eliminovány slabé stránky regionu. Aktéry lze rozčlenit i dle ekonomického hlediska, tedy veřejný sektor (veřejná správa - celostátní úroveň, krajská, či lokální úroveň), podnikatelský sektor (tržní, komerční - podnikatelské subjekty) a občanský sektor (neziskový - různé rozvojové, zájmové či sportovní organizace) (Galvasová a kol. 2008).

Obrázek č. 1: Aktéři cestovního ruchu

Zdroj: Galvasová a kol. (2008): Průmysl cestovního ruchu

„Jedna z výrazných slabých stránek v rozvoji cestovního ruchu na celostátní, regionální i lokální úrovni je nedostačující existence a fungování jeho organizačních struktur“ (Galvasová a kol. 2008), což dokumenty vzniklé v České republice (dále ČR) naplňují. V mnoha vyspělých státech již získali takové zkušenosti, že nejdůležitějším předpokladem pro rozvoj cestovního ruchu je vzájemná spolupráce (Galvasová a kol. 2008).

Na mezinárodní úrovni funguje hned několik organizací, které koordinují cestovní ruch, zprostředkovávají výměnu informací a předávají zkušenosti získané v této oblasti. Jedná se např. o Světovou organizaci cestovního ruchu (World Tourism Organization - WTO), Světovou radu pro cestování a cestovní ruch (World Travel and Tourism Council - WTTC), Evropskou komisi cestovního ruchu (European Travel Commission - ETC). Celostátní úroveň v České republice prezentují Ministerstvo pro místní rozvoj (vypracovává strategii regionálního rozvoje) a jím zřízená agentura CzechTourism, která propaguje celou republiku jako destinaci cestovního ruchu v zahraničí i zde. Lokální úroveň pak zastupují jednotlivé kraje, obce, svazky obcí, místní akční skupiny, turistická informační centra, neziskové organizace apod. (Galvasová a kol. 2008).

2.2 VENKOVSKÝ CESTOVNÍ RUCH

2.2.1 Venkovský cestovní ruch

Venkovská turistika je velmi obsáhlým typem cestovního ruchu s charakteristickým prostředím, ve kterém je realizována. Pro vymezení venkova však neexistuje přesná definice. V České republice je vymezena hranice 3000 obyvatel pro venkovský prostor, tj. prostor, kde se uplatňuje venkovská turistika. Český venkovský prostor je složen z různě velkých obcí, a proto není možné zcela jasně vyčlenit obce s ryze venkovským charakterem, ačkoliv do této kategorie spadá 90 % obcí v České republice (Galvasová a kol. 2008).

Venkovský cestovní ruch (rurální cestovní ruch) představuje souborné označení vícedenního pobytu s rekreačními aktivitami na venkově (tj. procházky, pěší turistika, péče o domácí zvířata či konzumace místních domácí vyroběných potravin) s ubytováním v soukromí nebo v menších hromadných ubytovacích zařízeních (Pásková, Zelenka 2002).

Zelený cestovní ruch „zdůrazňuje především místní hledisko uskutečňování cestovního ruchu, tj. nejen ve volné krajině, ale také i v mírně osídlených oblastech. Jde o cestovní ruch s aktivní náplní, respektující a chránící přírodu“ (Škodová - Parmová 2007). Škodová - Parmová (2007) zahrnuje do zeleného cestovního ruchu ekoturistiku a venkovský cestovní ruch. Venkovský cestovní ruch pak dále dělí na vesnickou turistiku, agroturistiku, ekoagroturistiku, stezky dědictví a chataření a chalupaření.

Venkovská turistika má dvě výrazně odlišné podoby. První je charakteristická dlouhodobějšími a stále se opakujícími pobyty, jedná se o tzv. sekundární bydlení (v České republice populární chataření a chalupaření). Druhá podoba je typická krátkodobějšími a jednorázovými turistickými a rekreačními pobyty. Tato forma venkovské turistiky je v současné době spíše individuální a ne příliš rozvinutá. Spočívá v jakémisi návratu k přírodě (Galvasová a kol. 2008).

Mezi krátkodobé a jednorázové pobyty na venkově patří tyto druhy turismu: agroturismus, ekoturismus a ekoagroturismus. *Agroturismus* využívá přírody a krajiny venkova, nejdůležitějším rysem je navázání přímého vztahu k zemědělským pracím nebo usedlostem se zemědělskou funkcí. Ubytování a strava se realizuje na venkovském statku a turisté se zapojují do zemědělských prací a výroby. Provozuje ho nejčastěji podnikatel v zemědělství (Galvasová a kol. 2008). V případě samotné agroturistiky se rozvíjí i samotný zemědělský podnik. Tímto propojením získává „zemědělec“ další příjmy, které mu mohou posloužit k efektivnímu provozování zemědělské výroby (Fleischer, Tchetchik 2004). *Ekoturismus* se zaměřuje spíše na poznávání přírody jako takové. Jedná se o návštěvu přírodních rezervací, národních parků, chráněných krajinných oblastí a dalších přírodních krás. Podstatou však zůstává nenarušovat přírodu. *Ekoagroturismus* se provozuje na ekologicky hospodařících farmách vyrábějících bioprodukty. Základním znakem je navázání vztahu mezi turisty a farmářskou rodinou, účast na zemědělských pracích a konzumace bioproduktů (Galvasová a kol. 2008).

2.2.2 Vývoj venkovské turistiky

Již v 19. století se v zahraničí projevovali obyvatelé průmyslových měst zájem o venkovskou turistiku. Reagovali tak na špinavá a hlučná průmyslová města a aglomerace, z kterých se snažili uniknout do klidného romantického venkovského prostředí. Moderní venkovská turistika se začíná projevovat až od 70. let 20. století, avšak je odlišná od předešlé formy cestování, a to právě ve vzdálenosti, kterou lze v současné době překonat a také ve vyšším počtu turistů (Stříbrná 2005).

V českých zemích se organizovaný venkovský turismus poprvé objevil v druhé polovině 19. století. Charakteristickým rysem byl aktivní pohyb v přírodě a poznávání vlastní země. Za socialismu byl venkovský turismus prezentován hlavně formou druhého bydlení, které silně zakotvilo v povědomí obyvatel a do současnosti je hojně využívaným turismem na venkově. Omezován byl tramping a skauting. Po roce 1989 se vlivem Západu rozvíjí i jiné formy venkovského turismu, tj. zelený turismus, agroturismus apod. (Horáková, Fialová 2014).

V období 1948 - 1989 určovala cestovní ruch v České republice politická situace, která odpírala individualismus a podnikání. Cestování bylo omezeno a služby byly na nízkém stupni rozvoje. Po roce 1989 docházelo k transformaci venkova, který ve snaze snížit celkový úpadek nahradil tradiční hospodářství sektorem služeb (tzv. postproduktivistická tranzice). Venkovský prostor se tak mění z prostoru výroby na prostor spotřeby. Probíhá zde migrace, kdy přicházejí městští obyvatelé za místem rekreace a odpočinku od znečištění a ruchu měst. Venkov se tak začíná využívat pro různé druhy cestovního ruchu (Horáková, Fialová 2014).

„Turismus je vnímán jako záchránce, jako specifická strategie endogenního rozvoje, která má v nejistých dobách zajistit hospodářskou stabilitu a rozvoj periferních venkovských oblastí“ (Horáková, Fialová 2014).

2.3 VENKOVSKÝ TURISMUS JAKO PROSTŘEDEK REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

Důležitost cestovního ruchu spočívá v tom, že získává čím dál významněji funkci aktéra, který je schopen rozhybat regionální rozvoj téměř v jakékoliv oblasti. Podpora pak spočívá ve vytvoření nových pracovních míst a kumulaci investičních aktivit. Ekonomicky slabším regionům významně napomáhá a chrání je i vůči strukturálním problémům ekonomiky (Wokoun, Malinovský a kol. 2008).

„Cestovní ruch dokáže při relativně nízkých investičních nákladech generovat pracovní místa, a může být tak využit pro řešení problémů regionů, které se potýkají s vysokou nezaměstnaností. Dotační programy podporující cestovní ruch jsou často významným nástrojem regionální politiky...“ (Wokoun, Malinovský a kol. 2008).

Ohleduplný vztah k přírodě je prioritou tohoto typu cestovního ruchu. Právě i v tomto spočívá udržitelný rozvoj cestovního ruchu. Z toho vyplývá, že venkovská turistika má velký potenciál obstát mezi konkurencí ostatních typů cestovního ruchu (Stříbrná 2005).

Pro rozvoj regionu v oblasti cestovního ruchu je nutné, aby v regionu fungovala dobrá spolupráce obcí a měst či jiných organizací. Obce, které se sdružují do mikroregionů, posilují svoji pozici konkurovat větším městům. Správná image regionu záleží na prezentaci území (propagace, vybavenost, kvalita prostředí), ale také na spokojenosti místních obyvatel („vydělané“ prostředky mají být investovány tak, aby se zhodnocovaly ve spokojenosti obyvatel), či nekonkurenčním prostředím v rámci regionu (destinační management) (Foret, Foretová 2001).

Rozvoj však nelze chápat pouze jako ekonomický růst. Do diskuze o turistickém rozvoji je nutné zapojit i místní komunitu. V oblastech s nepříznivou demografickou situací (např. nezaměstnanost) přijímají cestovní ruch jako jediné východisko rozvoje, aniž by zhodnotili i negativní dopady turismu, což se stává problémem s přibývajícím počtem návštěvníků. Důležitou součástí plánování rozvoje oblasti pomocí turismu je plánování do budoucna. Pro dlouhodobou stabilitu rozvoje se musí zhodnotit delší časový interval rozvoje s tím, že má být v souladu se zájmy všech dotčených skupin. Rozvoj nesmí být zvažován pouze z pohledu financí, ale také z pohledu psychologie (George a kol. 2009).

Způsob využití daného území se liší v názorech třech stran: obyvatelé venkova, koncept rozvoje, návštěvníci venkova. Každá „skupina“ si rozvoj venkovské oblasti představuje jinak. „Místní“ chtějí zachovat kvalitu životního prostředí, koncept rozvoje spíše počítá s přilákáním developerů do oblasti a návštěvníci pak očekávají kvalitní turistickou infrastrukturu. V tomto směru je důležité zvažovat veškeré aspekty a požadavky dotčených stran, avšak pohled místních obyvatel má být klíčový, protože jich samotných se dopady rozvoje přímo týkají (Horáková, Fialová 2014).

Problematika rozvoje venkovských oblastí v rámci společnosti je charakterizována jako teorie sociálního kapitálu. Ten vymezuje potenciál oblasti založený na kolektivním jednáním a na spolupráci mezi rozvojovými aktéry (Horáková, Fialová 2014). Na rozdíl od ostatních forem kapitálu je sociální kapitál závislý ne na jednotlivcích, ale na vztazích ve společnosti. Sociální sítě a důvěra ve společnosti napomáhají efektivnímu fungování trhů. Sociální soudržnost uvnitř komunit či dobré sociální interakce přispívají k harmonickému rozvoji v oblasti. Proto je i sociální spolupráce mezi aktéry podporována místními, regionálními i národními vládami (Majerová a kol. 2011).

Důvodem pro stále rostoucí spolupráci (partnerství) v oblasti cestovního ruchu je víra, že turistické oblasti mohou být schopné získat konkurenční výhodu tím, že spojí své znalosti, kapitál a jiné zdroje několika zúčastněných stran. Primárně by neměli o rozvoji cestovního ruchu rozhodovat politici, státní úředníci nebo podnikatelé, ale měli by se zapojit i širší vrstvy společnosti, aby byl rozvoj podporován všemi subjekty (Bramwell, Lane 2000).

Venkovský turismus pomáhá rozvíjet nejvíce malé a střední podniky, které nejsou závislé na jiných velkých firmách. Naopak výhodou tohoto odvětví cestovního ruchu je jistá „nesezónnovost“. Cestovní ruch je typický výkyvy zaměstnanosti, stejně jako zisky pouze v určité části roku. Venkovská turistika však nabízí celoroční provoz. Jelikož se nejčastěji jedná o malé a střední podniky, pak je pro správný rozvoj takovýchto zařízení potřebná již zmiňovaná spolupráce. Jde o spolupráci jak finanční, tak sociální. Nutností je překonat veškeré konkurenční boje v rámci oblasti a opravdu začít spolupracovat (Wilson a kol. 2001).

2.4 VEŘEJNÉ PODPORY A DOTACE NA ROZVOJ VENKOVSKÉ TURISTIKY

2.4.1 Program rozvoje venkova

V současné době probíhá Program rozvoje venkova pro plánovací období 2014 - 2020. Program rozvoje venkova (dále PRV) by měl přispívat ke konkurenceschopnosti zemědělství, udržitelnému řízení přírodních zdrojů, k opatřením v oblasti klimatu a k vyváženému územnímu rozvoji venkovských oblastí. Podpora ekonomických aktivit ve venkovském prostoru má za cíl vytvářet nová pracovní místa a zvýšit hospodářský rozvoj. Právě z PRV jsou podporovány Místní akční skupiny. PRV je financován Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV) a prostředky ze státního rozpočtu České republiky. Řídícím orgánem je Ministerstvo zemědělství ČR (eAGRI 2016a).

PRV je členěn celkem na 13 opatření (M01, M02, M04, M06, M08, M10, M11, M12, M13, M14, M15, M16, M19). Pro rozvoj venkova pak lze čerpat finanční prostředky z Opatření M19. *Opatření M19 Podpora pro místní rozvoj z iniciativy LEADER* podporuje Místní akční skupiny. Strategie, které jsou podporovány, musí splňovat tato kritéria: soulad strategie s potřebami území, přínos strategie k ekonomickému rozvoji území (např. tvorba pracovních míst), přínos strategie k naplnění cílů PRV (např. konkurenceschopnost zemědělství, potravinářství a lesnictví), soulad vymezených zájmových skupin, vydefinování konkrétních postupů při administraci projektů konečných žadatelů a komunikačních aktivit. Podpora může dosáhnout až 85 % způsobilých výdajů. Maximální výše způsobilých výdajů, ze kterých je stanovena dotace, je 5 000 000 Kč na projekt, minimální pak 50 000 Kč na projekt. EZFRV hradí z veřejných výdajů celkem 75 %, ČR pak 25 % (Ministerstvo zemědělství ČR 2014).

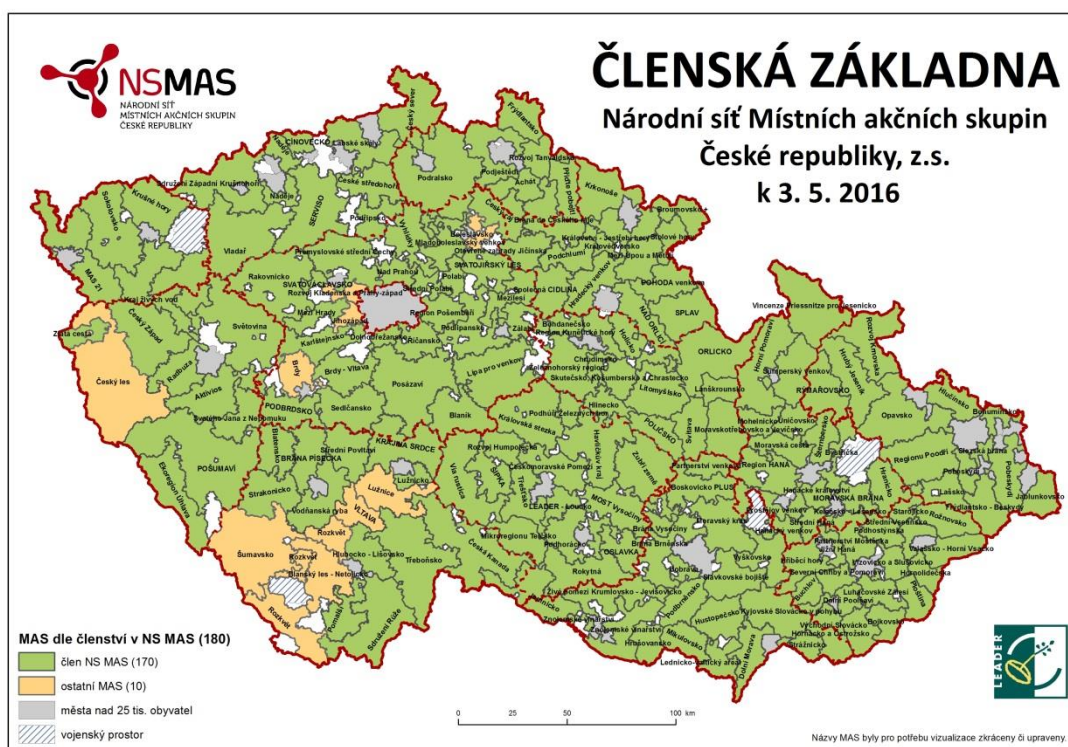
2.4.2 Místní akční skupiny

Místní akční skupiny (dále MAS) v České republice sdružuje Národní síť Místních akčních skupin. MAS (Obrázek č. 2) je nezávislým společenstvím občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí veřejné moci), které spolupracuje na rozvoji venkova, zemědělství a získávání finanční podpory z EU a z národních programů, pro svůj region, metodou LEADER. Základním cílem MAS je zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech (NSMAS 2016). Místní akční skupiny vybírají projekty spolupráce, které předloží Platební agentuře. Platební agentura pak provádí administrativní kontrolu a schvaluje podané projekty (Ministerstvo zemědělství 2014).

Metoda LEADER (z francouzského Liaison Entre Actions Développement de l'Économie Rurale - Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku) je založena na principu „zdola - nahoru“. Veškeré náměty a projekty vychází z myšlenek a podnětů místních venkovských subjektů a občanů, tedy „zdola“. Program LEADER využívá investiční prostředky ze státního rozpočtu (NSMAS 2016).

MAS jsou institucionálním můstkem mezi národními, resp. regionálními organizacemi a venkovským obyvatelstvem. Právě v tomto prostředí není snadné MAS vytvořit. Nedostatečná informovanost o činnosti, řídicí nezkušenost a nedostatek vhodných zájemců o spolupráci jsou hlavními důvody, které brání vzniku MAS ve venkovských oblastech. Nejdůležitějším faktorem k dobrému fungování je vzájemná důvěra a přesná pravidla organizace (Majerová a kol. 2011). „MAS by měla spojit veřejné a soukromé partnery, měla by být dobře vyvážená a reprezentovat stávající místní zájmové skupiny napříč spektrem společensko - hospodářských odvětví v dané oblasti“ (Majerová a kol. 2011).

Obrázek č. 2: Členská základna NSMAS

Zdroj: NSMAS (2016): Oficiální stránky NSMAS

2.4.3 Národní dotace

V tomto případě se jedná o finanční prostředky z národních zdrojů ČR, které lze získat prostřednictvím řady cílených programů. Těmito dotačními programy přispívá stát k udržování výrobního potenciálu zemědělství a jeho podílu na rozvoji venkovského prostoru. Pro rozvoj obce lze čerpat z programu Dotace na údržbu a obnovu kulturního dědictví. Tento dotační program byl zařazen do programu národních dotací až v roce 2016. Účelem je údržba a obnova stávajících kulturních prvků venkovské krajiny, historických zemědělských strojů, významných zemědělských historických dominant mimořádného kulturního významu, údržba a budování míst pasivního odpočinku, které neslouží osobnímu užívání a ani nejsou předmětem podnikání. V rámci tohoto programu pak lze zvelebovat obecní majetek, např. oprava kapličky, kostela, hřbitova nebo výstavba laviček (eAGRI 2016b).

3. METODIKA PRÁCE

Teoretická východiska práce byla zpracována na základě důkladného prostudování dostupné odborné literatury, zabývající se problematikou cestovního ruchu, resp. venkovským cestovním ruchem a předpoklady jeho vzniku a rozvoje. Dále zde byly popsány druhy veřejných podpor a dotací, které mají vliv na rozvoj venkovské turistiky.

Pro komplexní charakteristiku ORP Telč bylo použito rozdělení na lokalizační, selektivní a realizační faktory dle teoretického základu práce. Data potřebná k této charakteristice byla čerpána převážně z Českého statistického úřadu (ČSÚ), oficiálních webových stránek města Telč a agentury CzechTourism, Územně identifikačního registru České republiky a v neposlední řadě z ostatních internetových zdrojů týkajících se jednotlivých obcí, organizací či památek a akcí zmíněných v diplomové práci. Zásadními dokumenty a zároveň zdroji dat byly Územně analytické podklady (ÚAP) ORP Telč za jednotlivé obce, jejichž poslední 4. úplná aktualizace proběhla k datu 30. 6. 2016.

Komplexní charakteristika ORP Telč byla doplněna o mapové výstupy k daným problematikám. Mapové výstupy byly vytvořeny v programu ArcGIS Desktop 10.1, ArcMap. Podkladem, popř. i zdrojem dat pro tyto mapy byly WMS (Web Map Service) služby dostupné z portálu Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (ČÚZK). Všechny mapové výstupy mají stejný souřadnicový systém typický pro území střední Evropy, jedná se o Systém Jednotné trigonometrické sítě katastrální (S-JTSK), v Křovákově zobrazení.

Pro charakterizování potenciálu cestovního ruchu v ORP Telč bylo zvoleno hned několik přístupů - zhodnocení jednotlivých faktorů ovlivňujících rozvoj cestovního ruchu v ORP Telč s tabulkovým a mapovým znázorněním, SWOT analýza a dotazníkové šetření. Věškeré tabulkové či grafové znázornění bylo vytvořeno v programu Microsoft Excel.

Zhodnocení, resp. analýza, cestovního ruchu v ORP Telč proběhlo jak formou komentáře, tak také formou bodového vyhodnocení potenciálu z hlediska lokalizačních, selektivních a realizačních faktorů. K jednotlivým obcím byly přiřazeny body za jednotlivé kategorie. Bodový systém nabýval hodnot od 1 (nejlepší) do 4 (nejhorší). Dle jednotlivých kategorií byly stanoveny nároky, podle kterých bylo rozhodnuto o počtu bodů. Následně byly body sečteny a jednotlivé obce byly rozřazeny do 5 kategorií právě podle součtu bodů. Jednalo se o tyto kategorie: obce s velmi vysokým potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu, obce s vysokým potenciálem, dále obce s nízkým a velmi nízkým potenciálem. Poslední kategorií byly obce bez potenciálu v oblasti cestovního ruchu. Celkový potenciál cestovního ruchu byl tedy zhodnocen textově i graficky.

Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na klíčové osobnosti/aktéry v území. V tomto případě se jednalo o starosty obcí, kteří jako představitelé místních obyvatel měli reflektovat obecně situaci v jednotlivých regionech zkoumaného území. Část dotazníků byla šířena osobně v tištěné formě, část pomocí elektronické formy přes oficiální e-mailové adresy obcí, a to v době od 7. 2. 2017 do 31. 3. 2017. Celkem bylo osloveno 45 obcí. Všem byl rozeslán elektronický dotazník na příslušné e-mailové adresy obcí. Touto formou se nepodařilo spojit celkem se 3 obcemi z důvodu neexistence e-mailové adresy. Také proto byl dotazník dodatečně od 1. 3. 2017 šířen obcím osobně v tištěné podobě. Podoba celého dotazníku, který byl rozeslán starostům a starostkám obcí, je vložena mezi přílohy diplomové práce (viz Příloha č. 2). návratnost dotazníků byla 40 % (tj. 18 vyplněných dotazníků). Respondenti tak netvoří reprezentativní vzorek, nicméně pro doplnění analytické části této práce je i takový vzorek dostačující. Platnost výsledků je tedy snížena z důvodu malého počtu navrácených dotazníků. Dotazníkové šetření tedy slouží jako doplňující informace k analýze potenciálu ORP Telč. Nejedná se o základní pilíř práce.

Vstupní hypotéza vyplývající ze zadání byla rozpracována do pracovních hypotéz. Tyto pracovní hypotézy nejsou statistického rázu (Hendl 2005). Pracovní hypotézy byly zpracovány na základě přechozích kapitol, tedy v návaznosti na zpracovanou odbornou literaturu.

V rámci diplomové práce bylo stanoveno několik pracovních hypotéz:

1. Místní akční skupina (MAS) nezávisle sdružuje občany, neziskové organizace, soukromou podnikatelskou sféru a veřejnou správu (Ministerstvo zemědělství 2014). Tito aktéři cestovního ruchu by měli úzce spolupracovat mezi sebou, aby tak plně využily silné stránky území a eliminovaly ty slabé. Spolupráci aktérů cestovního ruchu většinou nelze realizovat bez podpůrné organizace cestovního ruchu, která tuto spolupráci řídí a koordinuje, ovlivňuje za pomoci různých opatření s účelem dosažení udržitelného rozvoje cestovního ruchu (Galvasová a kol. 2008). *Lze se tedy domnívat, že právě Mikroregion Telčsko (MAS) je jediným zásadním a základním hybatelem rozvoje cestovního ruchu v ORP Telč. Právě tato forma podpory regionu bude nejčastěji využívaným prostředkem rozvoje cestovního ruchu v ORP Telč, protože dokáže sdružit velký počet místních subjektů (občané, podnikatelé apod.) a tím usilovat o udržitelný a koordinovaný rozvoj cestovního ruchu.*
2. Dominantními faktory, které ovlivňují zásadně poptávku, resp. rozvoj cestovního ruchu jsou lokalizační faktory. Právě atraktivita regionu vytvářejí prostředí pro rozvoj cestovního ruchu a určují jeho vlastnosti (Galvasová a kol. 2008). Hlavním lokalizačním faktorem pro formování cestovního ruchu v regionu jsou přírodní zdroje. Právě přírodní podmínky v daném území jsou prvotním hybatelem cestovního ruchu (Toušek, Kunc, Vystoupil 2008). *Předpokladem rozvoje a vzniku cestovního ruchu v ORP Telč by pak tedy měly být již zmiňované lokalizační faktory, hlavně přírodní podmínky a zdroje (tj. chráněná a jinak cenná území).*
3. Místní obyvatelstvo je jeden z hlavních hybatelů rozvoje obce. Soudržnost, otevřenost, důvěra, ochota místních a jejich rozvinutý veřejný život v různých společenstvích výrazně ovlivňují potenciální rozvoj cestovního ruchu v obci (Horáková, Fialová 2014). *Typické pro ORP Telč je tvrzení, že místní obyvatelstvo bude otevřené rozvoji cestovního ruchu, tohoto rozvoje bude také patřičně využívat pro svoje blaho a zisk. Také se ve velkém počtu bude zapojovat do chodu obce a spolupráce s MAS (podnikatelský i veřejný sektor).*

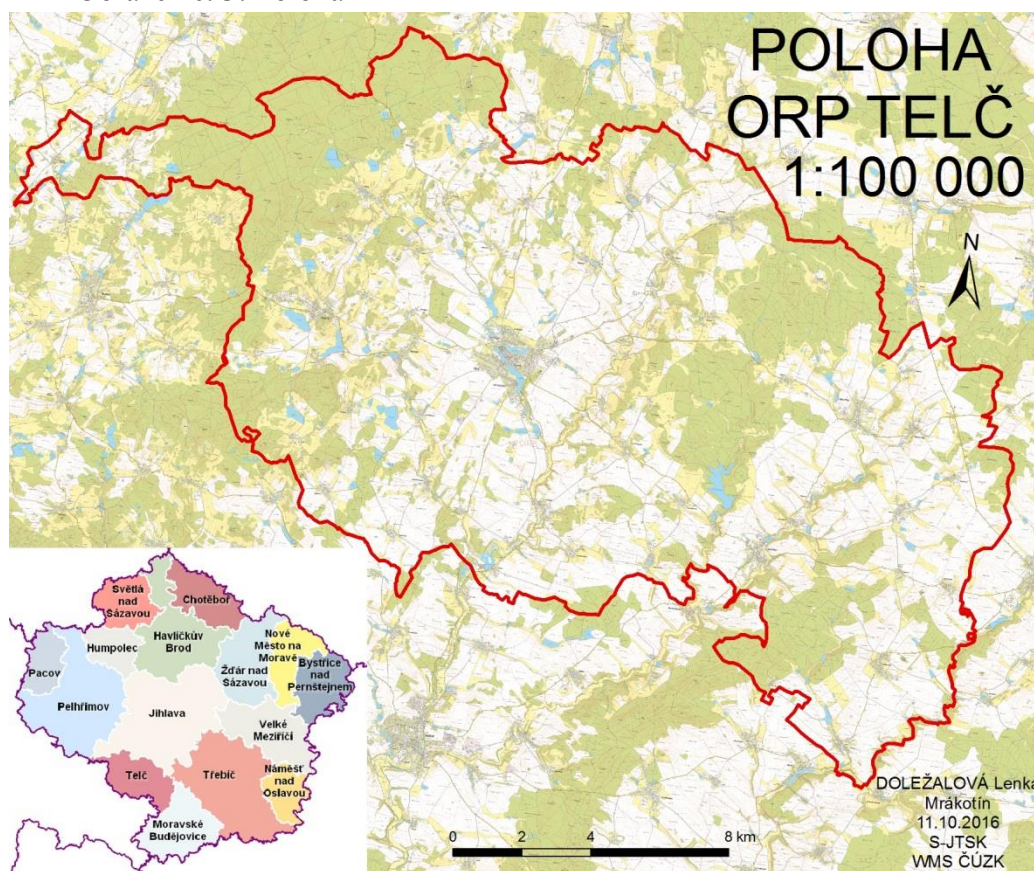
4. LOKALIZAČNÍ FAKTORY

4.1 PŘÍRODNÍ

4.1.1 Poloha

ORP Telč se nachází v jihozápadní části kraje Vysočina (Obrázek č. 3). Na jeho katastrálním území nalezneme i nejvyšší vrchol Českomoravské vrchoviny, Javořici (837 m n.m.). Daným územím probíhá hlavní evropské rozvodí (Vlastivěda moravská 2005).

Obrázek č. 3: Poloha

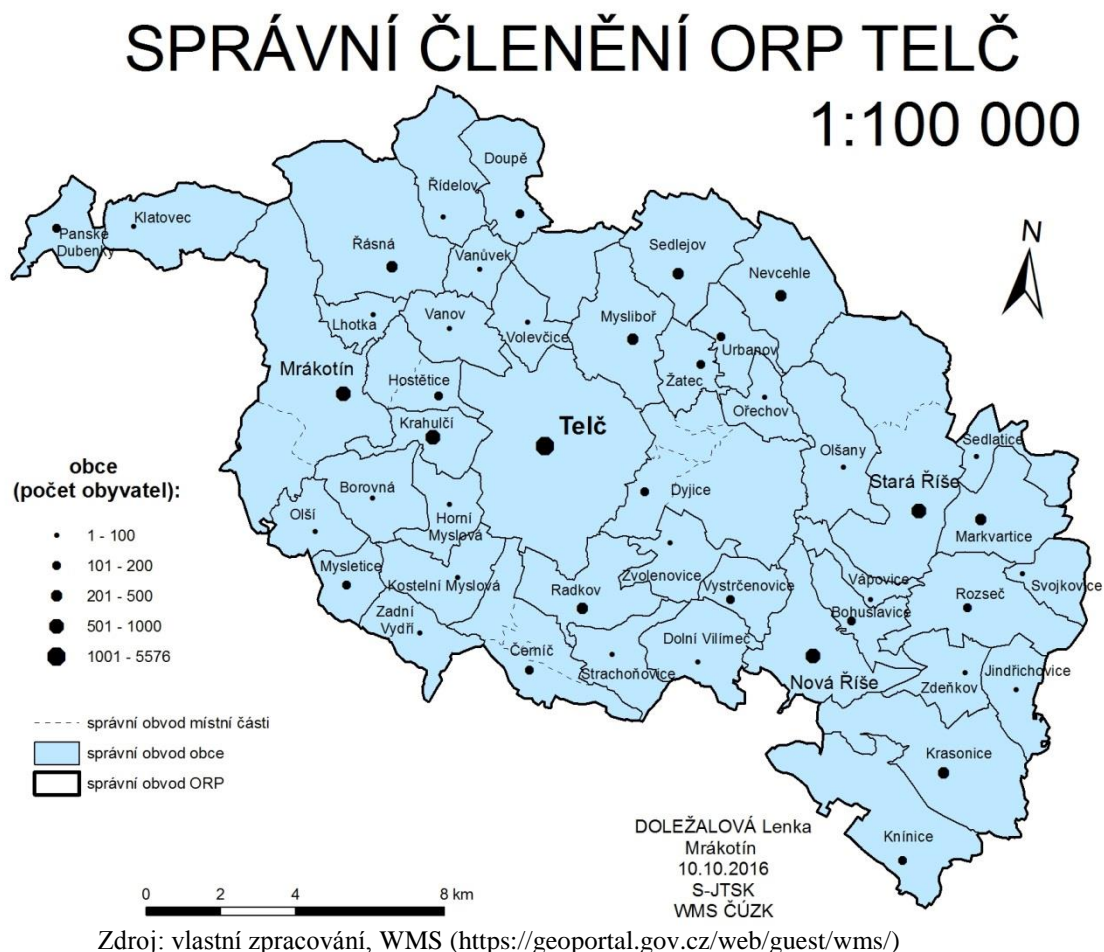

Zdroj: vlastní zpracování, WMS (<https://geoportal.gov.cz/web/guest/wms/>)

ORP Telč je součástí bývalého okresu Jihlava, kraje Vysočina. Na jihu a západu hraničí s Jihočeským krajem, na severu pak s obcemi správních obvodů Jihlava a Pelhřimov. Na východě má společnou hranici se správními obvody Moravské Budějovice a Třebíč. Na celkovém počtu obyvatel kraje se podílí téměř třemi procenty. Správně spadá celkem 45 obcí do ORP Telč, respektive 59 částí obcí s vlastním katastrálním územím (obce a jejich místní části) (ČSÚ 2016b).

Jediným městem v daném území je město Telč, kde žije více než čtyřicet procent obyvatel celého ORP Telč (Obrázek č. 4). Na daném území nalezneme tři obce se statutem městys - Mrákotín, Nová Říše, Stará Říše (ČSÚ 2016b).

Obrázek č. 4: Správní obvod ORP Telč

Obec Studnice není samostatnou obcí, ale stala se místní částí města Telč, proto na Obrázku č. 4 nemá vyznačenou polohu obce. Stejně tak jako ostatní místní části, které nemají správní obec na svém území. Jedná se o místní části obce Černíč (Myslůvka, Černíč, Slaviboř), Dyjice (Dyjice, Dyjička, Dolní Dvorce, Stranná), Hostětice (Hostětice, Částkovice), Mrákotín (Mrákotín, Práskolesy) a Stará Říše (Stará Říše, Nepomuky na Moravě) (Telč 2016b).

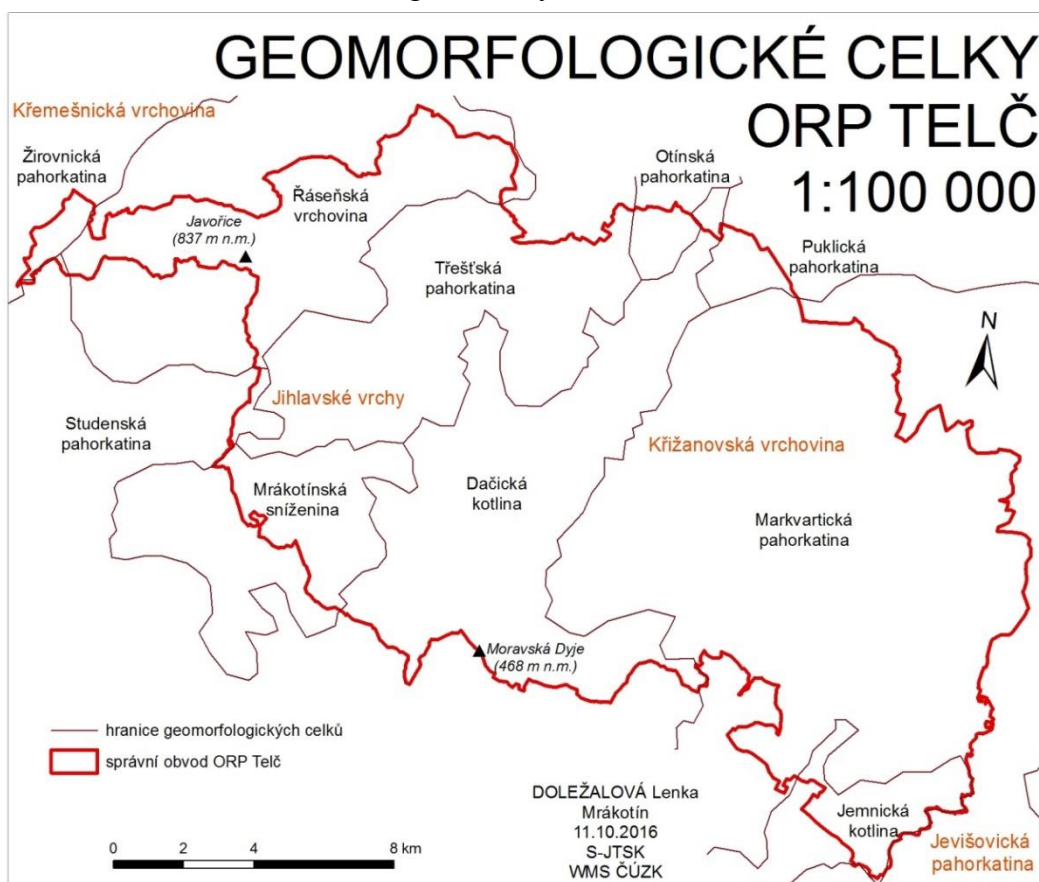
4.1.2 Geologie a geomorfologie

Oblast ORP Telč náleží do Českomoravské vrchoviny, Českomoravské subprovincie, provincie Česká vysočina, Hercynského pohoří, Hercynského systému (Vlastivěda moravská 2005).

Území ORP Telč patří mezi nejstarší geologické celky České republiky. Převážně je budováno krystalinikem moldanubika, tudíž mezi časté horniny patří biotitické, silimaniticko - biotitické pararuly a granitické horniny. Nalezneme zde i intruzi magmatu, která sem pronikala během varijské orogeneze, kdy byla moldanubická kůra rozlámaná. Právě díky intruzi zde nalezneme drobná ložiska olova, zinku, stříbra či zlata. Dané území je zarovnááno v době druhohor, kdy bylo částečně i zaplaveno mořem. Některé oblasti se zdvihly či poklesly při alpinském vrásnění ve třetihorách. Ve čtvrtohorách působí na území ledovcová činnost (Vlastivěda moravská 2005).

V severozápadní části správního obvodu se rozkládají Jihlavské vrchy, jihovýchod území patří do Křižanovské vrchoviny (Obrázek č. 5). Povrch je zvlněný až kopcovitý. Nejnižze položené místo (468 m n.m.) nalezneme na jihu území, kde řeka Moravská Dyje protíná hranice správního obvodu v k. ú. Černíč. Nejvyšším bodem je již zmiňovaná Javořice (837 m n.m.), náležící do Jihlavských vrchů (ČSÚ 2016b).

Obrázek č. 5: Geomorfologické celky

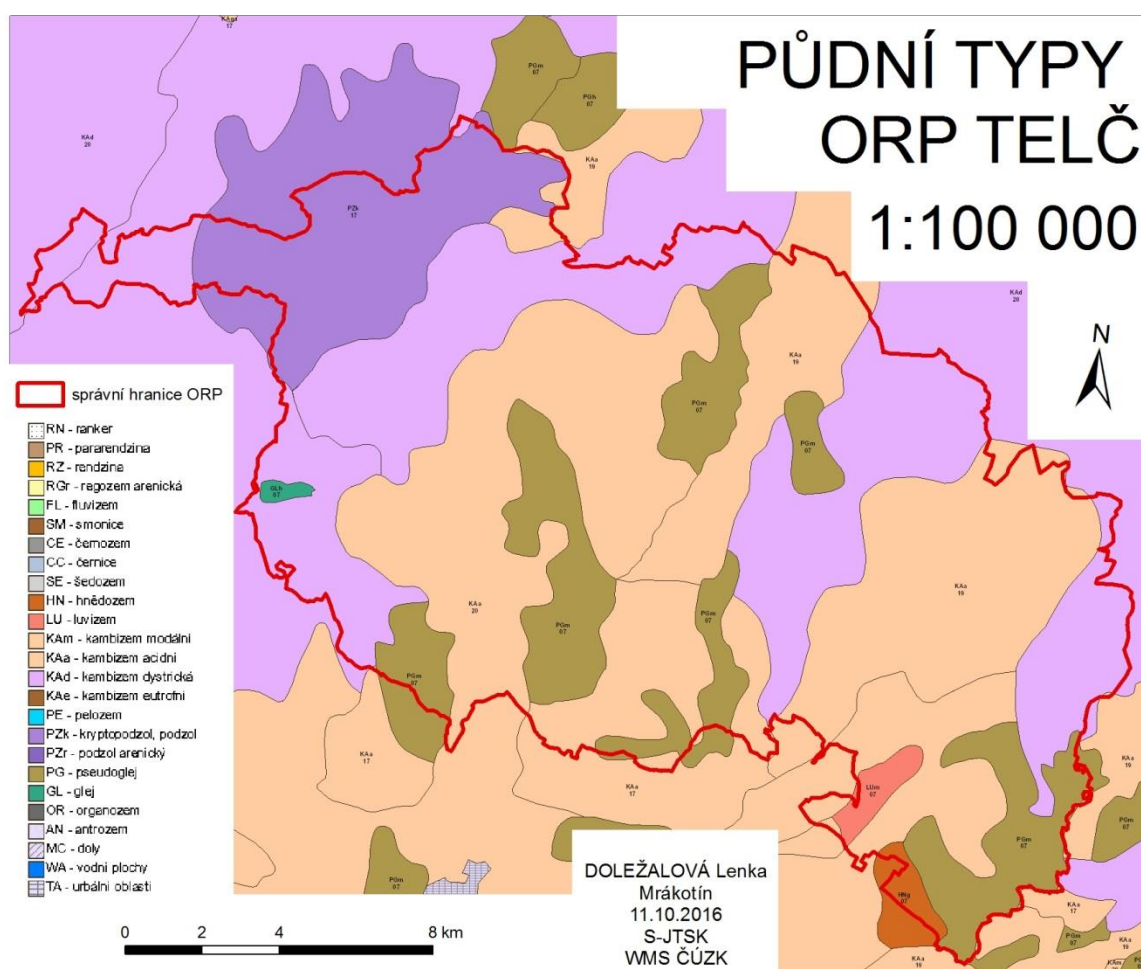

Zdroj: vlastní zpracování, WMS (<https://geoportal.gov.cz/web/guest/wms/>)

4.1.3 Pedologie a land use krajiny

Mezi nejčastější půdní typy území patří hnědé lesní půdy (kambizemě) kyselé či silně kyselé (Obrázek č. 6). Tyto typy půd tvoří pokryv žul a rul v nadmořských výškách 450 - 800 m n.m. Bodově zde nalezneme i ilimerizované půdy (k. ú. Telč) či podzoly (k. ú. Mrákotín) v nejvýše položených oblastech Jihlavských vrchů. V trvale zamokřených oblastech se vyskytují i pseudogleje (k. ú. Dyjice, Nevcehle, Ořechov, Strachonovice, Sedlejov a Žatec). Nejčastějším druhem půd pak jsou půdy hlinitopísčité až písčitohlinité (Vlastivěda moravská 2005).

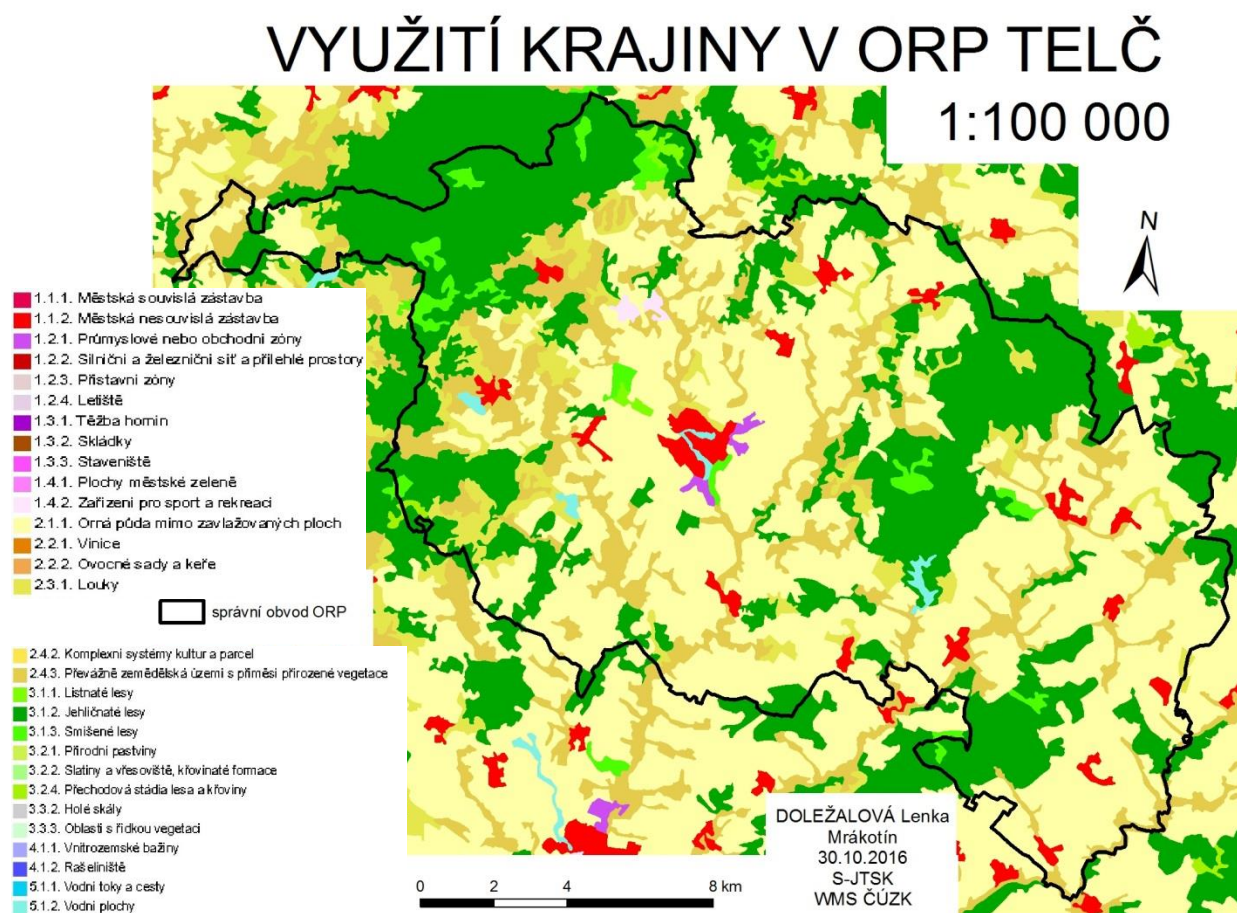
Obrázek č. 6: Půdní podmínky

Zdroj: vlastní zpracování, WMS (<https://geoportal.gov.cz/web/guest/wms/>)

Z hlediska využití půdy se jedná spíše o zemědělskou krajinu. Dvě třetiny výměry se využívají jako zemědělsky obhospodařovaná půda (Obrázek č. 7). Zbývající třetina výměry připadá na lesní pozemky a jiné (ČSÚ 2016b).

Obrázek č. 7: Využití půdy

Zdroj: vlastní zpracování, WMS (<https://geoportal.gov.cz/web/guest/wms/>)

Nejvíce lesních pozemků se nachází na severozápadě a severovýchodě daného území (k. ú. Mrákotín, Stará Říše a Dyjice). V nejvyšších třídách ochrany je cca 60 % z celkového počtu zemědělského půdního fondu. Většinu půdy zabírá půda orná, lemovaná loukami (TTP) nebo převážně zemědělským územím s příměsí přirozené vegetace. V daném území nanelezneme dle mapy souvislou městskou zástavbu, pouze nesouvislou (v mapě červená barva). Ta je představována většími obcemi ve správním obvodu ORP Telč. Vodní plochy jsou zde zastoupeny vyšším počtem nádrží s menší rozlohou (Telč 2017a).

Zemědělská půda v celém ORP Telč zabírá celkem 17 185 ha, kdy je celých 78 % obhospodařováno jako orná půda, tj. 13 314 ha (Tabulka č. 3). Největší podíl zemědělské půdy z celkové výměry (Tabulka č. 4) se nachází na k. ú. Rozseč (téměř 90 %) a k. ú. Jindřichovice (89 %). Zastoupení orné půdy na celkové výměře zemědělské půdy se nejčastěji pohybuje kolem 80 %. Vyjímkou je k. ú. Olší,

Borovná (vyšší zastoupení TTP), Dyjice a Mrákotín (vyšší zastoupení lesních pozemků vzhledem k jejich rozsáhlým komplexům) (Telč 2017a).

Tabulka č. 3: Zemědělská půda ORP Telč

Zemědělská půda (ha)	Orná půda (ha)	Zahrady (ha)	Ovocné sady (ha)	Trvalý travní porost (ha)
17 245 ha	13 398	388	18	3 441
% ze zemědělské půdy	78 %	2 %	0 %	20 %
17 201 ha	13 338	388	18	3 457
% ze zemědělské půdy	78 %	2 %	0 %	20 %
17 185 ha	13 314	388	18	3 465
% ze zemědělské půdy	78 %	2 %	0 %	20 %

Zdroj: Telč (2017a): ÚAP, 4. aktualizace

Tabulka č. 4: Zemědělská půda v ORP Telč

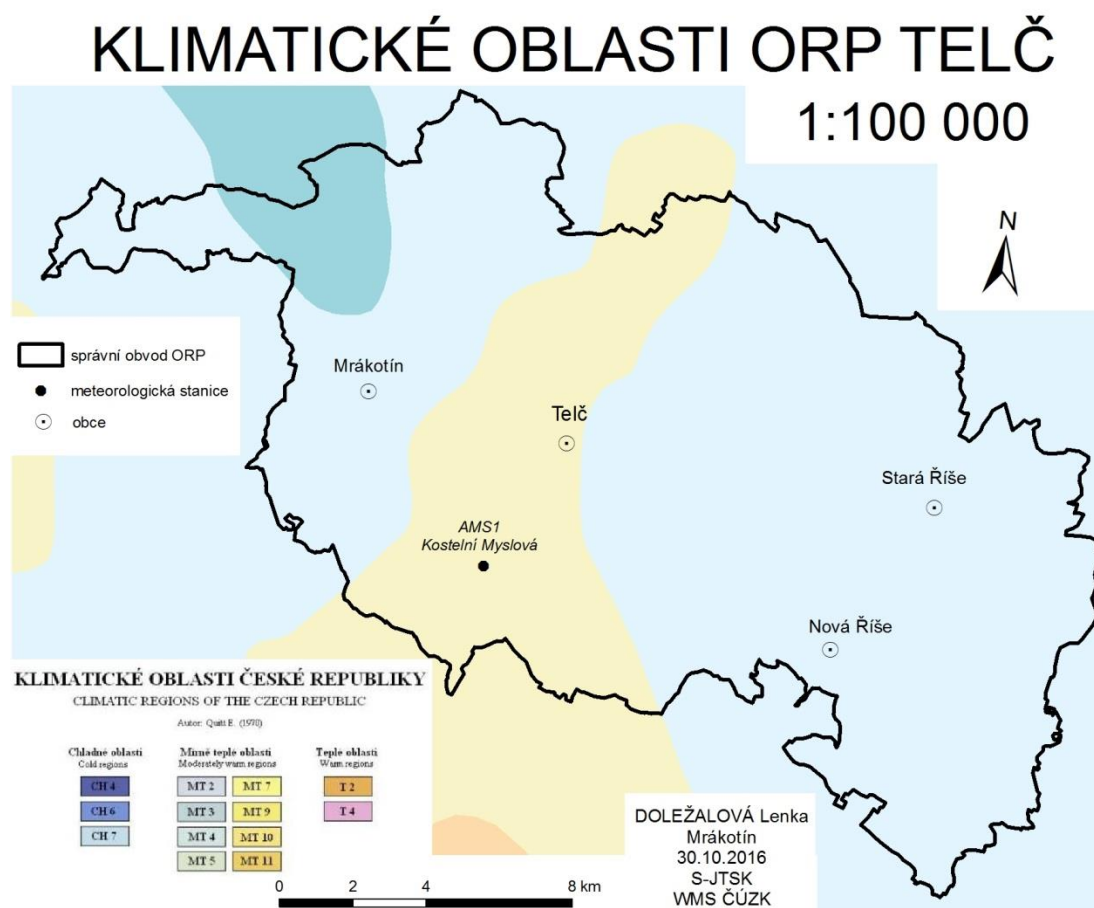
Název obce	Podíly ze ZPF				Zemědělská půda				Celková výměra					Celková výměra (ha)
	Podíl zemědělské půdy z celkové výměry (%)	Podíl orné půdy ze zemědělské půdy (%)	Podíl trvalých travních porostů ze zeměd. půdy (%)	Podíl lesních pozemků z celkové výměry (%)	Orná půda (ha)	Zahrady (ha)	Ovocné sady (ha)	Trvalý travní porost (ha)	Lesní půda (ha)	Vodní plochy (ha)	Zatavňivé plochy (ha)	Ostatní plochy (ha)	Zemědělská půda (ha)	
Bohuslavice	78,7	80,1	18,3	14,3	237	4	0	54	53	2	4	21	295	375
Borovná	49,5	55,1	41,8	39,5	142	8	-	107	205	35	3	20	257	520
Cerníč	70,9	86,1	12,8	17,1	465	6	-	69	130	32	7	53	540	761
Dolní Vilímeč	76,9	77,7	21,0	14,6	327	5	0	88	80	2	5	40	420	546
Doupeň	32,3	84,0	14,0	59,9	139	2	1	23	307	11	3	26	166	513
Dyjice	40,0	56,0	42,9	51,5	334	6	1	256	768	17	6	105	597	1493
Horní Myslová	79,6	75,8	22,8	11,4	220	4	-	66	42	5	4	24	290	364
Hostěnice	72,5	72,3	24,2	20,6	236	8	3	79	93	3	5	23	326	449
Jindřichovice	88,9	83,8	14,3	5,0	281	6	-	48	19	2	4	17	335	377
Klatovec	25,9	67,1	31,1	60,0	114	3	-	53	395	11	3	79	170	659
Knínice	54,4	89,0	8,7	35,4	516	12	1	51	378	27	9	72	580	1066
Kost. Myslová	67,9	85,5	13,3	23,3	297	4	0	46	119	15	4	26	347	512
Krahulčí	73,4	63,4	33,1	10,7	169	8	1	88	39	12	9	37	267	364
Krasovice	54,8	85,7	12,3	38,6	554	13	-	80	455	16	12	50	647	1181
Lhota	61,4	61,5	34,8	20,4	85	5	-	48	46	6	3	32	138	225
Markvartice	83,9	82,6	14,8	8,1	445	14	-	80	52	3	7	41	538	641
Mrákotín	33,3	55,6	41,1	54,1	338	20	-	250	989	83	17	130	608	1828
Mysletice	73,5	78,6	18,5	17,5	169	4	2	40	51	5	2	19	215	292
Mysliboř	71,8	86,7	11,6	20,8	460	9	-	61	154	5	7	44	531	739
Nevoňe	66,7	75,5	22,4	26,7	395	11	-	117	209	3	7	41	523	783
Nová Říše	73,3	77,7	18,5	16,3	447	21	1	107	128	13	15	54	575	785
Olšany	27,8	63,9	34,2	65,1	130	4	-	70	475	6	3	44	203	730
Olší	45,1	47,0	50,6	41,1	77	3	1	83	149	22	3	25	163	361
Ořechov	77,9	72,9	25,5	13,2	164	4	-	57	38	4	3	19	225	290
Panské Dub.	62,9	67,1	30,1	24,0	144	6	-	65	82	21	4	20	215	341
Radkov	74,8	83,5	15,2	15,5	393	6	-	72	98	8	7	46	471	629
Rozseč	89,7	91,4	7,3	4,7	680	9	-	54	39	5	8	34	744	830
Řásná	23,1	58,5	38,6	70,1	183	9	-	121	947	34	5	53	313	1352
Řídelov	24,0	68,1	30,0	70,5	107	3	-	47	460	16	3	17	157	653
Sedlatice	56,9	79,0	18,4	38,5	153	5	0	36	131	2	3	11	194	341
Sedlejev	66,4	77,0	19,9	25,1	383	13	2	99	188	8	8	47	497	749
Stará Říše	50,7	80,2	16,8	42,2	723	27	-	151	751	19	18	89	901	1778
Strachonovice	71,6	86,0	12,8	22,6	267	4	-	40	98	2	4	20	310	434
Svojkovice	55,8	70,0	25,0	38,1	119	9	-	43	117	3	4	11	170	306
Telč	75,1	85,5	10,8	9,1	1997	66	2	202	227	80	77	234	1868	2487
Urbanov	70,7	69,5	27,6	21,4	166	7	-	66	72	2	3	21	238	337
Vanov	66,7	79,8	18,0	18,0	227	6	-	51	77	13	3	49	285	427
Vanůvek	78,5	74,3	24,8	16,0	149	2	-	50	41	1	2	10	201	256
Vápovice	62,8	79,8	17,4	26,5	100	3	-	22	53	4	2	16	125	199
Volevčice	77,7	77,0	21,3	13,2	198	4	-	55	44	6	3	21	258	332
Vystrčenovice	60,0	65,0	32,6	17,9	127	5	-	64	58	44	5	23	195	326
Zadní Vydří	74,7	88,5	10,2	18,9	254	3	1	29	73	2	3	20	287	384
Zdeňkov	68,2	78,6	19,3	26,1	215	6	-	53	104	10	2	10	273	400
Zvolenovice	75,8	84,5	13,8	16,6	261	5	-	43	68	5	3	23	309	407
Zátec	87,6	76,8	21,5	5,7	211	5	-	59	18	5	3	13	275	314

Zdroj: Telč (2017a): ÚAP, 4. aktualizace

4.1.4 Klima

Zájmové území spadá dle E. Quitta do mírně teplé klimatické oblasti (MT4), nejvýše položené oblasti Jihlavských vrchů pak do chladné oblasti (CH7). V oblasti Dačické kotliny pak dokonce nalezneme mírně teplou oblast (MT9) (Obrázek č. 8). Dlouhodobý průměr ročních teplot vzduchu se pohybuje v rozmezí 6 - 7 °C. Nejteplejším měsícem je červenec s průměrnou teplotou 15,5 °C, nejchladnějším pak leden s teplotou v průměru okolo - 4 °C. Dlouhodobý průměrný roční úhrn srážek je 617 mm. Pro dané území je charakteristický středoevropský typ chodu srážek. Maximum srážek spadne na území ORP Telč v letních měsících (v dlouhodobém průměru 1961 - 1990), minimum pak v zimních měsících. Sněhová pokrývka zde zůstává 60 - 100 dní v roce, celkový počet ledových dnů, kdy teplota nepřesáhne 0 °C, je 40 (Voženílek a kol. 2007).

Obrázek č. 8: Klimatické oblasti

Zdroj: vlastní zpracování, WMS (<https://geoportal.gov.cz/web/guest/wms/>)

Jedinou meteorologickou stanicí na území ORP Telč je automatizovaná meteorologická stanice kombinovaného typu Kostelní Myslová, jejíž obsluhu zajišťuje profesionální meteorolog ve stanovených denních hodinách (ČHMÚ 2016).

4.1.5 Hydrologie

Nejvýznamnější řekou dané oblasti je Moravská Dyje (úmoří Černého moře). Jejím největším pravostranným přítokem je potok Myslůvka, levostranným pak potok Vápovka, který se vlévá do Moravské Dyje mimo správní obvod. Na území ORP Telč se nachází hned několik rybníků (Obrázek č. 9). Mezi největší pak patří rybník Řibřid, Velký pařezitý, Roštejn, Smíchov, či Olešský rybník. Významnou a největší vodní nádrží je vodní nádrž Nová Říše (ČSÚ 2016b).

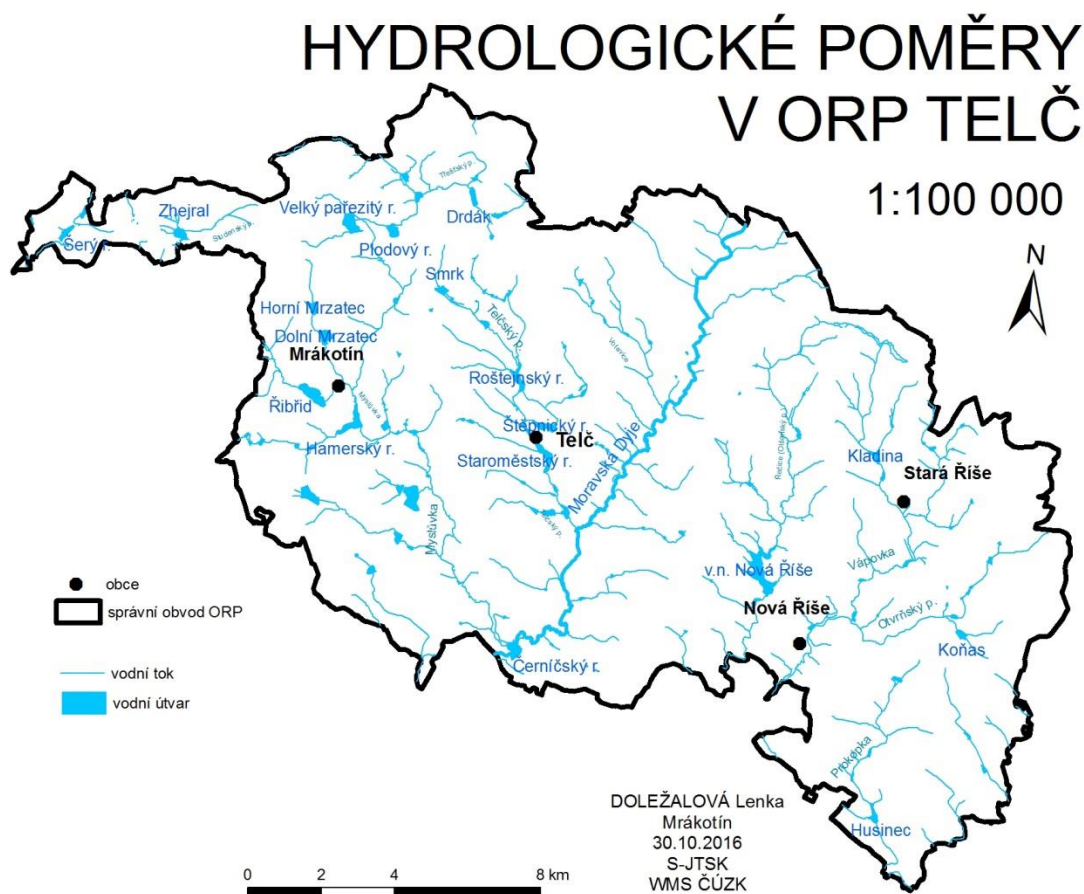
Záplavové území (Q100) je stanoveno pouze na Moravské Dyji. V řešeném území nalezneme ve velkém rozsahu meliorační zařízení, která vysoce ovlivňují přirozenou retenci vody v krajině. K úpravě přirozeného toku dochází převážně v zastavěné ploše obce, a to v podobě zatrubnění, napřímení či drobné regulaci dráhy toku. K významnému plošnému znečištění vodních toků v ORP Telč nedochází. Drobné znečištění je dáno zemědělskou činností či odpadními vodami. Čističku odpadních vod (ČOV) využívá pouze městys Mrákotín a město Telč a pro průmyslové účely také ČOV u úpravny vody Nová Říše (Telč 2017a).

Největším rybníkem je rybník Řibřid, vybudovaný na Světelském potoce (Myslůvka), čítající 23 ha. Rybník se nachází na k. ú. Mrákotína. Na Třešťském potoce se nachází zřejmě nejvýznamnější rybník oblasti. Velký pařezitý rybník je přírodní rezervací a svým objemem 0,28 mil. m³ je již považován za vodní nádrž (Vlastivěda moravská 2005).

Rybník Zhejral spolu s rašeliništěm a rašelinnými loukami na jeho severním a západním břehu tvoří národní přírodní rezervaci. Nachází se v k. ú. Klátovec o celkové rozloze 10 ha (Region Vysočina 2016). Vodní nádrž Nová Říše byla zbudována v roce 1984 jako vodárenská nádrž o celkové výměře 53 ha, jejíž hlavním účelem je zajištění odběru vody pro úpravnu vody Nová Říše. Nachází se v k. ú. Nová Říše na vodním toku Řečice (Olšanský potok) (Povodí Moravy 2016).

V samotném městě Telč byla vybudována soustava tří rybníků. Jedná se o rybníky Staroměstský, Štěpnický a Ulický. Tyto rybníky byly vytvořeny k ochraně historického jádra města, proto jsou součástí města Telč (ČSÚ 2016b).

Obrázek č. 9: Hydrologické poměry

Zdroj: vlastní zpracování, WMS (<https://geoportal.gov.cz/web/guest/wms/>)

4.1.6 Flora a fauna

Zájmové území patří do fyto geografického regionu Hercynicum. Květena je poměrně chudá a jednotvárná. Původní přirozená vegetace byla tvořena kyselými bikovými bučinami s druhově chudým bylinným patrem. V současné době se zde nachází smrkové monokultury, tvořené smrkem ztepilým, popřípadě i jedlí bělokorou nebo borovicí lesní (Vlastivěda moravská 2005).

Fauna zájmového území patří do západopalearktické arboreální fauny, která opět není druhově nijak bohatá. Mezi typické zástupce patří například liška obecná, rak říční, skokan skřehotavý, volavka popelavá, poštolka obecná, krtek obecný,

vydra říční, srnec obecný, zajíc polní či prase divoké. V okolí Javořice pak byl potvrzen výskyt vzácného rysa ostrovida (Vlastivěda moravská 2005).

4.1.7 Ochrana přírody a životní prostředí

Zachovalost přírody na území ORP Telč je na vysoké úrovni. Nejcennější částí je Javořická vrchovina, kde je od roku 2010 zřízen Geopark Vysočina o rozloze 50 km² (Obrázek č. 10). V rámci geoparku jsou chráněna místa cenná z hlediska geologického vývoje a přírodně cenných lokalit. V rámci geologie jsou chráněny PP Míchova skála a PR Štamberk a kamenné moře. Z hlediska přírodních hodnot jsou chráněny PP Horní Nekolov, PR Velký Pařezitý rybník, NPR Zhejral, PR Rašeliniště Bažantka, PR Roštýnská obora, PP Lukšovská a PR Luh u Telče a PR Mrhatina. Za řízení Geoparku Vysočina je zodpovědný Mikroregion Telčsko. Smyslem geoparku je podporovat udržitelný rozvoj regionu, rozvoj šetrného turismu či vzdělání veřejnosti v oblasti přírody (Geopark Vysočina 2016).

Další přírodně ceněná území jsou například PR Jechovec či PP Černíčský rybník. NPR Zhejral zahrnuje samotný rybník Zhejral, rašeliniště a rašelinné louky východně od obce Klatovec. Předmětem ochrany jsou společenstva oligotrofního rybníka, rákosin, rašelinišť, pastvin a olšin v Jihlavských vrších (Kodys 2016).

Na území ORP Telč se staly předmětem ochrany také stromy, či aleje (celkem 19 památných stromů, alejí). Nejvýznamnějšími památnými stromy jsou Praskoleská lípa (k. ú. Praskolesy), Langova a Zachariášova lípa (k. ú. Telč), Douglaska tisolistá (k. ú. Doupě) či Javor klen (k. ú. Klatovec). Chráněné skupiny stromů lze nalézt například v k. ú. Dyjice, Vanůvek, Olšany, Vápovice a Stará Říše. V daném území jsou také chráněny stromové aleje – lipová alej v lipkách (k. ú. Telč) a Lipová alej kolem příjezdové komunikace a na hřbitově v Nové Říši (Telč 2016a).

V minulosti se na Telčsku těžilo zlato (východní část území), polymetalické rudy (západní část území). V současné době však k těžbě těchto surovin nedochází. Naopak se zde stále těží kámen, jak pro kamenickou výrobu, tak i jako surovina pro stavebnictví (Kodys 2016).

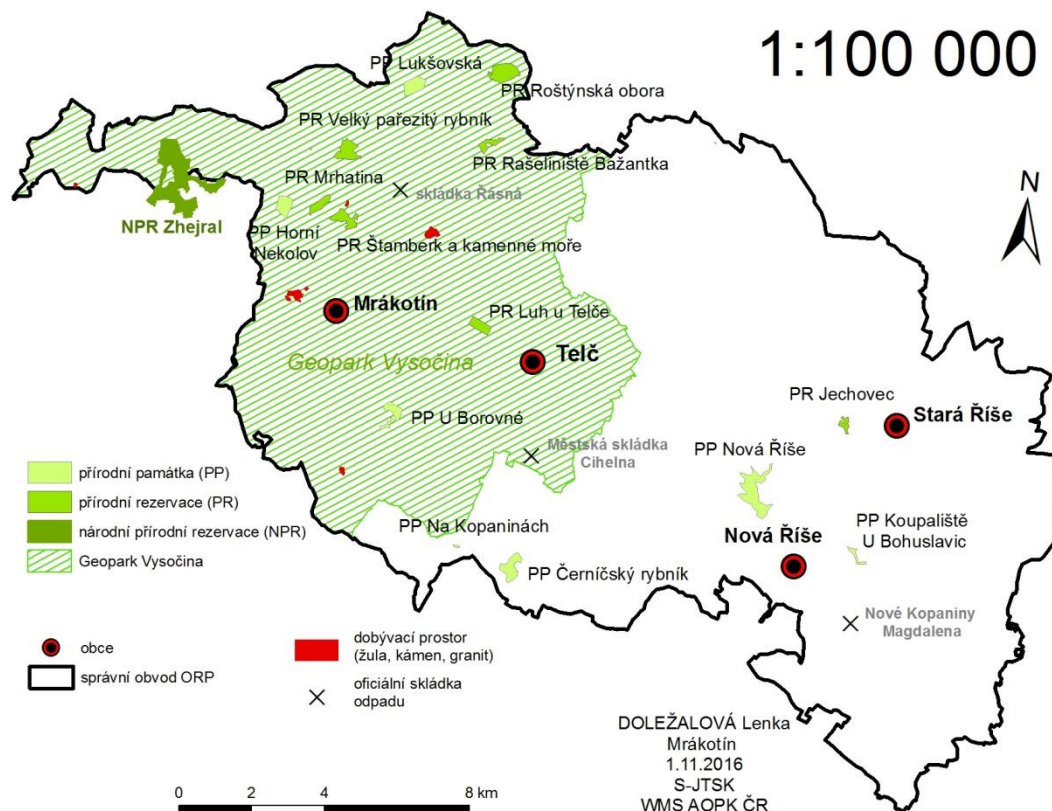
Významné zdroje znečištění v území nejsou (mimo níže zmíněné zátěže území), kvalita ovzduší je relativně na dobré úrovni. Pouze v okolí větších obcí (Telč, Mrákotín, Stará Říše, Nová Říše) je patrné překročení imisních limitů pro

ochranu zdraví lidí a pro ochranu ekosystémů a vegetace. Oblasti nadměrného hluku z dopravy pak kopírují silnice I. třídy (I/23, E59) (Telč 2016b).

Obrázek č. 10: Životní prostředí (ochrana přírody, zátěže území)

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ V ORP TELČ

1:100 000

Zdroj: vlastní zpracování, WMS (http://portal.nature.cz/publik_syst/ctihtmlpage.php?what=6142)

Za zátěže území (Obrázek č. 10) lze považovat dobývací prostory, respektive poddolované území či skládky. V rámci těžby se jedná o 6 kamenolomů, kde se těží v převážné většině žula, či rula, granit se těží pouze okrajově. Nejvýznamnější 2 kamenolomy se nachází v Mrákotíně, kde těžba žuly znamená tradiční řemeslo městyse. V k. ú. Žatec také nalezneme ložisko cihlářské suroviny. Mezi „oficiální“ skládky odpadu patří Městská skládka Cihelna u Telče, skládka v Řásné a skládka Nové Kopaniny - Magdaléna. V území se však vyskytuje hned několik černých či neřízených skládek, například skládky vyskytující se na k. ú. Bohuslavice, Borovná, Černíč, Krahulčí, Myslůvka, Krasonice, Zadní Vydří či Nová Říše a Telč (Telč 2017b).

4.2 KULTURNĚ – HISTORICKÉ

4.2.1 Kulturně historické památky

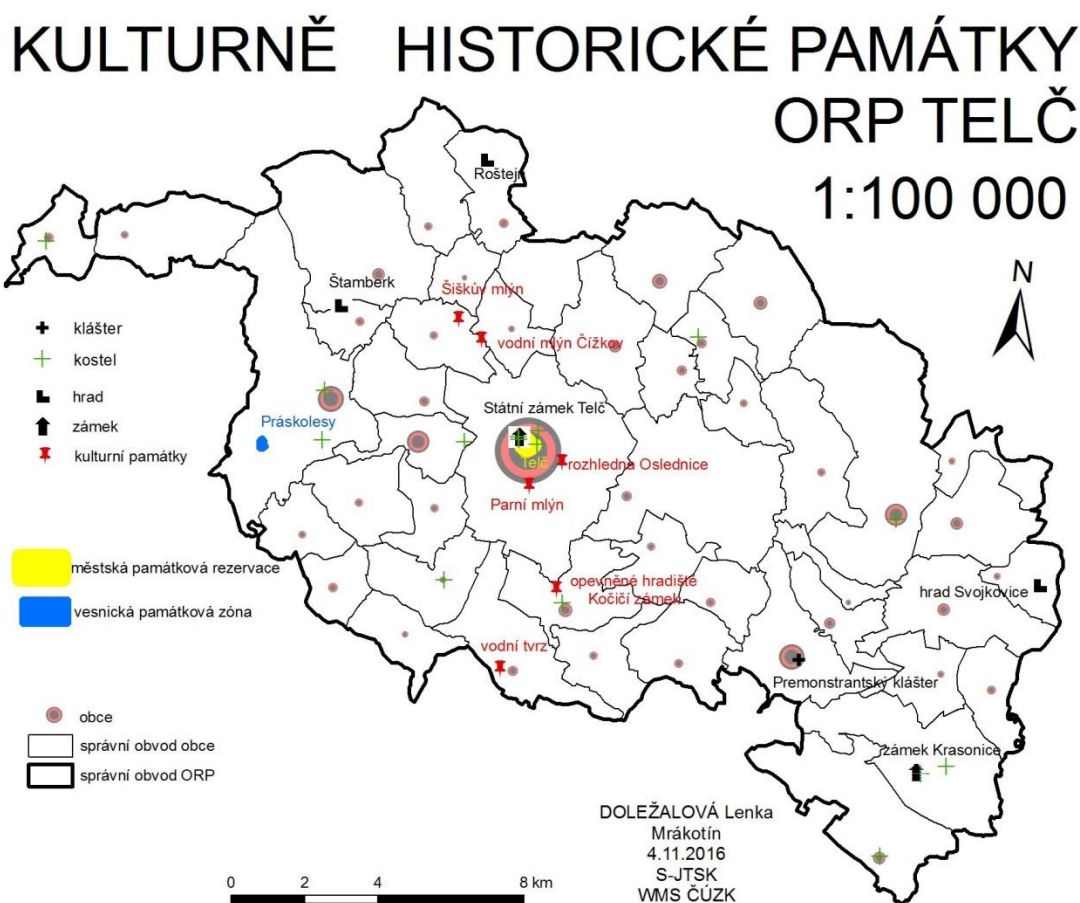
Území ORP Telč čítá hned několik významných kulturně historických památek. Mezi významnou památku světového měřítka patří historické jádro Telče, které bylo roku 1992 zapsáno na Seznam světového dědictví UNESCO (Tabulka č. 5). Na Obrázku č. 11 jsou významné kulturně historické památky zobrazeny v mapě (Telč 2017a).

Tabulka č. 5: Významné kulturně historické památky v ORP Telč

Typ chráněného území	Název	Od roku
Světové kulturní dědictví – památka UNESCO	Telč, historické jádro	1992
Nemovitá národní kulturní památky	Zámek Telč (Telč)	1995
Městské památkové rezervace + ochranné pásmo	Telč	1970
Městské památkové zóny	Telč - Staré město	1995
Vesnické památkové zóny	Práskolesy	2004

Zdroj: Telč (2017a): ÚAP

Obrázek č. 11: Kulturně historické památky

Zdroj: vlastní zpracování, WMS (<https://geoportal.gov.cz/web/guest/wms/>)

Nejvíce lákadel v podobě kulturních památek lze nalézt v k. ú. Telč. Jedná se o již zmíněné historické jádro města, včetně Státního zámku Telč. Byla zde roku 1970 vyhlášena městská památková rezervace, která zahrnuje vroubené malebné domy na náměstí se štíty a podloubím, dochované i přes četné přestavby v renesanční podobě. Některé domy byly však přestavěny v 15. století a nesou znaky baroka. Sklepy některých domů na náměstí pak tvoří propojený systém podzemních chodeb vedoucích na zámek. Tyto podzemní prostory byly zrekonstruovány a od roku 2016 je nově otevřeno telčské podzemí. Dále je zde také vyhlášena městská památková zóna, která se nalézá na Starém městě, jihovýchodně od historického jádra. Tvoří historickou předměstskou zástavbu s plynulým navázáním na centrum. Další zajímavostí je Parní mlýn zapsaný do Ústředního seznamu nemovitých kulturních památek ČR. Nalezneme zde pozůstatky velkého komplexu starého mlýna. Rozhledna Oslednice, v těsné blízkosti města, byla původně dřevěné konstrukce a stála zde od roku 1898. V roce 2000 však byla rekonstruována a vznikla tak současná 36 metrů vysoká železná konstrukce rozhledny s ochozem ve výšce 31,2 metrů. Neméně významnou památkou je i židovský hřbitov, který se skládá z náhrobních kamenů a obřadní hřbitovní budovy, celý je pak obehnaný zdí (Němcová 2014).

Vesnická památková zóna se na daném území nalézá pouze jedna a jde o obec Práskolesy nedaleko Mrákotína. V rámci této zóny se jedná celkem o 3 hospodářské domy přímo v centru obce. Chráněná je zde i osmset let stará dutá lípa velkolistá (Telč 2017a).

Na k. ú. Doupě byl v první polovině 14. století zbudován pozdně gotický hrad Roštejn. V 16. století byl hrad přestavěn v duchu renesance na lovecký hrádek s rozlehlou oborou. K hradu náleží i sedmiboká pozdně gotická kamenná strážní věž s výškou 45 metrů (Němcová 2014).

Zřícenina hradu Štamberk se nachází na k. ú. Lhotka. Jedná se o zříceninu hradu z poslední čtvrtiny 13. století. Hrad zanikl za husitských válek a v současnosti z něj zůstaly pouze zbytky zdí. Pod zříceninou se nachází tzv. kamenné moře (balvanový proud vzniklý zvětráváním a rozpadem skal v době ledové) (Region Vysočina 2016).

Na k. ú. Svojkovic se nachází pozůstatky opevněného sídla, patrně sloužícího pro obranu a uložení vytěženého zlata v okolí. Jednalo se spíše o pevnost, která nesloužila jako sídlo nějakého rodu. Těžba zlata v území se zmiňuje k roku 1345 (Hrady 2016).

Zámek Krasonice se nachází přímo uprostřed obce Krasonice. Zámek s nepravidelným nádvořím a arkádami v přízemí byl postaven kolem roku 1630 na základech starého hradu (Krasonice 2016).

Šiškův mlýn se nalézá v k. ú. Vanov. Jednalo se o areál starého mlýna, v současné době je však přestavěn a upraven na hotel, v jehož blízkosti se nachází exkluzivní 18-ti jamkové golfové hřiště. Vodní mlýn Čížkov se nachází nedaleko od Šiškova mlýna. Tento areál prošel rekonstrukcí a v současné době je v soukromém vlastnictví a svoji funkci již neplní. U mlýna se však nachází rybník, který v letním období slouží jako místní koupaliště (Telč 2017a).

Kočičí zámek je vyvýšené opevněné sídliště v k. ú. Radkov. Pozůstatky po malém hrádku na skalnaté vyvýšenině nad Moravskou Dyjí jsou dnes narušeny sesuvem půdy. Z historického hlediska jde o hrádek z období 13. – 14. století (Národní památkový ústav 2016).

Opevněný mlýn ze 16. století byl vystavěn na základech středověké vodní tvrze v obci Černíč. Rozsáhlému areálu obehnanému kamennou zdí dominuje dvoupatrová věžovitá stavba (pozůstatek tvrze) postavená nad mlýnským náhonem (Hrady 2016).

Premonstrantský klášter v Nové Říši byl založen roku 1211 jako klášter ženský, ale po roce 1597 se z něj stal klášter mužský. Klášter je spojovací chodbou svázán s kostelem sv. Petra a Pavla. Rozvoj kláštera byl přerušen během husitských válek, kdy byl klášter s kostelem dvakrát zpusťošen a vypálen. V roce 1733 byl novoříšský klášter povýšen na opatství (Klášter Nová Říše 2016).

V území se dále nalézá řada významných movitých i nemovitých kulturních památek, zejména pak církevních (kostely, kaple). Na obrázku č. 11 jsou znázorněny pouze kostely, které se nacházejí pouze v několika obcích (Dobrá Voda, Knínice, Kostelní Myslová, Krahulčí, Krasonice, Mrákotín, Panské Dubenky, Radkov, Stará Říše, Telč a Urbanov). Například v Telči jsou vystavěny celkem 3 kostely a

v Krasonicích pak dva. Častější jsou však kaple, ty se nalézají téměř v každé obci, či místní části s vlastním katastrálním územím. Ostatní církevní objekty jako např. zvoničky, boží muka, křížky apod. jsou v krajině velmi časté a tvoří její určitý ráz. V Nové Říši a v Telči jsou zbudovány křížové cesty vedoucí okolo historického jádra a v k. ú. Krasonice stojí na vyvýšeném kopci Humberku kaple Panny Marie, která se stala poutním místem (Telč 2017a).

4.2.2 Kulturní a sportovní akce

Nejvíce kulturních akcí se koná na historicky a kulturně ceněném náměstí v Telči. *Prázdniny v Telči* jsou 17-ti denním multižánrovým hudebním festivalem, který probíhá každoročně od roku 1982 a řadí se mezi nejstarší festivaly na území ČR. Mezinárodní filmový festival o evropském umění *Arts&film* se pořádá ve spolupráci s AVANT Promotion s.r.o. od roku 2004. Od roku 2004 se také uskutečňují romantické lety balónem v rámci sprnového setkání *Balóny nad Telčí*. V rámci této akce se setkává na náměstí několik desítek horkovzdušných balónů. *Veteránská revue* se pořádá v Telči již sedmým rokem. Jedná se o třídní akci v květnu, na které se vystavují historické automobily, motocykly i bicykly. Nedílnou součástí akce je i například přehlídka dobového oblečení (Němcová 2014). Mimo jiné se v Telči pořádají *historické slavnosti*, které připomínají významné osobnosti v historii města Zachariáše z Hradce a Kateřinu z Valdštejna. Během období prázdnin (červenec – srpen) se konají také již tradiční jarmarky a farmářské trhy. V září se pak náměstí stává sportovní dráhou pro hasičské závody v požárním útoku Extraligy ČR. Sportovní akce v Telči nabývají rámce sledování hokejových, fotbalových či florbalových zápasů v areálu fotbalového hřiště a nově zbudovaného krytého zimního stadionu, kde v současné době trénuje hokejová škola Hockey Talent Academy (Telč 2017b).

V Mrákotíně se tradičně pořádá *silvestrovský výstup na Javořici*. Jedná se o společensko - sportovní akci, kdy zájemci o společný výstup hromadně vycházejí z centra městyse a pokračují na nejvyšší vrchol Českomoravské vrchoviny. Cyklistický výjezd na Javořici je obdobou silvestrovského výstupu. Na místním fotbalovém hřišti se koná v letních měsících (červenec) *nohejbalový turnaj* zastupitelů Mikroregionu Telčsko (Mrákotín 2016).

V Ořechově se k příležitosti výročí seskoku paravýsadku Out Distance koná *pietní akt*, který má připomenout československé vojáky účastníci se bojů ve 2. světové válce. Akci organizuje Československá obec legionářská, Klub vojenské historie Brno, 43. výsadkový prapor Chrudim a obec Ořechov. Pietní akt probíhá u pomníku npor. Adolfa Opálky, poté si lze prohlédnout vojenskou techniku a výzbroj či vojenský výcvik (Ořechov 2016).

Motokrosový areál *Dyjické mosty* (k. ú. Dyjice) slouží jako závodní i tréninková motokrosová trať. Koná se zde několik závodů během roku, např. závod O pohár města Telče či závod Jawa 50, který je hojně navštěvován (Motoklub Telč 2016).

Běžec Vysočiny je sportovní běžkařskou akcí (k. ú. Řásná) konanou již 41 let. Jedná se o otevřenou soutěž pro všechny sportovce. Trať tohoto závodu vede po běžkařských stopách v okolí Javořice (Běžec Vysočiny 2016).

Většina ostatních kulturních akcí v menších obcích ORP je realizována díky místním spolkům či svazům (myslivci, hasiči, sportovci). V některých obcích se pořádají i tradiční výlovy rybníků, jedná se například o rybníky v obcích Sedlejev, Krahulčí, Telč (Telč 2017b).

4.2.3 Kulturní a sportovní zařízení

Samotné město Telč čítá nejvíce kulturních a sportovních zařízení v celém ORP. Jsou zde soustředěny celkem 4 galerie: Zámecká galerie (v areálu Státního zámku Telč, prohlídková trasa C), Městská galerie Hasičský dům (krátkodobé i dlouhodobé výstavy výtvarného umění, autorské výstavy), Telčský dům (stálá výstava Historie a legendy z Telče a okolí), Galerie Wimmer (první soukromá galerie v dnešním kraji Vysočina, prodej realistických obrazů od současných malířů). Muzeum Vysočiny, pobočka Jihlava a Muzeum techniky Telč jsou jedinými zástupci muzeí v ORP Telč. *Panský dvůr Telč* je nově zbudované centrum volnočasových aktivit a turistiky. Mezi jeho atraktivitu patří výstava Život na panství, Panské dvory a historická zemědělská technika, Lesní hospodářství a Rybníky. Pro návštěvníky je zde k dispozici informační centrum, letní kino, lezecká stěna (200 m², 10 m vysoká), drytooling (cepínové lezení na speciálních vysokých překážkách), hrací koutek pro děti či multifunkční společenské prostory pro širokou veřejnost (Telč 2017a).

Pro sportovní nadšence, aktivní či pasivní, se v Telči v roce 2016 dokončila výstavba krytého zimního stadionu. Spolu s fotbalových hřištěm tvoří sportovní areál Telče. Multifunkční sportovní hala se nachází v areálu základní školy. V letních měsících funguje na Štěpnickém rybníku i půjčovna loděk. Mezi ostatní sportovní zařízení, které Telč nabízí, patří 2 bowlingové dráhy či fitness centrum PRO LIFE. Jako přírodní koupaliště slouží Roštejnský rybník s workoutovým hřištěm (venkovní posilování, tělocvična v přírodě) (Telč 2017a).

Turistatek Javořice je rodinná farma v obci Lhotka. Chovají zde ovce a včely, samotná budova byla rekonstruována na penzion a v blízkém lese byl vybudován lanový park. Turistatek Javořice tak funguje jako komplexní agroturistická farma (Javořice Turistatek 2016).

Hospodářský dvůr Bohuslavice se nachází, jak již z názvu vyplývá, v obci Bohuslavice. Komplex je uzpůsobený pro odpočinkovou, ale i aktivní dovolenou. Areál disponuje restaurací (oslavy, školení, školy v přírodě), komfortním ubytováním, stájemí (možnost kompletní jezdecké a vozatajské služby) a pálenicí kombinovanou s ovocným lihovarem. Pořádají se zde parkurové jezdecké závody či Hubertova jízda (Hospodářský dvůr 2016).

Golfové hřiště Golf Resort Telč se nachází v k. ú. Vanov a zázemí mu tvoří hotel Šiškův mlýn (ubytování, restaurace). Na ploše 70 ha je rozmístěno 18-ti jamkové hřiště mezinárodních parametrů (CZGOLF 2016).

Mrákotín nabízí veřejnosti prohlídku Muzea kamenictví. Kamenictví v Mrákotíně znamená již tradiční řemeslo obce. Dříve zde fungovaly desítky lomů, včetně největšího z nich, z něhož pochází proslulý monolit na Pražském hradě. V muzeu je popsána historie výroby tohoto monolitu a jeho přeprava do Prahy, aj. Sportovním nadšencům poslouží v Mrákotíně lyžařský vlek v nadmořské výšce 580 m n.m. Dvě souběžné sjezdovky o délce 350 m, umělé osvětlení, dva kotvové vleky a bufet tvoří zázemí sjezdovky (Mrákotín 2016).

Na území ORP se nachází hned několik přírodních koupališť (např. Roštejnský rybník, Velký Pařezitý rybník, zatopený lom v Řídelově). Pro sportovní rybolov se využívá Plodový rybník (k. ú. Řásná). V téměř každé obci pak nalezneme kulturní dům, velmi časté jsou i fotbalová hřiště (Telč 2017b).

5. SELEKTIVNÍ FAKTORY

5.1 OBJEKTIVNÍ

5.1.1 Obyvatelstvo

Na konci roku 2015 žilo na území ORP Telč celkem 13 088 obyvatel, z nichž celkem 42 % pobývalo v samotném městě Telč. Průměrná velikost obce je 339 obyvatel, což znamená, že je ORP Telč venkovským regionem, avšak tuto statistiku značně ovlivňuje počet obyvatel v Telči. Nejmenší obcí z hlediska počtu obyvatel je pak obec Vanůvek čítající 36 obyvatel (E-collegium 2015). Souhrnná tabulka s vybranými daty za jednotlivé obce je součástí příloh (viz Příloha č. 1).

Přirozený přírůstek obyvatel se pohybuje dlouhodobě v záporných číslech, a to od roku 2009 (Tabulka č. 6). Celkový přírůstek obyvatel je v současnosti také záporný. Pouze v letech 2008, 2009, 2010 a 2012 byl kladný. Tato charakteristika odpovídá celorepublikovému trendu, obyvatel v daném území ubývá, a to jak v poměru narození/zemřelí (přirozený přírůstek) tak i v započítání poměru přistěhovalí/vystěhovalí v daném území (celkový přírůstek). Za rok 2015 přirozenou měnou ubylo 35 obyvatel, stěhováním pak 30 obyvatel (ČSÚ 2016b).

Průměrný věk muže v ORP je 40,8 let, ženy pak 44,0 let. Průměrný věk mužů i žen je každým rokem vyšší, v roce 2006 byl například průměrný věk mužů 38,5 let, žen 41,8. V ORP Telč je průměrný věk žen téměř o 4 roky vyšší než u mužů. Je to dáno tím, že se rodí více mužů než žen a ženy se narozdíl od mužů dožívají vyššího věku. Téměř 20 % obyvatel je starších 65 let. Index stárí se v ORP pohybuje v nepříznivých hodnotách. Hodnota indexu nad 100 % znamená stárnutí populace. Pro rok 2015 se index stárí zastavil na 136,5 % (ČSÚ 2016b).

Nejnižšího průměrného věku obyvatel v ORP Telč s hodnotou 36,1 let dosáhla obec Olší, následována obcí Horní Myslová (36,2 let) k roku 2015. Nejstarší obyvatelstvo se dle průměrného věku nachází v obci Vápovice (53,9 let), kde téměř polovinu obyvatel tvoří lidé starší 65 let. Ve větších obcích ORP, tj. nad 500 obyvatel (Krahulčí, Mrákotín, Nová Říše, Stará Říše, Telč), spíše obyvatel ubývá a jejich průměrný věk se pohybuje okolo 42 let (Telč 2017b).

Tabulka č. 6: Demografické údaje za ORP Telč

UKAZATEL	SO ORP Telč									
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet obyvatel (k 31. 12.)	13 469	13 455	13 487	13 490	13 492	13 257	13 259	13 156	13 153	13 088
Živě narození	132	127	147	142	116	126	144	128	133	134
Zemřelí celkem	136	127	124	145	132	146	170	150	136	169
Přirozený přírůstek obyvatel (narození - zemřelí)	-4	-	23	-3	-16	-20	-26	-22	-3	-35
Přistěhovalí	199	210	221	190	180	146	197	154	185	171
Vystěhovalí	249	224	212	184	162	197	169	235	185	201
Přírůstek obyvatel stěhováním (přistěhovalí - vystěhovalí)	-50	-14	9	6	18	-51	28	-81	-	-30
Celkový přírůstek (úbytek) obyvatel	-54	-14	32	3	2	-71	2	-103	-3	-65
Sňatky	64	64	66	55	69	65	62	53	49	53
Rozvody	26	24	31	27	31	19	33	28	29	28
Potraty	43	42	39	31	34	29	31	44	25	32
Průměrný věk mužů (roky)	38,5	38,9	39,1	39,3	39,7	40,0	40,0	40,4	40,6	40,8
Průměrný věk žen (roky)	41,8	42,2	42,4	42,6	42,8	43,2	43,3	43,6	43,8	44,0
Podíl obyvatel ve věku 65 a více let (%)	15,8	16,2	16,7	16,8	17,2	17,9	18,2	18,8	19,2	19,4
Index stáří (počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let)	102,2	109,6	116,9	118,4	122,5	127,2	128,0	133,9	136,3	136,5

Zdroj: ČSÚ (2016): Charakteristika SO ORP Telč

V ORP Telč dlouhodobě obyvatel ubývá, či zůstává trvale vyrovnaný. Vyjímkou jsou obce Žatec, Radkov a Olšany, kde naopak počet obyvatel roste (Telč 2016b).

Míra registrované nezaměstnanosti (dále jen nezaměstnanost) v ORP byla v roce 2016 (stav ke dni 30. 6.) vyšší než průměr ČR, který dosahoval 6,2 %. Obecně však lze říci, že podíl nezaměstnaných osob v ORP klesá (Tabulka č. 7). V období ekonomické krize (období mezi roky 2009 a 2010) dosáhla nezaměstnanost svého vrcholu. V průměru za ORP dosáhla hodnoty 10,16 %. V současné době se podíl nezaměstnaných osob pohybuje v průměru za celé ORP okolo 7,5 % (ČSÚ 2016b).

Nejvyšší míra registrované nezaměstnanosti byla určena v roce 2015 v obci Vanůvek, kde dosáhla hodnoty 17,9 % (Obrázek č. 12). Nezaměstnanost vyšší než 13 % se objevila i u obcí Lhotka, Mrákotín, Řídelov a Svojkovice. Naopak nejnižší nezaměstnanost lze nalézt v obcích Knínice (2,6 %), Kostelní Myslová (2,4 %), Markvartice (2,3 %), Strachoňovice (1,7 %) a Urbanov (1,2 %) (Telč 2017b).

Tabulka č. 7: Nezaměstnanost za ORP Telč

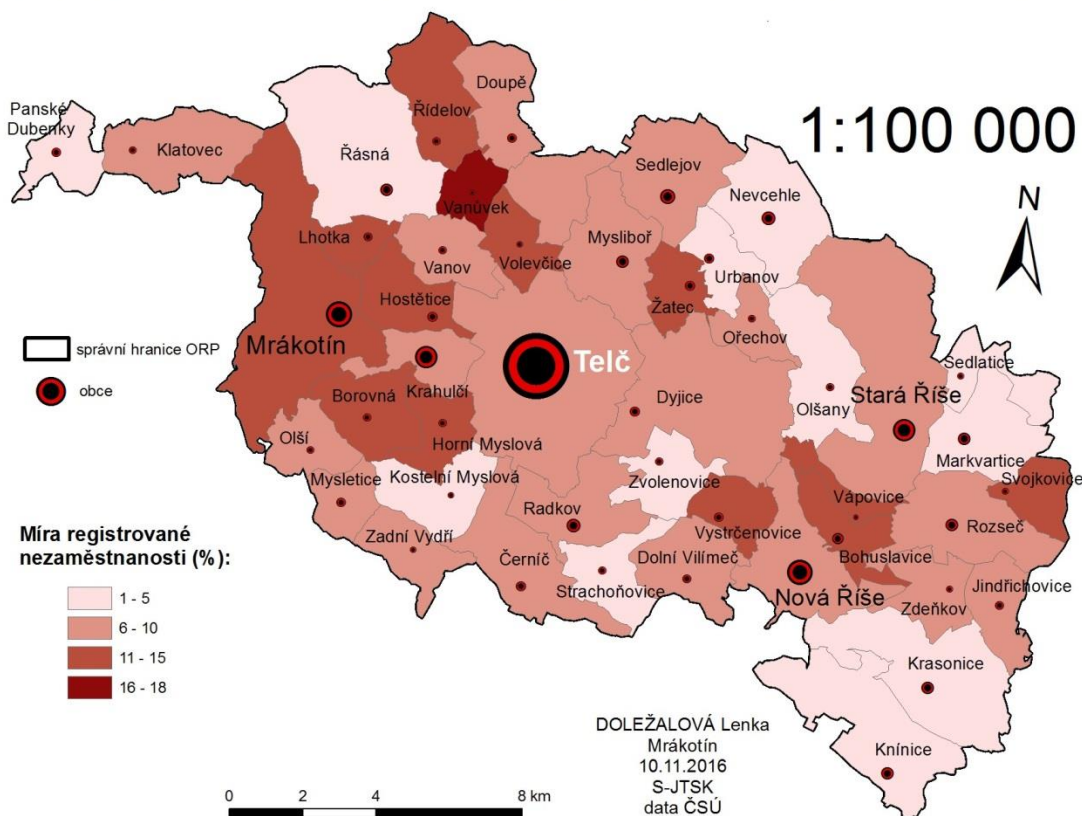
UKAZATEL	SO ORP Telč									
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	645	542	553	931	949	748	.	801	838	662
Volná pracovní místa	18	20	14	1	1	13	.	21	6	40
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	35,8	27,1	39,5	931,0	949,0	57,5	.	38,1	139,7	16,6
Podíl nezaměstnaných osob (%)	6,69	5,62	5,76	9,93	10,16	8,22	.	8,91	9,43	7,53

Zdroj: ČSÚ (2016): Charakteristika SO ORP Telč

Míra ekonomické aktivity obyvatelstva dosahovala 68 %, kdy muži byli ekonomicky aktivnější (57 %) než ženy. Muži také častěji podnikali než ženy, podíl zaměstnavatelů a OSVČ na zaměstnaných byl 20 %. U žen se tato hodnota pohybovala na poloviční úrovni (tj. 9,8 %) (E-collegium 2015).

Obrázek č. 12: Nezaměstnanost v ORP Telč

NEZAMĚŠTNANOST V ORP TELČ

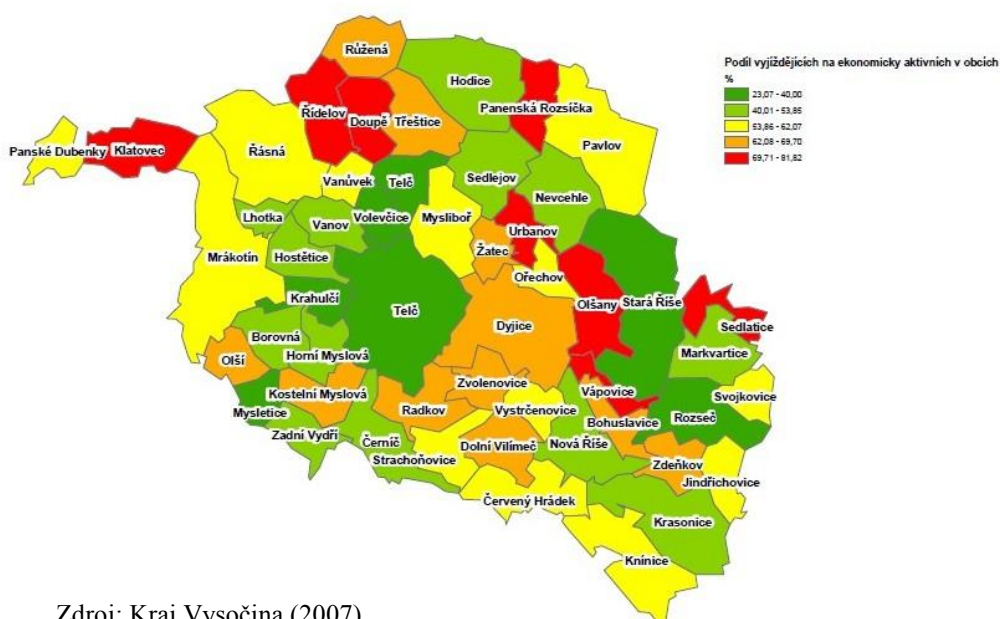

Zdroj: Telč (2017b): Územně analytické podklady ORP Telč pro rok 2016, karty obcí

V rámci počtu vyjíždějících osob do škol a zaměstnání převažovala v ORP Telč vyjíždka do zaměstnání. Jednalo se celkem o 2 311 osob, přičemž největší podíl těchto osob vyjíždělo za práci do jiné obce v okrese. Nejsilnější vyjíždkovým pracovním proudem byla dojíždka do krajského města Jihlava. V rámci ORP Telč dojíždí nejvíce osob do Telče, či Krahulčí. Celkový počet vyjíždějících osob do škol byl 1 199. Drtivá část, tj. 908 osob, dojížděla do škol mimo vlastní obec. Největší podíl žáků dojíždí do středních škol (v ORP Telč se nachází pouze jedno gymnázium a střední škola) (E-collegium 2015).

Pro srovnání se současnou vyjíždkou Marketingová studie turistického regionu Telčsko (2007) popsala vyjíždku, resp. podíl vyjíždějících na ekonomicky aktivních v jednotlivých obcích za rok 2006 (Obrázek č. 13). Nejmenší vyjíždku do zaměstnání vykazuje město Telč, největší pak obce, v kterých není žádný významnější ani lokální zaměstnavatel, např. Řídelov, Doupě, Klatovec, Olšany, Vápovice, Urbanov či Sedlatice (Kraj Vysočina 2007).

Obrázek č. 13: Podíl vyjíždějících na ekonomicky aktivních

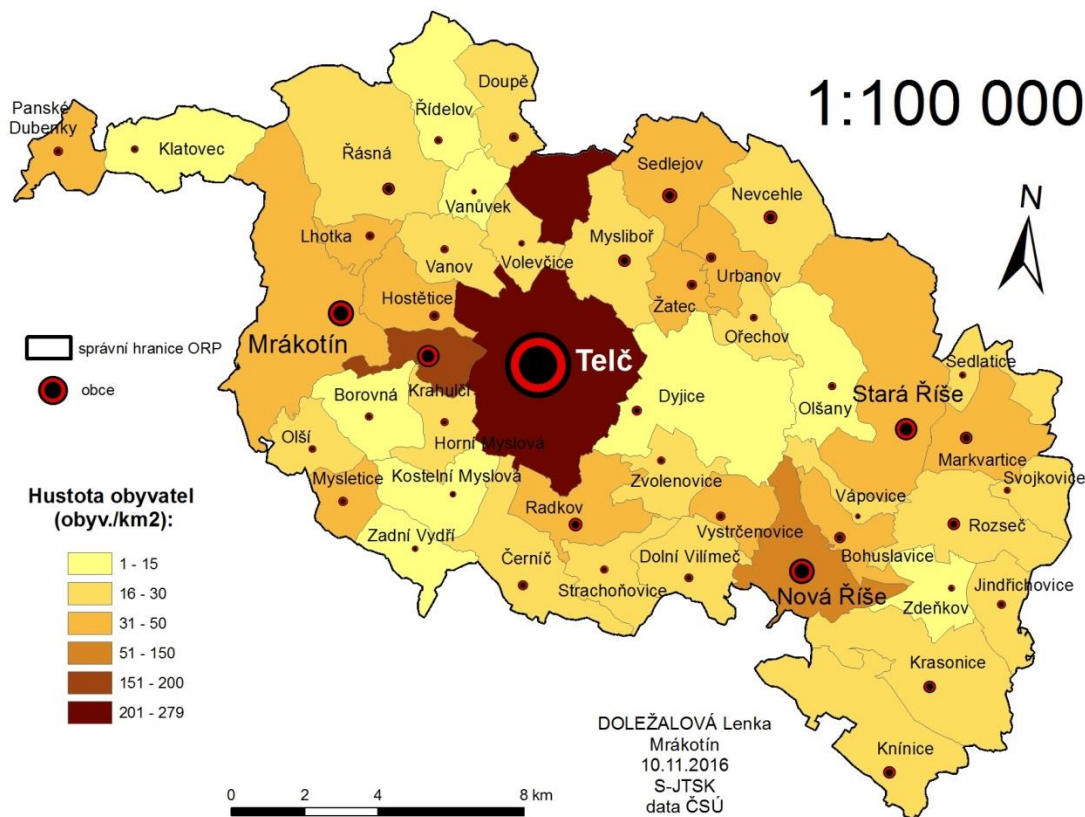

Zdroj: Kraj Vysočina (2007)

Z celkového počtu 13 088 obyvatel celého ORP žije téměř 42 % v městě Telč (5 445 obyvatel). Dalších celkem 18 % obyvatel daného území žije v městysích Mrákotín, Nová Říše a Stará Říše. Zbýlý počet obyvatel (5 322 obyvatel, resp. 41 %) žije ve 41 obcích nejčastěji řídkého osídlení (Obrázek č. 14). Lze tedy říci, že vyjma města Telč, celé ORP Telč vykazuje známky vesnického osídlení. Míra urbanizace není vysoká (Telč 2017b).

Obrázek č. 14: Hustota osídlení

HUSTOTA OBYVATEL V ORP TELČ

Zdroj: Telč (2017b): Územně analytické podklady ORP Telč pro rok 2016, karty obcí

5.1.2 Hospodářství

Vzhledem k přírodním podmínkám je primární sektor (lesnictví a zemědělství) procentuálně značně zastoupen jako jedna ze složek hospodářství ORP. Sídlem na území daného správního obvodu za rok 2015 se 13,4 % ekonomických subjektů věnuje právě zemědělství, které hraje významnou roli především v populačně menších obcích regionu. Obecně však podíl na hospodářství ztrácí, kdy v roce 2003 bylo zemědělství a lesnictví zastoupeno 18,8 %, v roce 2009 už pouze 13,8 %. V průmyslu a stavebnictví podniká téměř 28 % ekonomických subjektů se sídlem na území ORP Telč, ve službách pak 23,1 %. Ostatní registrované podnikatelské subjekty nejsou zařazeny (tj. 1 029 subjektů). V regionu se nachází tradiční průmyslová centra. Naopak sektor služeb má významnější postavení ve větších obcích (např. Telč, Mrákotín, Nová Říše apod.), které službami navazují na poptávku v oblasti cestovního ruchu (Telč 2017a).

V převážné většině nalezneme v ORP Telč mikropodniky, jedná se o podniky, které zaměstnávají maximálně 9 zaměstnanců. Celkový počet takových podniků dosáhl roku 2015 v ORP počtu 199 subjektů. Malé podniky (maximálně 49 zaměstnanců) jsou zastoupeny v ORP 46 firmami. Střední podniky, které zaměstnávají maximálně 249 zaměstnanců, se nacházejí na území ORP v počtu 12 subjektů. Pouze společnost Krahulík - MASOZÁVOD Krahulčí, a.s. čítá více jak 250 zaměstnanců a je tak jediným větším zaměstnavatelem a spadá do kategorie velkých podniků. U dalších 1 497 subjektů však nebylo zjištěno kolik zaměstnanců zaměstnávají, jde však převážně o podniky, které kromě majitele nemají zaměstnance. Míra podnikatelské aktivity dosahovala hodnoty 210 subjektů na tisíc obyvatel, což byla nižší míra než průměr ČR (ČSÚ 2016b).

Mezi nejvýznamější a největší zaměstnavatele v samotném městě Telč patří například SATES ČECHY s.r.o. (stavebnictví), Telčská strojírenská, a.s. (strojírenství), Zemědělské družstvo Telč, Zemědělské družstvo „Roštýn“ a Městský úřad Telč. Tyto podniky zaměstnávají v průměru kolem 100 osob. Ekoplast Telč s.r.o. (plastové výrobky a zařízení), KROVYS s.r.o. (tesařství, pokrývačství), Opravny Telč, a.s. (oprava zemědělské techniky) jsou dalšími zaměstnavateli ve městě. Mimo město Telč nalezneme jen několik málo podniků střední velikosti. Patří mezi ně například STARKON a.s. (stavebnictví) se sídlem v Bohuslavicích či Zemědělské družstvo Sedlejev. Významným zaměstnavatelem je i KAVEX - GRANIT HOLDING a.s., který působí v několika obcích v ORP Telč (kamenolom Mrákotín, Mysletice, Řásná) (ČSÚ 2016c).

5.1.3 Občanská vybavenost

Na území ORP se nachází celkem 7 základních škol, které lze nalézt v obcích Krahulčí, Mrákotín, Nová Říše, Stará Říše, Urbanov a Telč (zde jsou 2 základní školy). Základní i střední vzdělání poskytuje Gymnázium Otokara Březiny a Střední odborná škola Telč (GOB a SOŠ Telč). Mateřské školy téměř kopírují existenci základních škol. Takové zařízení jsou v provozu v obcích Krahulčí, Mrákotín, Nevcehle, Nová Říše, Radkov, Stará Říše, Telč. V Telči spolu se základní a mateřskou školou funguje i zvláštní škola. Jedinou střední školou v ORP je již zmiňovaná GOB a SOŠ Telč. V daném území se však nenachází žádná instituce jeslového typu. Základní umělecká škola sídlí v městě Telč a má i detašované

pracoviště v Nové Říši. Probíhá zde např. výuka malování, hraní na nejrůznější hudební nástroje. Dům dětí a mládeže v Telči pak v rámci nejrůznějších kroužků vyučuje tanci, recitaci apod. (E-collegium 2015).

Zdravotnictví je prezentováno Poliklinikou Telč a Zdravotním střediskem v Nové Říši. V Telči v objektu Polikliniky sídlí zdravotnická záchranná služba, ordinace praktických lékařů a lékařů specialistů (např. obory stomatologie, chirurgie, ortopedie, gynekologie). Naproti tomu v Nové Říši tvoří zdravotní středisko pouze tři ordinace - stomatolog, gynekolog, praktický lékař. Ordinace praktických lékařů se také nachází v obcích Mrákotín, Stará Říše a Urbanov. Provoz lékáren je omezen pouze na město Telč - Lékárna U sv. Anny a Dr. Max lékárna (E-collegium 2015).

Ve většině obcí funguje veřejná knihovna a téměř v každé obci je k dispozici kulturní dům různých velikostních kategorií. Fotbalová hřiště jsou také velmi častým prvkem občanské vybavenosti obcí v ORP Telč, je to dáno velkou oblibou tohoto sportu u obyvatel. Specializovanější občanská vybavenost se však nachází pouze v městě Telč. Jedná se o muzea, galerie, sportovní haly a stadiony apod. Česká pošta poskytuje své služby na pobočkách v obcích Telč, Krasovice, Mrákotín, Nová Říše, Urbanov, Stará Říše a Rozseč (E-collegium 2015).

5.2 SUBJEKTIVNÍ

5.2.1 Psychický stav obyvatel

Jak již bylo řečeno, obyvatelstvo ORP Telč vykazuje známky venkovského charakteru. Hustota osídlení se v průměru pohybuje kolem 34 obyv./km². Vzhledem k tomuto faktu má obyvatelstvo daného regionu předpoklady k určitému vzorci chování (Majerová a kol. 2011).

Obyvatelé ORP Telč, resp. Kraje Vysočina, mají větší zájem o lokální a regionální dění. Obecně vykazují vyšší úroveň sociální soudržnosti, avšak jsou méně tolerantnější k překračování morálních norem vůči jinému člověku než ostatní obyvatelé ČR. Přísnější posuzování společensky nevhodného chování se vyskytuje nejčastěji u starších nebo věřících obyvatel regionu. Nižší úroveň vzdělanosti obyvatel přispívá paradoxně k lepšímu hodnocení jejich životní úrovně. Vzhledem k malé velikosti sídel je zakotvená i vysoká míra identifikace s místem bydliště a malá ochota stěhovat se (Majerová a kol. 2011).

V ORP Telč nedochází k takovému politickému odcizení a lidé jsou se svým životem spokojenější. Pravidelně je v Kraji Vysočina (resp. ORP Telč) i jedna z nejvyšších volebních účastí v ČR, což utvrzuje v názoru, že lidé v malých obcích vědí, že jejich volební hlas má „větší váhu“ než ve velkých městech a mohou tak obecně mít větší vliv na veřejné záležitosti. Tato skutečnost nahrává faktu, že obyvatelé regionu mají vyšší sebevědomí při hodnocení svých možností vzít věci kolem sebe do vlastních rukou. Obyvatelé ORP Telč však překvapivě nejsou tolik zapojeni jako členové v nejrůznějších spolcích. Obecně se od venkovského obyvatelstva tato skutečnost neočekává z důvodu družnosti a soudržnosti obyvatel obcí. Nejméně důvěřivé obyvatelstvo nalezneme ve věkové skupině 15 – 29 let, kdy venkovští obyvatelé, resp. obyvatelé ORP Telč jsou méně důvěřiví než zbytek obyvatelstva v ČR (Majerová a kol. 2011).

5.2.2 Reklama, propagace

Z nepřeberného množství „druhů“ reklamy a propagace využívá daný region pouze některé. V současné době je k dispozici internet, tisk, rádio, televize, venkovní reklama (billboardy, stojany, lavičky, vozy městské hromadné dopravy, apod.), přímý (direct) marketing (např. obesílání reklamních letáků prostřednictvím pošty přímo do bytů obyvatel), dárkové předměty a bonusy pro zákazníky či vztahy s veřejností (PR - Public relation) a sociální marketing (dobrá pověst regionu, osobní doporučení destinace, reklama prostřednictvím vlastních výrobků apod.) (Kraj Vysočina 2007).

Pro ORP Telč je typické slabé využívání těchto reklamních a propagačních prostředků. Televizní reklama či telemarketing nejsou používány vůbec. Nejčastěji se využívá tisk, respektive tištěných brožur, méně pak formou placené inzerce v časopisech a denících. Nejběžněji jsou takové reklamy tisknuty v místních periodikách jako jsou např. Telčské listy, Mrákotínský zpravodaj. PR se rovněž vytváří pomocí místních periodik, ale i událostmi konanými v ORP Telč. V daném území se masivně jako nejlevnější forma marketingu používá internet (webmarketing), která však nemusí být nejefektivnější (Kraj Vysočina 2007).

Obecně však lze říci, že celý region, tj. ORP Telč, vykazuje slabou marketingovou komunikaci s cílovými skupinami. Nedostatečně využívá marketingových komunikačních nástrojů, jde právě o reklamu, PR a osobní prodej.

Právě již zmíněná masovost reklamy způsobuje malou efektivitu celého marketingu, a není to problém pouze samosprávy, ale i drtivé většiny poskytovatelů ubytování. Pokud má být samotný produkt cestovního ruchu úspěšný, musí být zacílen na konkrétní skupinu zákazníků nebo cílový trh. Dále také v regionu není zaveden pravidelný sběr a vyhodnocování marketingových informací (Kraj Vysočina 2007).

Většina hromadných ubytovacích zařízení má své webové stránky, ostatní taková zařízení využívají turistická informační centra jako prostředky reklamy a propagace (Němcová 2014). Dle Marketingového průzkumu cestovního ruchu v Telči 2012 - 2013 (Vysoká škola polytechnická 2013) lze konstatovat, že jen samotné město Telč navštěvují turisté opakovaně. Až 40 % respondentů průzkumu uvedlo, že Telč navštívilo minimálně čtyřikrát. Velkou roli hraje v regionu tedy i ústní doporučení a vlastní zkušenost.

6. REALIZAČNÍ FAKTORY

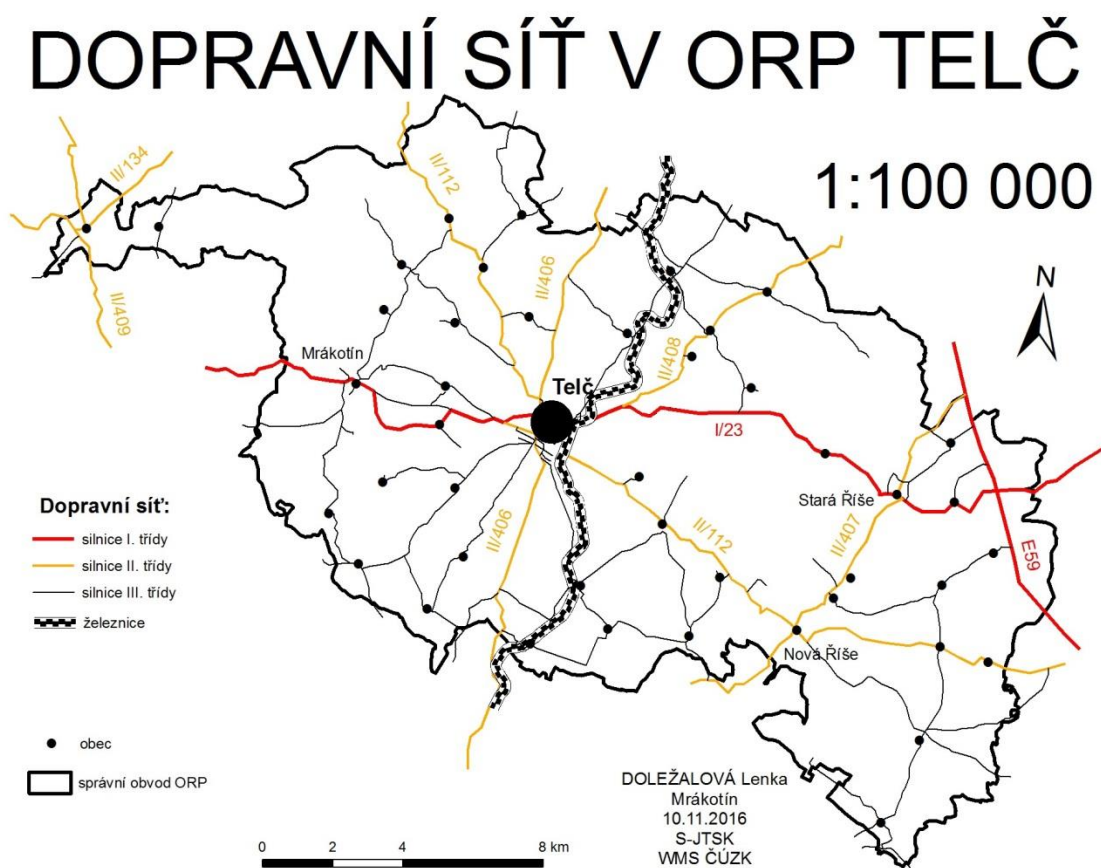
6.1 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Z hlediska dopravy je nejdůležitějším silničním tahem silnice první třídy č. 23 spojující České Budějovice a Brno (Obrázek č. 15). Na východě zájmového území pak prochází mezinárodní silnice E59 vedoucí z Jihlavy do Vídně, dále pak až do Záhřebu. Silnice druhé třídy č. 406 je silniční tah vedoucí do Jihlavy, zároveň je to nejkratší spojnice mezi Telčí a krajským městem Jihlavou, takže bývá také často dopravně vytižená. Jedinou železniční trať je jednokolejná trať č. 227 vedoucí z Kostelce u Jihlavy do Slavonic. Jedná se o regionální dráhu. Na veřejnou autobusovou dopravu jsou napojeny všechny obce ORP Telč. Z cyklostezek je nejvýznamnější cyklotrasa z Jindřichova Hradce vedoucí přes Telč do Slavonic, kde se napojuje na mezinárodní Greenways Praha - Vídeň. Hipostezky prochází regionem dvě, a to č. 103 Maříž - Golčův Jeníkov a hipostezka č. 319 Světlá pod Javořicí - Dukovany (E-collegium 2015).

Veřejné vodovody a kanalizace jsou zbudovány pouze ve 22 obcích daného území. U většiny z nich však chybí napojení na čistírnu odpadních vod (ČOV) a odpadní voda je odvedena do volné krajiny. ČOV byly zbudovány pouze ve městě Telč a v Mrákotíně. Ostatní obce jsou závislé na jiném zásobování obyvatel pitnou vodou. V případě Vystrčenovic se jedná o vodárenskou nádrž Nová Říše, pro stejné

účely je využívána i vodní nádrž Zhejral, v ostatních případech se využívají privátní studny. V daném území prochází síť vysokého a velmi vysokého napětí, u města Telč se nalézá i rozvodna elektrické energie. Plynovod je veden ve dvou liniích. První trasa vede přes obce Stará Říše - Nová Říše - Bohuslavice - Krasovice, přičemž jsou zásobovány plynem z tohoto vedení ještě obce Svojkovice, Rozseč, Knínice. Druhý vysoko/středněvysokotlaký plynovod zásobuje obce ve směru Mrákotín - Krahulčí - Telč - Urbanov - Nevcehle. Na této trase jsou napojeny i obce Částkovice, Žatec, Řídelov, Lhotka, Vanov a Studnice. Odpadové hospodářství není realizováno centrálně, ale zajišťuje si ho každá obec samostatně (E-collegium 2015).

Obrázek č. 15: Dopravní síť

Zdroj: vlastní zpracování, WMS (<https://geoportal.gov.cz/web/guest/wms/>)

6.2 ZÁKLADNÍ A DOPROVODNÁ INFRASTRUKTURA

6.2.1 Cestovní kanceláře

Na území ORP Telč se nachází pouze cestovní agentura Pangea, která sídlí v přízemí hotelu Pangea (Pangea 2016).

6.2.2 Turistická informační centra

Informační centrum Telč patří dle Jednotné klasifikace turistických informačních center ČR do třídy B a nachází se přímo v historickém centru města Telč. Pro třídu B je typický minimální standard služeb, celoroční provoz min. 5 dní v týdnu a min. 40 hodin týdně (v turistické sezóně pak 6 dní v týdnu a 45 hodin týdně), poskytování informací alespoň ve dvou světových jazycích, umožnění přístupu na internet, zprostředkování průvodcovské služby (A.T.I.C. ČR 2017).

Turistické informační centrum Řásná patří dle Jednotné klasifikace turistických informačních center ČR do třídy C, což znamená, že splňuje minimální standard služeb, je otevřeno sezónně nebo celoročně (minimálně 5 dní v týdnu, min. 30 hodin týdně) a poskytuje informace min. v jednom světovém jazyce (A.T.I.C. ČR 2017).

6.2.3 Ubytovací zařízení

Na území ORP Telč provozovalo svoji činnost v roce 2015 celkově 28 hromadných ubytovacích zařízení (dále HUZ) s 1 474 lůžky. Od roku 2012, kdy dosahovala jejich hodnota 34, počet HUZ ubývá (Tabulka č. 8). V dlouhodobém průměru však lze říci, že je jejich počet v průběhu let 2006 - 2015 vyrovnaný (ČSÚ 2016b).

Tabulka č. 8: Hromadná ubytovací zařízení (HUZ)

UKAZATEL	SO ORP Telč									
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hromadná ubytovací zařízení	22	23	24	27	27	32	34	33	29	28
Lůžka	1 007	1 051	1 061	1 184	1 164	1 273	1 431	1 430	1 483	1 474

Zdroj: ČSÚ (2016b): Charakteristika SO ORP Telč

V ORP Telč se nenacházel v roce 2015 žádný 5-ti hvězdičkový hotel, čtyřhvězdičkové hotely provozovaly svoji činnost pouze v městě Telč (Hotel U Hraběnky) a v obci Vanov (Hotel Šiškův mlýn), oba s celoročním provozem. Tříhvězdičkové hotely se nalézaly pouze v městě Telč (Hotel Celerin, Hotel Antoň a Hotel Černý Orel). Hotel Pangea, k. ú. Telč, spadl do kategorie Hotel garni a byl jediným svého druhu v ORP Telč. Penzionů se nacházelo na daném území v roce 2015 celkově 9 (5 z nich v městě Telč). Kategorie HUZ - kemp čítala pouze dva zástupce, Camp Velkopařezitý v Řásné a Penzion a Camp Javořice ve Lhotce, oba

s celoročním provozem. Chatová osada Řásná a Rekreační středisko Úsvit ve Vanůvku představovaly kategorie HUZ - chatové osady v ORP Telč v roce 2015, jejich provoz je však omezen pouze na letní období. Dále se v území nacházely 4 turistické ubytovny a 5 ostatních zařízení, které nespádaly ani do jedné kategorie HUZ (ČSÚ 2016a).

Nejvíce HUZ se nacházelo v roce 2015 na území města Telč. Jednalo se celkem o 12 zařízení různých kategorií. Tato hodnota představuje téměř polovinu všech zařízení. Dále pak HUZ byly zastoupeny v obcích Řásná (4 HUZ), Mrákotín (4 HUZ), Lhotka (3 HUZ), a po 1 HUZ v obcích Bohuslavice, Krasovice, Vanov, Vanůvek a Zvolenovice (ČSÚ 2016a).

Tabulka č. 9: Hromadná ubytovací zařízení dle kategorie

	Počet zařízení	Pokoje	Lůžka	Místa pro stany a karavany
HUZ	28	456	1 474	214
Hotel *****	x	x	x	x
Hotel, motel, hotel ****	2	34	82	x
Hotel, motel, hotel ***	3	82	174	x
Hotel, motel, hotel **	x	x	x	x
Hotel, motel, hotel *	x	x	x	x
Hotel garni *, **, ***, ****	1	10	20	x
Penzion	9	66	155	x
Kemp	2	54	172	101
Chatová osada	2	39	301	110
Turistická ubytovna	4	31	155	3
Ostatní	5	140	415	x

Zdroj: ČSÚ (2016a): Hromadná ubytovací zařízení ČR

Celkem připadá na návštěvníky v ORP Telč 1 474 lůžek ve 456 pokojích, které mohou využít (Tabulka č. 9). Hotely všech kategorií nabízí 276 lůžek, z toho nejvíce lůžek lze nalézt v kategorii HUZ - hotel, motel, hotel *** (ČSÚ 2016a). V sezóně, tj. období měsíců květen - září, se průměrná cena pokoje pro jednu osobu v hotelech pohybuje kolem 1 200 Kč. Obsazenost lůžkových kapacit je v průměru 37 %, kdy je v „sezóně“ (léto) obsazeno 82 % lůžek, naopak „mimo sezónu“ se hodnota obsazenosti pohybuje od 11 % do 30 % (Kraj Vysočina 2007).

Za rok 2015 navštívilo HUZ v ORP Telč celkem 28 236 hostů, z toho 5 617 nerezidentů. Celkem za stejné období se uskutečnilo v HUZ 84 488 přenocování. Z toho se odvíjí i průměrný počet přenocování za ORP Telč, které dosáhlo hodnoty 3,0 a průměrná doba pobytu trvala 4,0 dní. V rámci kraje Vysočina se tak jedná o lepší průměr z hlediska všech ukazatelů (ČSÚ 2017).

6.2.4 Stravovací zařízení

Na území ORP se nacházelo v roce 2015 celkem 25 stravovacích zařízení s kapacitou 1 637 míst (Tabulka č. 10). V této statistice byly zahrnuty pouze restaurace, u kterých bylo prioritní vaření a podávání jídel hostům. Vedle takových restaurací se na území ORP vyskytovalo velké množství pohostinství a hospod, ty ale již nebyly prioritně orientovány na teplou kvalitní kuchyni. Takové subjekty nejsou v tabulce zahrnuty (Kraj Vysočina 2007).

Tabulka č. 10: Stravovací zařízení

Název zařízení	Typ zařízení	Obec	Kapacita (počet míst)
Amigo Pizza & Steak Express	restaurace	Telč	60
Bistro Olivie	rychlé občerstvení	Telč	30
Hospodářský dvůr Bohuslavice	restaurace	Bohuslavice	60
Hostinec Pod Štamberkem	restaurace	Lhotka	50
Restaurace Hotel Šiškův mlýn	restaurace	Vanov	40
Letní restaurace "U Roštěnky"	restaurace	Telč	40
Penzion U Kolářů	restaurace	Řásná	30
Pizzeria Italia	pizzeria	Telč	70
Pizzeria Telč	pizzeria	Telč	40
Restaurace Dobrá Voda	restaurace	Dobrá Voda, Mrákotín	90
Restaurace Hotel Černý Orel	restaurace	Telč	85
Restaurace Lihovar (Hotel Antoň)	restaurace	Telč	75
Restaurace Na Blatech	restaurace	Nová Říše	70
Restaurace Na Kocandě	restaurace	Krahulčí	160
Restaurace Na Kovárně	restaurace	Mrákotín	90
Restaurace Na Podolí	restaurace	Telč	50
Restaurace Na Žabinci	restaurace	Telč	70
Restaurace Šenk pod věží	restaurace	Telč	32
Restaurace Šimáčková	restaurace	Nová Říše	60
Restaurant Hotel U Hraběnky	restaurace	Telč	150
Restaurace U Marušky	restaurace	Telč	40
Restaurace U Zachariáše	restaurace	Telč	80
Restaurant Švejk Na Zámecké	restaurace	Telč	95
Svačinka Telč	rychlé občerstvení	Telč	20
Vanůvecký dvůr	restaurace	Vanůvek	50

Zdroj: vlastní zpracování, Kraj Vysočina (2007), Telč (2017b)

Nejvíce restaurací se nacházelo v samotném městě Telč, tj. celkem 13 sledovaných subjektů. V Telči provozovala svou činnost i dvě rychlá občerstvení: Svačinka Telč a Bistro Olivie. Kromě restaurace na Dobré Vodě fungovaly všechny subjekty celoročně, některé pak s omezenou otevírací dobou v zimních měsících. Omezená otevírací doba v zimních měsících je důsledkem velkého počtu restaurací, barů, hospod aj., které jsou plně využívány pouze v letních měsících (největší návštěvnost kulturních památek a akcí ve městě Telč) a v zimním období nedokáže poptávka místních obyvatel využít nabídku takových zařízení. Kapacitně největší restaurací byla restaurace Na Kocandě v Krahulčí. Jen samotné město Telč nabízelo 937 míst ve stravovacích zařízení průměrné a vyšší kvality (E-collegium 2015).

Mezi často navštěvované a vyhledávané stravovací zařízení patří bezesporu Hospodářský dvůr Bohuslavice, restaurace v Šiškově mlýně, Restaurant Hotel U Hraběnky či Restaurace Na Kovárně. V ORP Telč je velmi oblíbená Pizzerie Telč, kde se pizza připravuje dle vlastních domácích postupů a ingrediencí (Restu 2016).

6.3 ORGANIZACE V PŮSOBNOSTI CESTOVNÍHO RUCHU

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MIKROREGION TELČSKO

MAS Telčsko sdružuje všechny obce v rámci ORP Telč a také i obce mimo správní obvod ORP, a to obec Růženu, Hodice, Panskou Rozsičku, Pavlov a Kaliště (správní obvod ORP Jihlava) (Obrázek č. 16). MAS Mikroregionu Telčsko je realizátorem projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání Telčska (MAP), který je podporován z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (MAS Telčsko 2016).

Tento projekt vznikl v roce 2004 v intencích programu LEADER+ s cílem rozvoje regionu formou realizace společných projektů a získávání dotací z ČR a EU (programovací období 2004 - 2020). MAS pracuje na principu spolupráce veřejné správy, podnikatelské sféry a neziskového sektoru. Projekt naplňuje svůj účel prostřednictvím realizace rozvojové strategie (SCLLD) MAS v souladu se Strategickým plánem rozvoje mikroregionu Telčsko a dle zásad Iniciativy LEADER+. Dokument definuje vizi rozvoje území na roky 2014 - 2020 (Ministerstvo pro místní rozvoj 2016).

Obrázek č. 16: Územní působnost MAS Mikroregion Telčsko

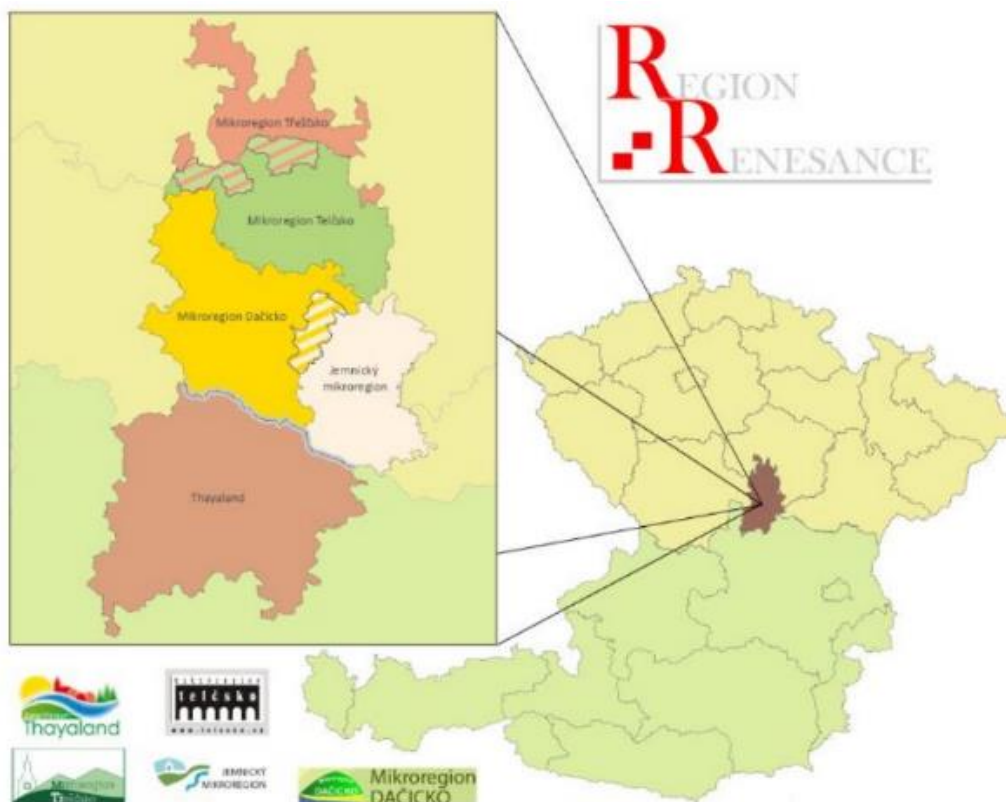

Zdroj: MAS Telčsko (2016): Oficiální stránky MAS Mikroregion Telčsko

REGION RENESANCE

Region Renaissance vznikl v červnu roku 2006 a je tvořen mikroregiony Jemnicko, Dačicko, Telčsko a Třeštsko (Obrázek č. 17). Region se hlásí k dědictví renesanční doby s hlavním cílem rozvíjet území, avšak citlivě, šetrně a v souladu s principy udržitelného rozvoje. Naplnění tohoto cíle není možné bez porozumění vlastním kořenům a bez odpovědného přístupu k rozvoji všech oborů a činností. Dochází tak ke společnému vedení regionu v oblasti rozvoje cestovního ruchu. V současné době podporuje přeshraniční projekt *Cestujeme po Regionu Renaissance*, který usiluje o naplnění nabídky služeb v oblasti volného času pro turisty a obyvatele regionu. Jde hlavně o zlepšení stávající sítě cyklotras a jejich propojení na rakouské cyklotrasy, jenž by byly vybaveny mobiliářem. V minulosti byl podporován např. projekt *Síť venkovských expozic*. Díky tomuto projektu vznikla síť venkovských expozic, která je zaměřená na typická témata života na Vysočině. Vznikla např. Expozice místní dráhy Kostelec - Slavonice, Expozice Kamenictví – Mrákotín či ve Stonařově Expozice meteoritů. Nejvýznamnějším počinem byl projekt „V srdci Evropy“ Rakousko - Česká republika, Naše 20. století v rámci přeshraniční Dolnorakouské zemské výstavy v roce 2009 (Region Renaissance 2016).

Obrázek č. 17: Mapa Regionu Renaissance

Zdroj: Region Renaissance (2016): Region Renaissance

ČESKÉ DĚDICTVÍ UNESCO

Jedná se o dobrovolný svazek obcí a měst České republiky, na jejichž území se nachází památka zapsaná na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO, vzniklý v roce 2001. Prioritou Českého dědictví UNESCO je hájení zájmů a propagace měst a obcí zapsaných na Seznam UNESCO v ČR. Celkem svazek sdružuje 12 obcí či míst - Brno, Český Krumlov, Holašovice, Kroměříž, Kutná Hora, Lednicko-valtický areál, Litomyšl, Olomouc, Praha, Telč, Třebíč a Žďár nad Sázavou (České dědictví UNESCO 2016).

ČESKÁ INSPIRACE – MĚSTA PLNÁ ŽIVOTA

Česká inspirace je dobrovolný svazek obcí založený v roce 1995 celkem 6 obcemi (Český Krumlov, Hradec Králové, Kutná Hora, Litomyšl, Polička a Telč). Později se přidaly obce Cheb, Třeboň a Jindřichův Hradec, naopak ubyl Český Krumlov. Cílem České inspirace je aktivní

přispívání k rozvoji cestovního ruchu se zaměřením na kulturní nabídku sdružených měst. Sdružení vydává vlastní propagační materiály, účastní se veletrhů cestovního ruchu a přispívá tak k rozvoji cestovního ruchu v regionech České republiky. Vyzývá také k návštěvě těchto 8 měst, která nabízejí vedle kulturních památek i bohatý kulturní program (Česká inspirace 2016).

SDRUŽENÍ HISTORICKÝCH SÍDEL ČECH, MORAVY A SLEZSKA

Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska (SHS ČMS) je dobrovolná organizace sdružující historické obce, na jejichž území jsou zachovány významné kulturní

hodnoty. Samotná organizace vznikla roku 1990. V současnosti čítá 214 členů po celé České republice, do nichž je zahrnuto město Telč. Hlavní náplní SHS ČMS je uchování, ochrana a trvalá využitelnost kulturního dědictví v ČR. V měsíci září spolupřipravuje Dny evropského dědictví (European Heritage Days - EHD), jedná se o celoevropský projekt, v jehož rámci se otevírají památky široké veřejnosti, tzv. dny otevřených dveří. V měsíci dubnu pak organizuje projekt Brány památek dokořán, kdy členská města připravují zajímavý program (výstavy, prohlídky, koncerty apod.) u příležitosti Mezinárodního dne památek a sídel (SHS ČMS 2016).

VYSOČINA TOURISM

Příspěvková organizace Vysočina Tourism byla zřízena roku 2007 se sídlem v Jihlavě. Cílem organizace je vytvoření dostatečně silné konkurenční pozice kraje Vysočina na trhu cestovního ruchu a jeho dlouhodobě udržitelného rozvoje. Předmětem činnosti je pak řízení a organizování analytické činnosti, koordinace spolupráce veřejného a soukromého sektoru, včetně propagace a prezentace regionu jak v ČR, tak i na zahraničních trzích. Financování je realizováno Krajem Vysočina, lze ovšem čerpat i z evropských fondů (Vysočina Tourism 2017).

REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÁ AGENTURA VYSOČINA, z.s.p.o.

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM

Regionální rozvojová agentura Vysočina, z.s.p.o. poskytuje „komplexní služby pro podporu a koordinaci hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje území v souladu se strategií rozvoje kraje“ (RRA Vysočina 2017), což obsahuje poradenskou činnost obcím i podnikatelům ve věci tvorby projektů, zpracování marketingových studií, projektových žádostí o dotace, podnikatelských plánů apod. (RRA Vysočina 2017).

Integrovaný regionální operační program (IROP) navazuje na Regionální operační program Jihovýchod (ROP Jihovýchod). IROP je realizován Evropským fondem pro regionální rozvoj, díky němuž se dají na základě výzev čerpat nejrůznější dotace z Evropské unie (Strukturální fondy 2017).

V tomto případě se nejedná o místní regionální organizace, ale o formu čerpání dotací na rozvoj a dlouhodobou udržitelnost rozvoje cestovního ruchu v regionu ORP Telč.

7. POTENCIÁL CESTOVNÍHO RUCHU

7.1 POTENCIÁL LOKALIZAČNÍCH FAKTORŮ

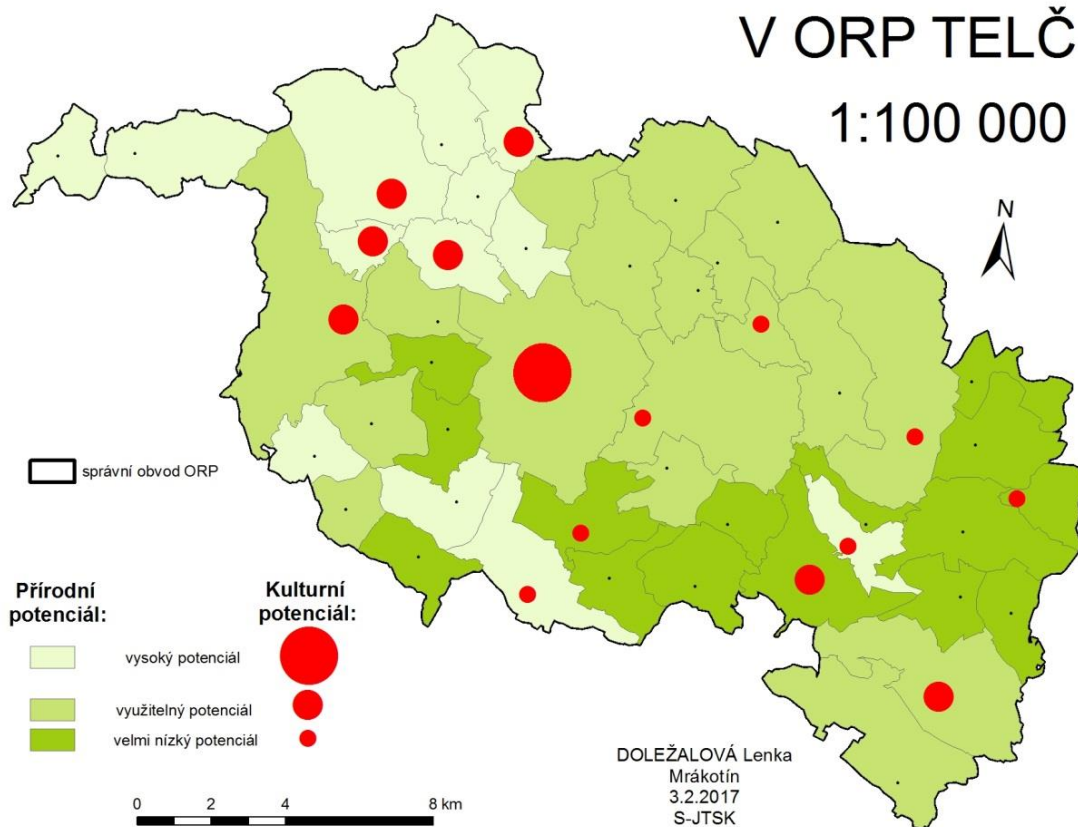
Město Telč dle vyhodnocení potenciálu lokalizačních faktorů (Obrázek č. 18) zaujímá dominantní pozici celého regionu. Přírodní podmínky jsou zde relativně příznivé díky existenci PR Luh u Telče. Kulturní podmínky pak skýtají vysokou atraktivitu, vzhledem k velkému počtu kulturních památek a kulturních akcí.

Mezi velmi perspektivní oblasti pro potenciální rozvoj cestovního ruchu pak patří obce Doupě, Vanov, Lhotka, Řásná a Mrákotín. V těchto obcích jsou vhodné přírodní i kulturní podmínky. Cestovní ruch zde není velmi rozšířen. Proto jsou tyto obce zařazeny mezi oblasti s největším potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu.

Obrázek č. 18: Potenciál lokalizačních faktorů

POTENCIÁL LOKALIZAČNÍCH FAKTORŮ V ORP TELČ

1:100 000

Zdroj: vlastní zpracování

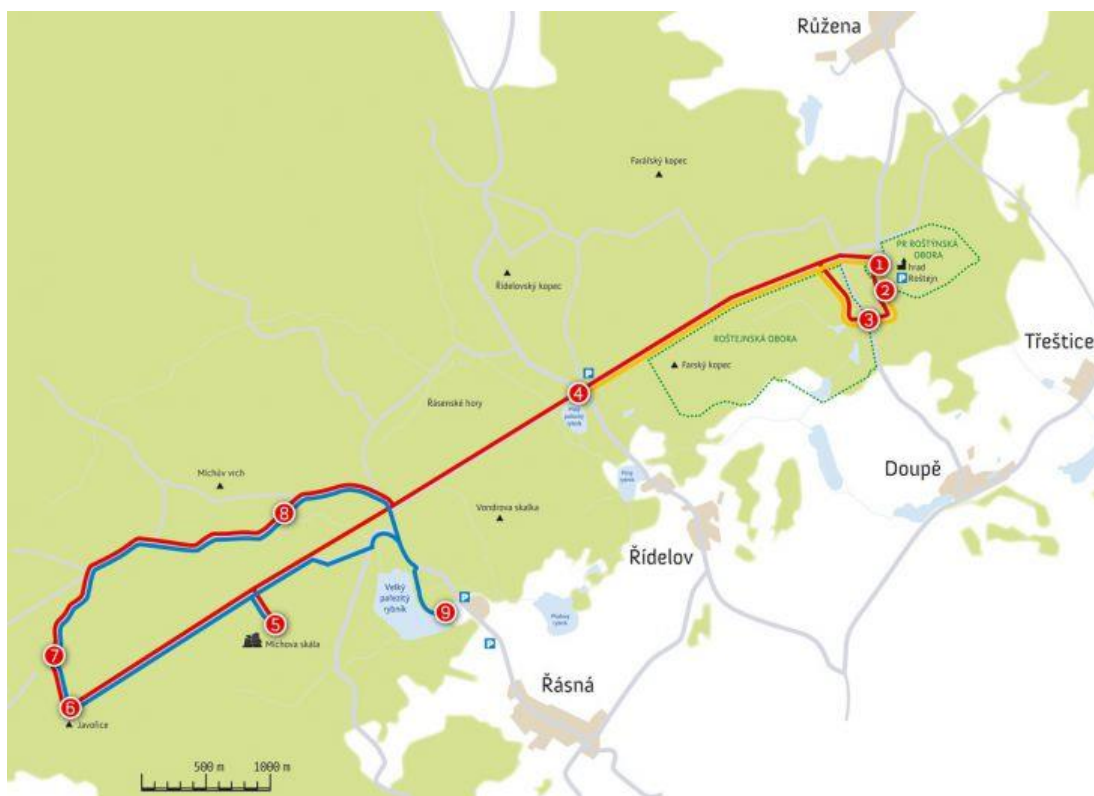
V periferních obcích ORP Telč a v obcích bez lokalizačních faktorů, tj. přírodní podmínky, kulturní památky, kulturní a sportovní akce, nelze s rozvojem cestovního ruchu v této oblasti počítat. Lokalizační faktory jsou základem pro potencionální rozvoj turismu. Takové obce mají jedinou možnost rozvoje pouze ve využití blízkosti jiného turistického centra. Mezi periferní obce bez lokalizačního faktoru cestovního ruchu, zároveň i relativně vzdálené od jiného turistického centra patří obce Dolní Vilímeč, Žatec, Sedlejev, Nevcehle, Zadní Vydří, Mysletice, Urbanov, Olšany, Knínice a Sedlatice. V příznivější situaci se nachází obce, které mohou využít blízkosti turistického centra, resp. přírodní nebo kulturní památky. Jedná se o obce Řásná, Krahulčí, Hostětice, Dyjice, Zvolenovice a Stará Říše.

Z hlediska přírodních podmínek má ORP Telč velký potenciál. V daném území nalezneme nejvyšší vrchol Českomoravské vrchoviny Javořici (k. ú. Mrákotín). Zatím zde nebyla například vybudována žádná rozhledna či jiný vyhlídkový prvek, který je stěžejní pro rozvoj cestovního ruchu v dané oblasti. Nehledě na to, že oblast Javořicka je zásadní součástí Geoparku Vysočina. Právě Geopark Vysočina spolu s ostatními přírodními památkami či rezervacemi jsou dalším způsobem rozvoje cestovního ruchu v dané oblasti. V těchto maloplošných chráněných územích nejsou vyznačeny naučné stezky, vyjma těch, co jsou součástí Geoparku Vysočina, proto také nejsou tolik propagována a vysoce navštěvována. Jedná se hlavně o PP Nová Říše, PR Jechovec, PP Koupaliště u Bohuslavic, PP Na Kopaninách a PP Černíčský rybník. Právě zde se skýtá vysoký potenciál rozvoje těchto území z pohledu agroturistiky.

Největší potenciál z přírodních památek pro rozvoj cestovního ruchu v současnosti patří Geoparku Vysočina. Tento projekt rozvíjí danou oblast Javořicka jak po stránce přírodní, tak i kulturní. V rámci několika naučných stezek (Obrázek č. 19) mohou návštěvníci poznávat přírodní hodnoty, zároveň dochází k poznávání i kulturních památek a pomalu se tvoří i jistá doprovodná infrastruktura nutná pro rozvoj. Jistou strategií pro toto specifické území může být orientace na cykloturistiku a pěší turistiku s cílem nějaké „odměny“. V současnosti vznikl projekt Javořice365 (Javořice365 2017), který se snaží navázat na způsob geocachingu, kdy se na nejvyšší vrchol, Javořici, umisťují na vyznačené místo nejružnější kódy, které se týdně obměňují, a na návštěvnících je, aby jich sesbírali co nejvíce, zároveň tedy co nejčastěji navštěvovali tuto chráněnou oblast na kole či pěšky. Jednou za rok se má

konat vyhlášení těch nejlepších „sportovců“ a zveřejnění výsledků na sociálních sítích. Jedná se o začínající projekt (byl zahájen 1. 1. 2017), avšak má velký potenciál na zvýšení návštěvnosti Geoparku Vysočina. Je ovšem nutné brát zřetel na udržitelnost takového rozvoje a zamezit případnému masovému turismu v chráněné oblasti nejvyššího vrcholu Českomoravské vrchoviny.

Obrázek č. 19: Naučné stezky Geoparku Vysočina

Zdroj: Geopark Vysočina (2016): Oficiální stránky Geoparku Vysočina

Většina kulturních památek je soustředěná na katastrálním území Telče, které je z hlediska cestovního ruchu velmi využíváno. Mezi místa, která mají velký potenciál pro další rozvoj, avšak nejsou ještě zcela objevenou a využívanou destinací, patří například hrad Roštejn, zámek Krasnice, vesnická památková zóna Praskolesy, premonstranský klášter v Nové Říši či vodní tvrze a mlýny v okolí Černíče a Vanova. Zřícenina hradu Štamberk propojená s kamenným mořem byla zahrnuta do pamětihodností Geoparku Vysočina. Tím svého potenciálu plně nevyužila, avšak lze konstatovat, že v rámci Geoparku Vysočina dochází k její propagaci a potřebné ochraně.

Zřejmě největší potenciál skýtá již zmíněný hrad Roštejn. Po celkové rekonstrukci se správci hradu snaží o nalákání návštěvníků na různé výstavy výtvarných děl, společenské akce nejrůznějšího typu - gastroakce, rytířské slavnosti apod. Základní infrastruktura CR se začíná pomalu tvořit i v této oblasti, např. hospůdka uvnitř areálu hradu zasazená do původních interiérů, či podobné zařízení v samotné obci Doupě. Potenciálně je nutné zde zbudovat HUZ, která v blízkosti hradu zatím neexistují.

Kulturní a sportovní akce v daném sledovaném území jsou hojně zastoupeny, avšak opět pouze kolem centra regionu, Telče. Vzhledem k jejich hojné návštěvnosti není třeba měnit strategii propagace či zaměření. Velmi důležitým aspektem dalšího udržitelného rozvoje těchto akcí je jisté „nesklouznutí“ do nerozumného přehlčení destinace, tj. akce, kdy by mohlo dojít k odlivu návštěvníků a ztráty jejich zájmu o danou událost.

V rámci kulturních a sportovních zařízení skýtá největší potenciál nově zbudovaný Panský dvůr Telč. Jak již bylo charakterizováno dříve, jedná se o multifunkční areál, který ještě není zdaleka celý využit. V současné době zde probíhají nejrůznější výstavy, pro návštěvníky je k dispozici také lezecká stěna, letní kino, hrací koutek, půjčovna elektrokol či společenské prostory k pronájmu. Po celkové rekonstrukci panských stájí lze do budoucna počítat s ustájením koní a rozvojem hipoturistiky v přímém okolí Telče, popř. agroturistiky. Pro další rozvoj takového zařízení, resp. cestovního ruchu v oblasti, je nutná spolupráce podobných zařízení v okolí, jedná se o Turistatek Javořice a Hospodářský dvůr Bohuslavice. Obě zařízení jsou orientována na agroturistiku, v Bohuslavicích jsou pak také zaměřeny na hipoturistiku. Propojení hipostezek a navázání spolupráce by mohlo být důležitou strategií těchto zřízení pro následný výrazný rozvoj, jak jich samotných, tak i regionu.

7.2 POTENCIÁL SELEKTIVNÍCH FAKTORŮ

O potenciálu pro cestovní ruch u složek selektivních faktorů jako je obyvatelstvo a hospodářství ORP Telč nelze vůbec hovořit. Spíše naopak. Obyvatelstvo v daném regionu stárne a ubývá, a to jak přirozenou měnou, tak i migrací. Pozitivním faktem pro rozvoj cestovního ruchu by bylo mladé obyvatelstvo, které by bylo flexibilnější a ochotnější ke změnám v území, v utváření dobrých podmínek obcí pro návštěvnost regionu turisty, popř. ochotě podnikat. Právě ochota podnikat by mohla být u obyvatelstva ORP Telč základním podnětem pro další výstavbu HUZ či stravovacích zařízení a zkvalitňování jejich služeb pro turisty. Mladé obyvatelstvo by mohlo být také nalákáno novými pracovními místy, které by takoví podnikatelé mohli vytvořit. Bohužel vzhledem k celorepublikovému trendu stárnutí obyvatel nelze předpokládat změnu ani v tomto sledovaném regionu a vytvořit tak potenciál pro cestovní ruch.

Výstavbou nových HUZ či kulturních zařízení, vytvořením tak atraktivních pracovních míst může region získat nové a mladé obyvatelstvo. HUZ by měly vznikat v zázemí turisticky atraktivních regionů, jedná se například o obce Krahulčí, Hostětice, Vanov, Volevčice, Mysliboř, Dyjice, Radkov či Kostelní Myslová. Ve většině z výše jmenovaných obcí žádné HUZ nenalezneme. Právě dostupnost Telče, avšak klidné přírodní prostředí, by v těchto obcích měly být velice perspektivním rozvojovým faktorem pro místní podnikatelskou sféru.

V současné době je hospodářství v ORP Telč zaměřeno na malé či mikropodniky, což sice vytváří soutěživost mezi subjekty, avšak také znamená jistou nestabilitu takových podniků. Potenciálem pro tuto složku je pak více podnikatelů v oblasti služeb, tj. pohostinství, ubytování, stravování. Takové subjekty podnikající v oblasti služeb by bylo vhodné zapojit do zeleného cestovního ruchu, tj. agroturistiky, ekoagroturistiky, vesnické turistiky či ekoturistiky. Právě tyto formy venkovského cestovního ruchu jsou stěžejní pro rozvoj daného prostředí, vzhledem k vysokému procentu hospodařících subjektů v zemědělském sektoru hospodářství. Lze tak navázat na tradiční oblast hospodářství v regionu a zároveň se pokusit o rozvoj cestovního ruchu, který s sebou přináší zaměstnanost, příjmy a další rozvoj regionu. Hospodářský dvůr v Bohuslavicích má jistou snahu o skloubení služeb a

zároveň i ekologického hospodaření. Právě zde se asi nejvíce z celého regionu ORP Telč rozvíjí agroturistika společně s ekoagroturismem.

Atraktivním prostředím pro podnikatelské záměry jsou pak obce Mrákotín, Nová Říše a Stará Říše, kde lze očekávat další rozvoj hospodářské činnosti. Pohostinství (HUZ, stravovací zařízení) je nejvíce rozšířeno v městě Telč, kde tvoří podstatnou část hospodářství.

Z hlediska občanské vybavenosti jsou obce Telč, Nová Říše, Stará Říše a Mrákotín kvalitně vybavené. V obcích se nachází plynovod, základní i mateřská škola, zdravotní středisko, popř. praktický lékař, knihovna, sportoviště či sportovní areál. Všechny tyto obce jsou i dobře dopravně dostupné. Potenciál zde tedy nalezneme minimálně pro turisty, pro které znamená cestování do kvalitně vybavených obcí jistý standard.

Naopak v periferních oblastech ORP Telč, tj. jihovýchodní a severní část sledovaného území, vysoká úroveň občanské vybavenosti není. Je to způsobeno jak orientací takových obcí historicky na jiné středisko (např. Panské Dubenky, Klatovec s orientací na Počátky a na Jihočeský kraj nebo obce Svojkovice, Jindřichovice, Rozseč s orientací na Moravské Budějovice, resp. Třebíč, kraj Vysočina), tak i bližší dostupností většího střediska než je Telč (např. Sedlejev, Nevcehle, Urbanov s orientací na středisko Třešť, která má vyšší úroveň občanské vybavenosti a je i méně vzdálená než Telč).

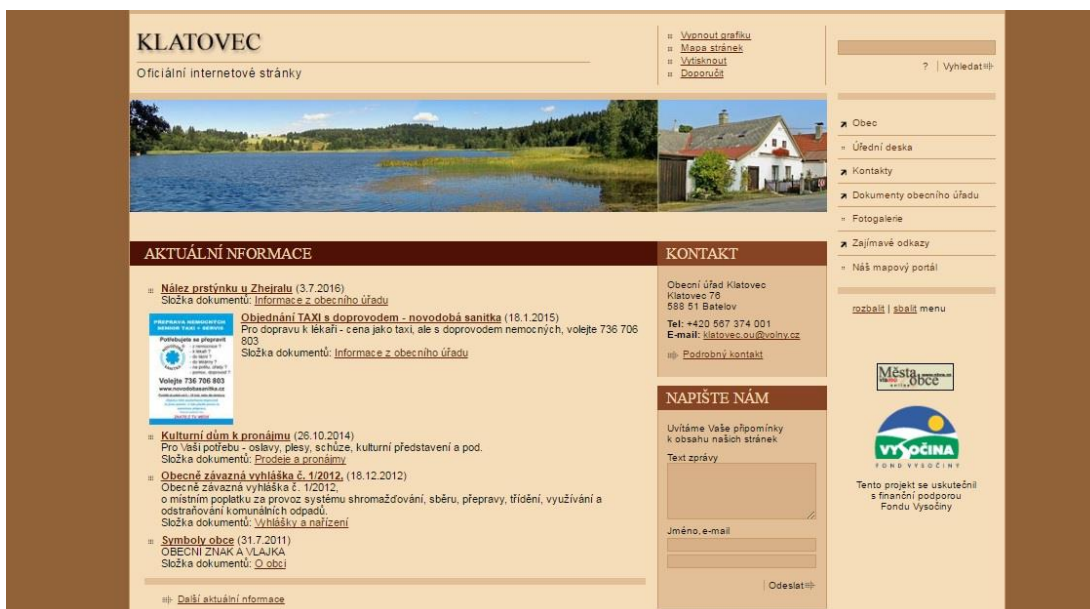
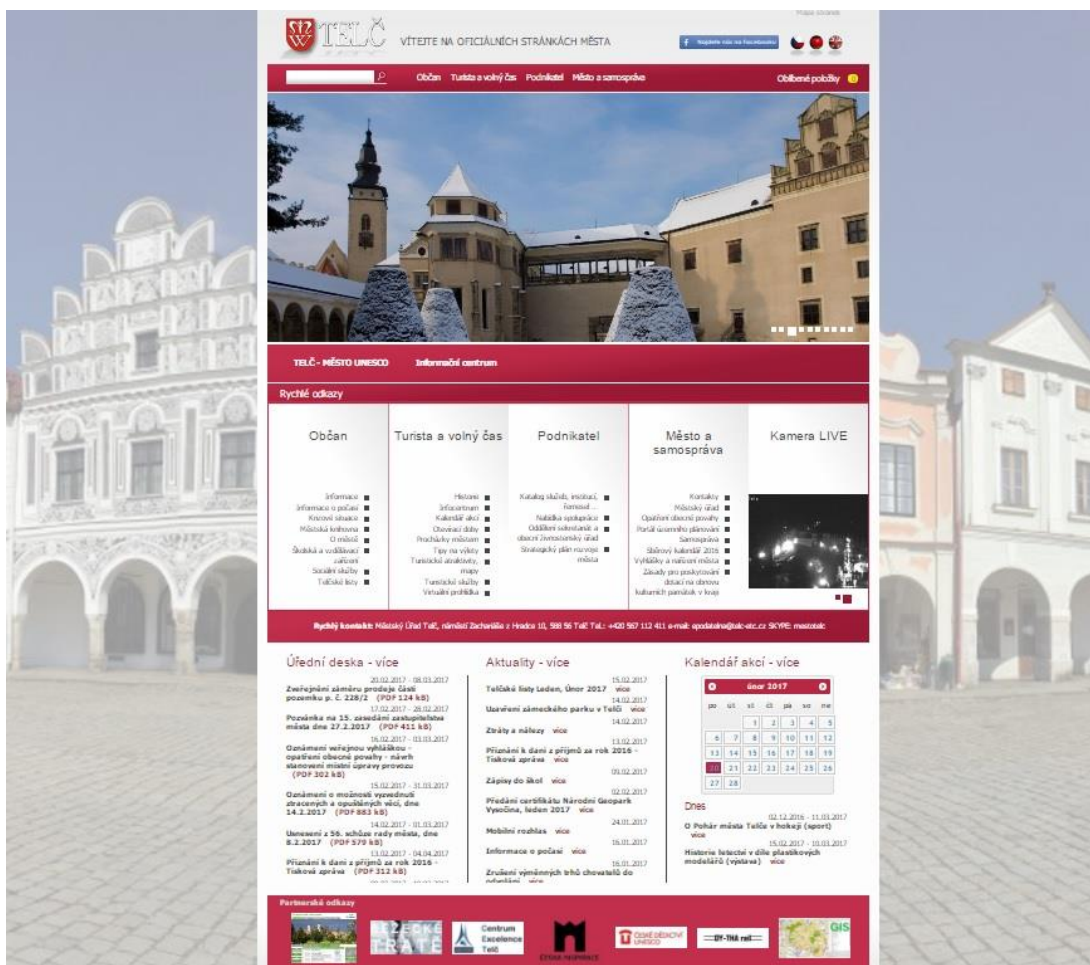
Jak uvedla Němcová (2014) dle vlastního výzkumu, obyvatelům i podnikatelům v městě Telč chybí koupaliště, resp. plavecký bazén. Právě takové zařízení by zkvalitnilo občanskou vybavenost regionu, zároveň by mohlo napomáhat rozvoji kulturních a sportovních zařízení, zaměstnanosti, stejně jako rozvoji cestovního ruchu. Takové uměle zbudované koupaliště by mohlo přilákat potenciální návštěvníky regionu, také by je mohlo udržet déle v místě destinace. V současné době totiž místní obyvatelé či návštěvníci regionu musí využívat vzdálenější koupaliště v krajském městě Jihlava.

Obce v ORP Telč nevyužívají příliš mnoho reklamních a propagačních prostředků. Nejčastěji je využíván jako forma propagace internet, v případě ORP i ústního doporučení od známých či předchozí vlastní zkušenosti, méně se pak využívá tištěné formy v místních periodikách. To ovšem může znamenat jistý problém ve složení návštěvníků a omezenosti nabídky služeb daných zařízení. Příležitostí pro region by měla být reklama cílená dle skupin návštěvníků, zaměřená na jejich priority a požadavky, tak aby nepůsobila masově pro všechny a zároveň pro nikoho. Je nutné zaplnit originalitou tzv. „díru“ v trhu nabídky a vytvořit tak příhodné podmínky pro další rozvoj. Masovost reklamy snižuje výrazně efektivitu celého marketingu území.

Právě webmarketing jako nejlevnější, nejdostupnější a nejvyhledávanější forma reklamy a propagace v daném regionu nemusí být dostatečně efektivní a cílená. Správně řešené webové stránky musí splňovat tato kritéria: funkčnost, přehlednost, aktuálnost, funkční jazykové provedení, vhodný design (jednotný vzhled, max. plocha pro užitečné informace, navigační prvky, otevírání externích www stránek v novém okně, zpětný odkaz na úvodní stránku, optimalizace načítání) a vhodný obsah stránek, tj. rozsah informací o destinaci a okolí (Galvasová a kol. 2008).

Velké nedostatky na poli webové propagace mají nejvíce jednotlivé obce ORP Telč, některé dokonce www stránky nemají (pro příklad obce Mysliboř, Zadní Vydří, Sedlatice Vápovice a jiné). Pro srovnání lze uvést webové stránky města Telč a obce Klatovec (Obrázek č. 20). Město Telč má přehledně uspořádané informace pro každého návštěvníka stránek - místní obyvatel, turista, podnikatelská sféra. Dále také uvádí typy na výlety (dokonce vytváří jakýsi plán výletů na týdenní i víkendový pobyt), propaguje místní HUZ a stravovací zařízení, také předkládá občanům základní informace o obci a dění v ní. Naopak obec Klatovec vytvořila webové stránky spíše z „potřeby“ zveřejňovat potřebné dokumenty občanům. Veškeré informace jsou zaměřeny pouze na obecní úřad, či úřední desku a dokumenty obecního úřadu. Na internetových stránkách se nenachází informace o samotné obci, ani informace o jejích pamětihodnostech a atraktivních místech. Takové webové stránky dostatečně nepropagují danou obci.

Obrázek č. 20: Webové stránky města Telč a obce Klatovec

Zdroj: Telč (2017c): Oficiální stránky města

Klatovec (2017): Oficiální internetové stránky

V rámci propagace území by měla být nejdůležitější turistická informační centra (TIC), ta se na daném území nachází jen dvě, v Telči a v Řásné, kde funguje pouze sezónně. Propagace probíhá ve dvou směrech - vnitřním a vnějším. Vnější propagace regionu je zacílena na propagaci daného území v konkurečním prostředí s jinými regiony. Naopak vnitřní propagace je založena na poskytování informací formou průvodců, map a katalogů místních zajímavostí a pamětihodností (Galvasová a kol. 2008), z toho důvodu jsou právě TIC jistými „gatekeepers“ oblasti, jakoby „otvírají“ návštěvníkům zájmové území. To znamená, že upozorňují návštěvníky na zajímavá místa destinace (kulturní památky, přírodní památky), zároveň nabízejí turistům kulturní a sportovní akce, v neposlední řadě doporučují ubytování či stravování (HUZ a stravovací zařízení) v dané lokalitě. Právě na toto doporučení spoléhá velký počet podnikatelů hlavně v Telči. Dochází zde tedy k jakési spolupráci na straně TIC a podnikatelského sektoru v oblasti cestovního ruchu. Podnikatelé poskytují kvalitní služby, TIC pak jejich služby nabízí a návštěvníci pak preferují tyto podniky před ostatními.

Gatekeepři jsou považováni za osoby nebo organizace (veřejné či soukromé), jejichž cílem je spíše umožnit cestovní ruch než přímo dodávat služby cestovního ruchu návštěvníkům. Gatekeepři by měli poskytovat informace o dané oblasti a propagovat ho. Je důležité, aby porozuměli motivaci a očekávání návštěvníků, na druhou stranu musí znát dostupné turistické atraktivity, stejně jako schopnost prodávat produkty zdrojů oblasti. Zároveň jsou v pozici prostředníků mezi návštěvníky a poskytovateli služeb v cestovním ruchu (Kušová, Těšitel, Bartoš 2003).

Obrázek č. 21: TIC Telč

Zdroj: Telč (2017c): Oficiální stránky města

Ve sledovaném území žije spíše konzervativní obyvatelstvo, poměrně nedůvěřivé a relativně neochotné ke změnám. Právě tento fakt může znamenat jistou brzdu v rozvoji cestovního ruchu v oblasti. Jistá neochota ustupovat návštěvníkům regionu z pohledu místních obyvatel může přerůst v apatii, kdy dojde k nesnášenlivosti těchto dvou sociálních skupin, čímž se rozvoj cestovního ruchu zcela zastaví. Vyšší koncentrace turistů také u takto založených lidí může vzbuzovat pocit nebezpečí z koncentrace kriminálních živlů (drobné krádeže, přepadení), neosobních vztahů, ztráty klidného prostředí (popř. narušení osobního prostředí či intimity).

7.3 POTENCIÁL REALIZAČNÍCH FAKTORŮ

Dané území se nachází přibližně ve středu území ČR, což mu přináší jisté výhody tranzitní tepny. Ta je v sledovaném území reprezentována silnicí I/23 a mezinárodní silnicí E59, jenž jsou však doprovázeny dopravní zátěží, která silně ovlivňuje kvalitu života obyvatel v obcích (Krahulčí, Markvartice, Mrákotín, Olšany, Stará Říše, Nová Říše a Telč). Silniční doprava je i přes některé negativní jevy v ORP Telč kvalitně zastoupena. Oproti tomu železniční dopravu představuje pouze jednokolejná trať č. 227, která není příliš obyvateli daného území využívána a není dobře napojena na ostatní spoje. Autobusová doprava je na tom o poznání lépe, obsluhuje všechny obce v ORP Telč a je využívána větším počtem lidí. I přesto několik obcí nemá zastávku přímo v jejím středu, resp. v zastavěném území obce. Jedná se o obce Knínice, Mysliboř, Ořechov, Sedlojev a místní část obce Dyjice. Jak již bylo v práci zmíněno, nejvýznamnější cyklotrasou je cyklotrasa vedoucí přes Telč do Slavonic (Jihočeský kraj), která se napojuje na mezinárodní Greenways Praha - Vídeň. Ve sledovaném území nenalezneme hustou síť cyklotras jako takových, avšak jsou za tímto účelem využívány silnice II. a III. tříd. Pouze v k. ú. Doupě se rozkládá poměrně hustá síť kvalitních cyklostezek, zde se ovšem jedná o účelové komunikace, které slouží jak cyklistům, tak i pracovníkům Lesů ČR, s. p.

Od roku 2011 počet HUZ na území ORP Telč klesá. Nejvíce HUZ se nachází na území města Telč, celkem 12 z celkového počtu 28 zařízení. Pouze v dalších 8 obcích z celého ORP Telč se takové zařízení provozuje. Jedná se o obce Řásná, Mrákotín, Lhotka, Bohuslavice, Jindřichovice, Vanov, Vanůvek a Zvolenovice. Téměř souhlasně se v těchto obcích vyskytují i stravovací zařízení (viz Obrázek

č. 22). Kvalita a úroveň stravovacích zařízení a HUZ závisí na jejich konkurenci ve stejném místě či blízkém okolí. Nízkou úroveň a kvalitu vykazují pak HUZ a stravovací zařízení, které jsou jedinými zástupci infrastruktury CR v obci s malým počtem obyvatel (tj. Jindřichovice, Zvolenovice, Dobrá Voda - Mrákotín). V samotném městě Telči si taková zařízení snaží konkurovat, což přináší jak pozitiva, tak i negativa. Pozitivními faktory jsou ceny produktů, stálé vylepšování a kvalitní vybavení či stravování. Negativním faktorem pak může být zahrnutí majitelů zařízení do „krajních mezí“ jeho provozovatelnosti, resp. udržitelnosti. Sezónní návštěvnost regionu pak způsobuje nevyrovnaný rozpočet zařízení a je limitujícím faktorem rozvoje HUZ a stravovacích zařízení. Zároveň způsobuje u podnikatelů jistou dravost, hrabivost, kdy v období největší návštěvnosti musí takový podnikatel našetřit a vydělat nejvíce prostředků na provozování zařízení na úkor kvality služeb. Právě zhoršená kvalita služeb takového zařízení pak může odradit, či zklamat návštěvníky, u kterých se požadovaná kvalita služeb nedostavila.

Obrázek č. 22: Potenciál realizačních faktorů

Zdroj: vlastní zpracování

Severovýchodní část zájmového území je zcela bez základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu (tj. restaurace a HUZ). V této oblasti se nevyskytuje ani přírodní či kulturní památka či atraktivita, tudíž je logické, že infrastruktura CR nemá komu své služby poskytovat. Vyjimkou je Stará Říše a Ořechov, kde se pořádají kulturní či sportovní akce, bohužel se jedná pouze o jednorázové akce, při kterých HUZ není potřeba a stravovací zařízení se zde nachází ve formě hospůdek. Naopak větší počet HUZ a stravovacích zařízení se vyskytuje v oblasti Javořicka (mimo obce Klatovec), města Telč, městyse Nová Říše a v Bohuslavicích.

Rozvoji cestovního ruchu může technická infrastruktura přispět další výstavbou a zkvalitněním sítě cyklostezek. Využití silnic III. třídy jako cyklostezek není zrovna šťastné. Přírodní podmínky příznivě nasvědčují rozvoji výstavby cyklostezek, které lze prolínat s naučnými stezkami po okolí. Kromě obcí Mrákotín, Řásná, Lhotka, Klatovec (návaznost cyklostezek na lesní cesty na území Geoparku Vysočina) nebyl zatím potenciál cyklostezek využit. V roce 2011 se o to pokusil v okolí Telče Region renaissance, který v té době po pětiletém snažení doznačil veškeré cyklotrasy v rámci projektu Greenway Regionu renaissance (GWRR), které navazují na Greenways Praha - Vídeň. Zároveň umístil na celé trase mobiliář (mapa cyklotrasy, odpočinková místa, tj. lavičky) a uspořádal propagační cyklojízdu ve dnech 12. - 14. 6. 2011, které se zúčastnili starostové obcí Mikroregionu Telčsko (Region renaissance 2016).

7.4 CELKOVÉ HODNOCENÍ POTENCIÁLU CR

Celkové vyhodnocení potenciálu cestovního ruchu v ORP Telč je popsáno v Grafu č. 1 (tabulkově zobrazeno v Příloze č. 4). K jednotlivým faktorům, respektive k jejich částem, byly přiřazeny body v hodnotě od 1 do 4. Bod 1 znamenal velmi vysoký potenciál obce v daném faktoru. Bod 3 znamenal nízký potenciál obce, 4 body pak byly uděleny obci, na jejímž území se daný faktor nenachází. Například u kulturních památek, akcí a zařízení nabývá hned několik obcí 4 bodů, to znamená, že v obci se nenachází žádná kulturní památka, akce či zařízení. Podobně je tomu i u jiných faktorů. Kritéria pro hodnocení jsou znázorněna a popsána v Tabulce č. 11 a byla zvolena dle vlastní metodiky. Dle těchto kritérií byl vyhodnocen potenciál obcí pro rozvoj cestovního ruchu v ORP Telč.

Celkový potenciál obce v oblasti cestovního ruchu představoval určitý zisk (součet) bodů za jednotlivé kategorie. Součet bodů byl rozříděn do 5 kategorií:

7 - 13	velmi vysoký potenciál
14 - 16	vysoký potenciál
17 - 19	nízký potenciál
20 - 22	velmi nízký potenciál
23 - 28	bez potenciálu

Obce, spadající do kategorie velmi vysoký a vysoký potenciál, získaly maximálně 16 bodů v bodovém hodnocení. To znamená, že obdržely za každou část hodnocených faktorů v průměru 2 body. Obce s nízkým a velmi nízkým potenciálem mají jistou možnost rozvíjet cestovní ruch, avšak je to zde velmi obtížné. V takových obcích se většinou nenachází kulturní či přírodní památka, HUZ nebo stravovací zařízení se vyskytují zřídka. V převážné většině se však nachází v blízkosti nějaké destinace s památkami či větším počtem HUZ a stravovacích zařízení. Obce, které získaly 23 bodů a více pak obdržely nejčastěji 3 a 4 body za každou část hodnocených faktorů. Nenachází se zde žádné přírodní ani kulturní památky, není zde dobrá technická, základní či doprovodná infrastruktura, nelze zde ani předpokládat příznivý demografický či hospodářský stav a následný vývoj. Takové obce pak nemají možnost rozvoje v oblasti cestovního ruchu.

Tabulka č. 11: Kritéria pro hodnocení celkového potenciálu CR

Lokalizační faktory		Přírodní podmínky	Kulturní památky, akce a zařízení
1	velmi vysoký potenciál	příznačné využití přírodních podmínek pro CR	existence většího počtu kulturních památek, akce či zařízení (výborný stav)
2	průměrný potenciál	přírodní podmínky relativně vhodné pro rozvoj CR	existence alespoň jedné kulturní památky, akce a zařízení (dobrý stav)
3	nízký potenciál	přírodní podmínky nevhodné pro využití v oblasti CR	existence alespoň jedné kulturní památky, akce či zařízení, či špatný stav památky
4	neexistence faktoru	bez přírodních podmínek	neexistence kulturní památky, akce či zařízení

Selektivní faktory		Hospodářství	Demografické charakteristiky	Reklama, propagace
1	velmi vysoký potenciál	významní zaměstnavatelé, atraktivní prostředí pro podnikání	lepší podmínky než průměr charakteristik ORP* (dále průměr)	vysoká propagace a reklama (internet, tisk) kulturní památky, akce, zařízení i samotné obce
2	průměrný potenciál	min. 2 menší zaměstnavatelé	jedna z podmínek horší než průměr	internetová propagace a reklama obce a kulturní památky, akce, zařízení
3	nízký potenciál	max. 1 lokální zaměstnavatel	horší podmínky než průměr	alespoň internetová propagace a reklama obce
4	neexistence faktoru	bez zaměstnavatele	bez podmínek	neexistuje ani internetová propagace a reklama obce

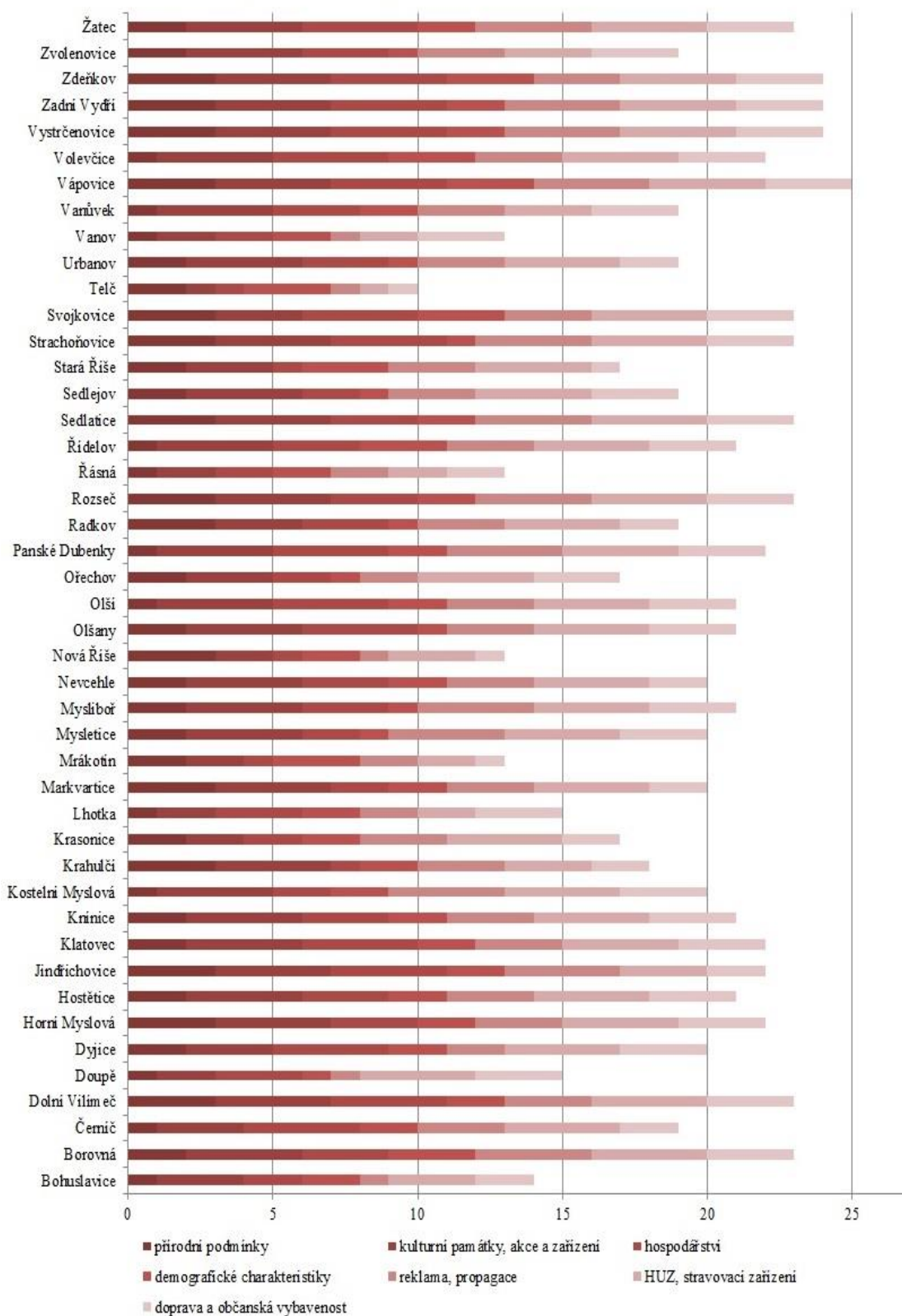
* průměrná nezaměstnanost 7,9; průměrný věk obyvatelstva 41,9 let; celkový úbytek nebo růst počtu obyvatel za období 2000 - 2015 dle charakteristik vývoje počtu obyvatel

Realizační faktory		HUZ, stravovací zařízení	Dopravní a technická infrastruktura
1	velmi vysoký potenciál	alespoň 1 hotel***, větší počet ostatních kategorií HUZ, min. 3 stravovací zařízení	existence ČOV, plynovodu, kanalizace, vodovodu, pošty, ZŠ a MŠ, lékaře/zdrav. střediska, sportovního areálu; existence dopravní tepny regionu
2	průměrný potenciál	alespoň 3 HUZ jakékoliv kategorie, min. 1 stravovací zařízení	existence kanalizace, vodovodu, pošty, ZŠ nebo MŠ, sportovního areálu; dobré dopravní spojení
3	nízký potenciál	alespoň 1 HUZ nebo stravovací zařízení	existence alespoň jednoho prvku občanské vybavenosti; bez dobrého dopravního spojení
4	neexistence faktoru	neexistence HUZ ani stravovacího zařízení	bez občanského vybavení a dopravního spojení

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 1: Hodnocení jednotlivých faktorů vzhledem k potenciálu CR

Celkové vyhodnocení potenciálu cestovního ruchu v ORP Telč

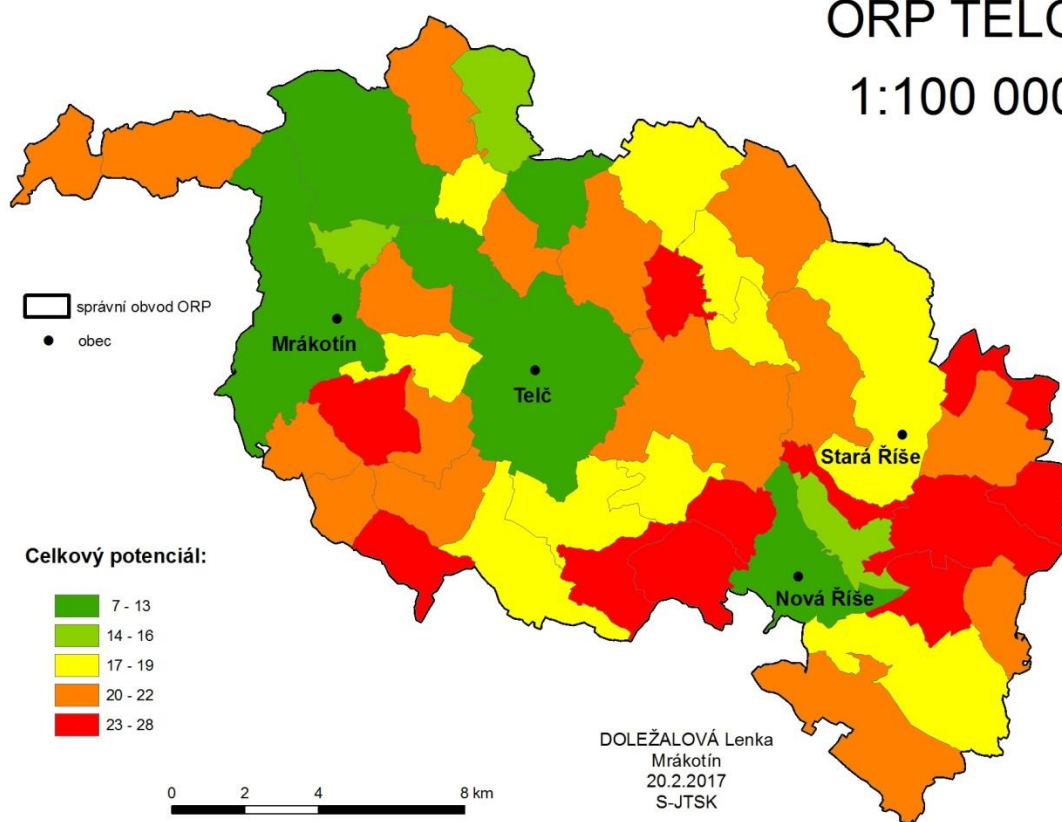

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek č. 23: Přehledná mapa vyhodnocení potenciálu CR

VYHODNOCENÍ CELKOVÉHO POTENCIÁLU ORP TELČ

1:100 000

Zdroj: vlastní zpracování

V nejlepší výchozí pozici z hlediska rozvoje cestovního ruchu se nachází město Telč (včetně jeho místní částí Studnice), městys Mrákotín a Nová Říše, v Obrázku č. 23 vyznačeny tmavě zelenou barvou. Jedná se poměrně velké obce s větším počtem obyvatel. Vyskytují se zde přírodní či kulturní památky a občanská vybavenost je na velmi dobré úrovni. K dispozici návštěvníkům je zde několik HUZ či stravovacích zařízení. „Zázemí“ pro rozvoj cestovního ruchu je zde již vybudováno a obce by měly přispět s neotřelými nápady jak takový rozvoj nejlépe rozhoupat a podpořit. Ve stejné kategorii se umístily také obce Řásná a Vanov, díky blízkosti Telče a Mrákotína je zde dobrá úroveň občanské vybavenosti spojená s dobrou dostupností těchto větších destinačních center v ORP Telč. Na k. ú. Řásná se rozkládá Geopark Vysočina a Velkopařežitý rybník, ve Vanově pak golfové hřiště. Díky tomu jsou v obcích v provozu HUZ i stravovací zařízení, v Řásné i kemp. Do budoucna lze vycházet také z dobrých demografických a hospodářských podmínek v obcích.

Do druhé kategorie, obce s vysokým potenciálem, spadají Lhotka, Doupě a Bohuslavice. Lhotka má prioritně velký potenciál v přírodních památkách. V návaznosti na to, se v obci vytváří kulturní zařízení (např. lanový park), HUZ a stravovací zařízení. Pomalu se zde rozšiřuje i chatová oblast. Lhotka tak význačně poskytuje zázemí pro další rozvoj cestovního ruchu, který spočívá v cykloturistice, agroturistice a aktivní turistice. Podobně je na tom i obec Doupě, která na svém katastrálním území disponuje kulturní památkou, hradem Roštejn. Hrad se stává stále oblíbenější návštěvníky oblasti, dochází zde k rekonstrukci vnitřních prostor a vybavení, navíc nabízí nové akce a služby. Bohužel v samotné obci chybí HUZ i stravovací zařízení. Obec tak není schopná pojmout turisty a udržet si je v místě delší dobu, což by mohlo do jejího rozpočtu přinést finance. Bohuslavice jsou poslední obcí spadající do kategorie vysokého potenciálu cestovního ruchu v oblasti. Velký rozvoj zde skýtá Hospodářský dvůr Bohuslavice. Nalezneme zde kvalitní ubytovací kapacity, stravovací zařízení, celý komplex je orientován na agroturistiku a venkovskou turistiku. Návštěvníci si mohou prohlédnout hospodářská zvířata na vesnici, zároveň se zde nachází jezdecká stáj a prochází tudy hipostezka. Právě v těchto oblastech se cestovní ruch může značně rozvíjet. Bohuslavice zároveň těží z těsné blízkosti městyse Nová Říše, takže občanská vybavenost v obci je na vysoké úrovni.

Mezi obce s nízkým potenciálem rozvoje cestovního ruchu patří Krasonice, Krahulčí, Stará Říše, Vanůvek, Černíč, Radkov, Zvolenovice, Sedlejov, Urbanov a Ořechov. Takové obce již nezakládají cestovní ruch na nějaké přírodní či kulturní dominantě (vyjimkou je zámek v Krasonicích, ten však v současné době spíše chátrá a vodní tvrz v Černíči, o kterou však také není výrazně pečováno). Vzhledem k nepřízní lokalizačních faktorů, tj. nízké návštěvnosti těchto památek, se zde ani netvoří HUZ či stravovací zařízení, které by sloužilo jako zázemí pro návštěvníky. Občanská vybavenost či dopravní infrastruktura je relativně na dobré úrovni, je to však způsobeno blízkostí větších obcí. Například obce Radkov, Černíč, Krahulčí, Zvolenovice a Vanůvek těží z blízkosti Telče, která jim veškeré služby poskytuje. Naopak obce Sedlejov a Urbanov se spíše orientují na město Třešť, které je dostupnější a nabízí více služeb než město Telč, avšak se nachází na území jiné ORP. Stará Říše je jakýmsi střediskem severovýchodní části daného území, ovšem vzhledem k tomu, že nenabízí tolik služeb jako například město Telč či Nová Říše,

není klasickým spádovým bodem pro okolní obce. Na jejím území se prakticky nevyskytují ani lokalizační faktory. Z těchto důvodů byl městys Stará Říše hodnocen jako obec s nízkým potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu.

Obcí s velmi nízkým potenciálem je v ORP Telč nejvíce. Jedná se o Panské Dubenky, Klatovec, Olší, Mysletice, Horní Myslovou, Kostelní Myslovou, Hostětice, Řídelov, Volevčice, Mysliboř, Dyjice, Olšany, Nevcehli, Markvartice, Knínice a Jindřichovice. Tyto obce čítají nízký počet obyvatel, občanská vybavenost je na nižší úrovni a infrastruktura cestovního ruchu zde není zastoupena vůbec. Některé z těchto obcí přímo sousedí s městem Telč, avšak nedokázaly prozatím využít možností, které jim město nabízí. V současnosti je pro ně východiskem začít poskytovat převážně ubytovací zázemí městu Telč nebo se zaměřit na místní přírodní prostředí. Pro obce Panské Dubenky a Klatovec by mohlo být také perspektivní rozvinout cykloturistiku ve svém regionu a navázat tak na Geopark Vysočina, na jejich území se totiž rozkládá NPR Zhejral.

Mezi obce bez potenciálu v oblasti rozvoje cestovního ruchu patří Borovná, Dolní Vilímeč, Rozseč, Strachoňovice, Sedlatice, Svojkovice, Vystrčenovice, Vápovice, Zadní Vydří, Zdeňkov a Žatec. V těchto obcích je daná situace nejhorší. Většinou se jedná o obce bez lokalizačních faktorů, které nedisponují ani dobrou občanskou vybaveností či dopravní infrastrukturou. HUZ a stravovací zařízení se zde nevyskytují, dokonce ani malé hospůdky sloužící pouze pro místní obyvatele. Ve Vystrčenovicích a Zdeňkově se cestovní ruch nedá orientovat ani na přírodní podmínky. Zhoršená situace životního prostředí byla způsobena dopravou, a to provozem na silnici č. II/112. Pro obec Zadní Vydří je pak fakticky spádujícím centrem město Dačice (Jihočeský kraj), proto nedochází k propojení vazeb s městem Telč a obec se tak ocitá na periferii regionu. Podobně jsou na tom i obce Svojkovice a Sedlatice.

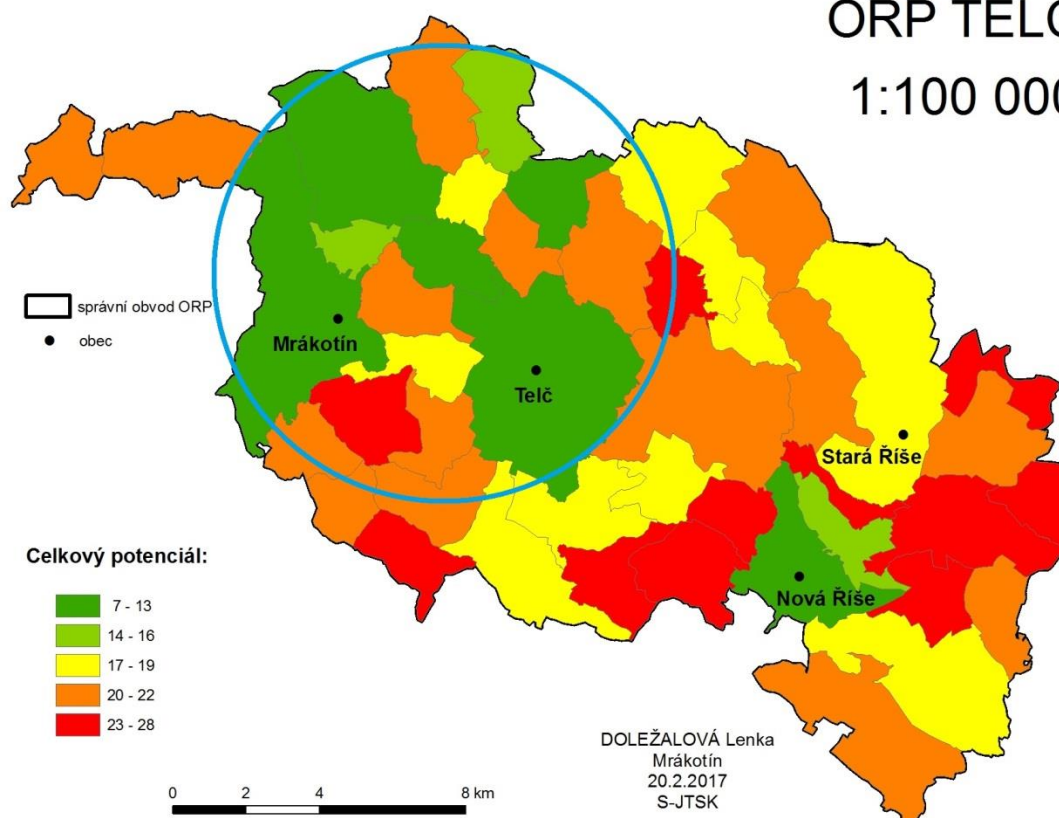
Výrazně lepší situaci skýtá severozápadní část daného regionu. Lze ho považovat za ucelený komplex s výrazným střediskem, a to městem Telč. Obce mohou navázat velmi zajímavou spoluprací a vytvořit tak výborné podmínky pro další rozvoj území. Opačná situace je v jihovýchodní části, kde jsou obce relativně roztrženy a orientovány na jiná střediska mimo ORP. V takovém prostředí se velmi těžko navazuje spolupráce v dalším postupu sloužícím k rozvoji cestovního ruchu.

Obce mají většinou nízký či velmi nízký potenciál, jedinou výjimkou je městyš Nová Říše a přiléhající obec Bohuslavice. Tyto obce ovšem nedokáží být samostatným střediskem cestovního ruchu v ORP Telč, které by navázalo větší počet turistů a potřebovalo vytvořit zázemí (tj. základní a doprovodná infrastruktura v rámci realizačních faktorů) a tím podpořit rozvoj okolních obcí.

Obrázek č. 24: Rozvojové území s největším potenciálem v oblasti CR

VYHODNOCENÍ CELKOVÉHO POTENCIÁLU ORP TELČ

1:100 000

Zdroj: vlastní zpracování

Nejrozvinutější část ORP Telč se nachází v severovýchodní části (na Obrázku č. 24 zvýrazněno modrou barvou). Jsou zde však obce, které mají nízký potenciál pro další rozvoj cestovního ruchu. Zjevně nejatraktivnějším způsobem rozvoje v těchto obcích jsou tzv. produkty cestovního ruchu. Jedná se o důmyslnou kombinaci využití služeb a infrastruktury, tedy atraktivity prostředí, dopravní infrastruktury a základní infrastruktury CR (HUZ, stravovací zařízení). Takový produkt CR musí být orientován na nejlépe úzkou cílovou skupinu, musí být charakterizován z pohledu určení, náročnosti, využitelnosti a dostupnosti, nesmí chybět ani jeho podrobnější

popis a zapamatovatelný název. Současně by při něm měly být dostupné atraktivitu regionu. Tvorba produktů CR bývá v režii TIC, cestovní kanceláře či organizace CR (Galvasová a kol. 2008).

Samotné město Telč s vysokou úrovní občanské vybavenosti a velkým počtem HUZ se stravovacími zařízeními by tvořilo jisté zázemí pro dané produkty, tím pádem by docházelo k většímu rozvoji okolních obcí, pro které byl produkt vytvořen a které nemají takové kvalitní zázemí v obci jako město Telč. Díky návštěvnosti pamětihodností pomocí jistých naučných stezek či cyklotras/hipotras by tak komplexně docházelo k rozvoji „zaostávajících“ obcí, které by pomalu zlepšovaly svojí infrastrukturu v oblasti cestovního ruchu (tj. HUZ a stravovací zařízení). Došlo by k vytvoření prosperujícího území fungující na základě úzké spolupráce obcí, podnikatelů a místních obyvatel. Tento fakt podporuje udržitelný rozvoj cestovního ruchu a zároveň by přinášel zisk pro všechny aktéry cestovního ruchu.

Produkty cestovního ruchu byly nastíněny již v Marketingové studii turistického regionu Telčsko, kde byly označeny jako nezbytná priorita pro rozvoj území (Kraj Vysočina 2007). V této studii se objevily velmi povedené, avšak stále nezrealizované produkty (např. Město a pohádka - zaměření na návštěvu kulturních památek v Telči, které byly propagovány ve zfilmovaných pohádkách; Víkend v sedle se zaměřením na využití hipostezek a cyklostezek; či Rybaření na Telčsku). Bohužel se zde orientovalo na krásy místní přírody velice málo. Právě na přírodních podmínkách by bylo vhodné stavět vzhledem k existenci kvalitního životního prostředí a přírodních dominantách.

Zajímavým počinem by byl projekt věnující se poddolovaným místům v dané oblasti (viz Tabulka č. 12). V okolí obcí Mrákotín, Řásná, Vanov se historicky těžila či stále těží žula pro kamenické práce. Kamenické práce patřili mezi tradiční řemesla v takových obcích. Stačí zmínit monolit na Pražském hradě pocházející z lomu v Mrákotíně. Právě zde se nachází hned několik lomů, funkčních i zaplavených, které se přímo nabízí pro naučnou stezku, spojenou s návštěvou Muzea kamenictví nacházejícího se na Úřadě městyse Mrákotín. Takový produkt by se zaměřoval na zpracování kamene, informoval by o několika způsobech vzniku žuly a jejich druzích vyskytujících se v oblasti, historii kamenictví v oblasti. Zakomponovat by se mohl i

dobový dokument o přepravě monolitu na Pražský hrad. Produkt by byl zaměřen na různé oblasti týkající se tradičního řemesla v oblasti. Zapojeny by byly místní restaurace, které by poskytovaly zázemí cestovnímu ruchu (Mrákotín, Řásná, Lhotka). Výchozím informačním bodem by bylo TIC Telč, které by uvedlo návštěvníky a propagovalo daný produkt. Trasa by začínala od kamenolomu Vanov a byla by navázána na cyklostezky, popř. i hipostezy v okolí.

Tabulka č. 12: Popis navrhovaného produktu

Produkt		Kamenictví na Telčsku
Dostupnost produktu		celoročně
Náročnost	trasy	pěšky 6 h / 22 km na kole 2 h / 22 km
	celkový program	pěšky - celodenní na kole - půldenní / celodenní
Popis produktu		Putování po regionu, kde se těžila nebo těží žula mrákotínského typu: kamenolom Vanov - Řásná - Mrákotín (se zábavným a hravým výkladem pověřené osoby) - Vanov / Telč Muzeum kamenictví Mrákotín (historie kamenictví, dobové prostředky těžby, dokument) Přírodní atraktivity: PR Štamberk a kamenné moře, PP Horní Mrzatec, PR Luh u Telče, popř. PR Velký Pařezitý rybník
Cílová skupina		všechny, se zájmem o geologii, kamenictví forma vzdělávacích školních exkurzí
Aktivity tvořící produkt	investiční	vytvoření letáků, pověřená osoba v kamenolomech
	programové	vytvoření a distribuce letáků, propagace
	podmiňující	zajištění pověřené osoba v kamenolomech
Propagace		leták k dispozici na TIC, v dotčených obcích, reklama vozidlech či budovách podniku KAVEX - GRANIT HOLDING a.s. web: dotčené obce a podnik
Partneři		KAVEX - GRANIT HOLDING a.s., TIC Telč, TIC Řásná, Městys Mrákotín, Obec Řásná, vybraná ubytovací a stravovací zařízení v zájmovém území

Zdroj: vlastní zpracování

7.5 SOUHRNNÁ SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
Vysoký kulturně historický potenciál města Telč (UNESCO)	Stárnutí populace a celkový úbytek obyvatelstva
Vysoká kvalita a zachovalost přírody, přírodních památek	Reklama a propagace regionu (slabé využívání jejich zdrojů)
Dobrá úroveň občanské vybavenosti obcí	Malá nabídka cílených turistických programů, produktů
Silniční doprava zastoupena komunikací I/23 a E59	Sezónní charakter návštěvnosti, tedy i obsazenosti HUZ
Poměrně hustá a kvalitní síť cyklostezek	Nízká úroveň spolupráce mezi poskytovateli služeb CR
Pestrá škála a počet HUZ, stravovacích zařízení v městě Telč	Krátkodobý pobyt turistů (převážně jednodenní návštěvníci)
Aktivní spolky v obcích (hasiči, myslivci) v oblasti veřejného života	Špatný technický stav silnic II. i III. třídy na celém území
Zlepšující se stav a upravenost veřejných prostranství	Nevyhovující stav některých kulturních památek

Příležitosti	Hrozby
Spolupráce kulturních zařízení a vytvoření propojené sítě hiposteze	Zvýšení rizika výskytu radonu v oblastech regionu
Výstavba rozhledny na nejvyšším vrcholu regionu - Javořici	Odchod mladého obyvatelstva, popř. stárnutí obyvatelstva
Výstavba a provoz umělého koupaliště (plaveckého bazénu)	Zhoršení technického stavu dopravní infrastruktury
Využití silnic III. třídy jako rozšíření sítě cyklostezek	Zrušení železniční trati z důvodu jejího nevyužívání místními obyvateli
Dobudování areálu Panský dvůr, zvýšení úrovně nabídky CR	Neadekvátně vysoká cenová hladina služeb CR
Propojení železniční trati v rámci přeshraniční spolupráce s Rakouskem	
Prodloužení doby pobytů návštěvníků v dané oblasti	
Rozšíření a zkvalitnění počtu běžeckých tras (hlavně Javořicko)	
Vytvoření zajímavých produktů cestovního ruchu	

Zdroj: vlastní zpracování

7.6 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

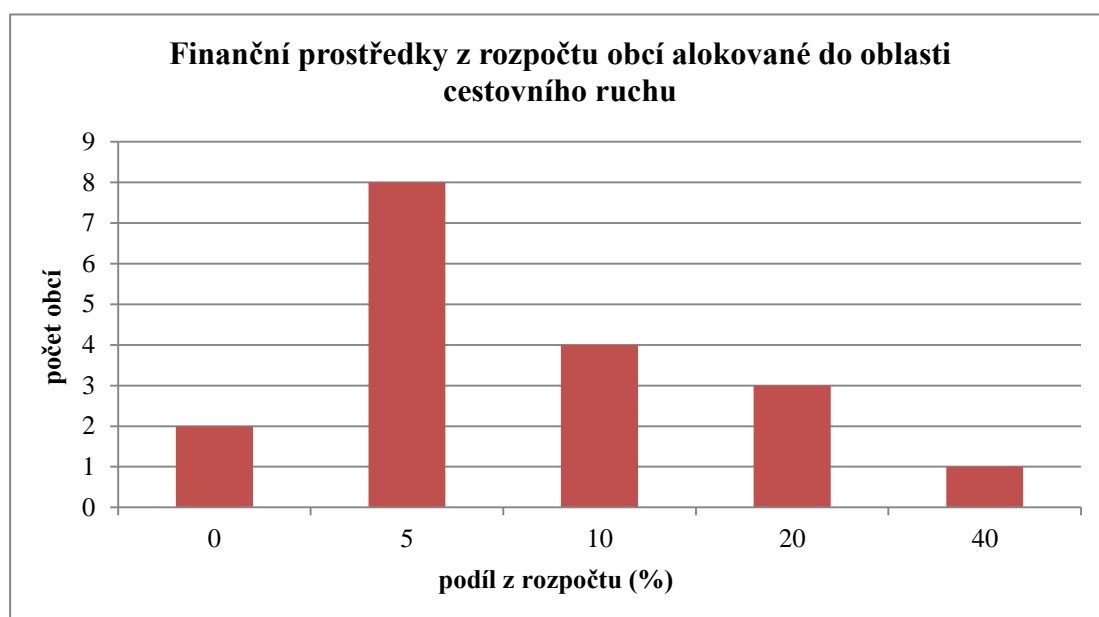
Dotazníkové šetření časově probíhalo od 7. 2. 2017 do 31. 3. 2017. Celkem bylo osloveno 45 obcí. Všem byl rozeslán elektronický dotazník (viz Příloha č. 2) na příslušné e-mailové adresy obcí. Touto formou se nepodařilo spojit celkem se třemi obcemi z důvodu neexistence e-mailové adresy. Také proto byl dotazník dodatečně od 1. 3. 2017 šířen obcím i v papírové podobě. Celkem se vyjádřilo k problematice cestovního ruchu 18 obcí. Téměř polovina těchto obcí patřila do kategorie od 101 do 200 obyvatel včetně (viz Příloha č. 5).

Z dotazníkové šetření bylo zjištěno, že sedm dotazovaných obcí nečerpá finanční prostředky pro rozvoj cestovního ruchu ani z veřejných podpor ČR, ani z evropských dotačních titulů. Zbylých 11 obcí využívá prostředků z veřejných podpor ČR, jedná se především o Program obnovy venkova Vysočiny (POVV), v rámci kterého se poskytují účelové dotace z rozpočtu Kraje Vysočina. Z tohoto programu se financuje zvelebování obce (zeleň, kanalizace, vodovody apod.), výstavba radnice, mateřských či základních škol apod. Pouze čtyři obce čerpají finanční prostředky také z Programu rozvoje venkova. Představitelé obcí (starostové či starostky) kladně hodnotí čerpání financí z POVV, kdy nejvíce těchto prostředků alokují do výstavby kanalizace či výstavby hřišť a multifunkčních areálů. Je nutné konstatovat, že bohužel v případě ORP Telč obce nejsou schopné dostatečně čerpat jak veřejné podpory, tak i evropské dotační tituly, kde je situace ještě horší.

Všechny vyhodnocené obce v rámci dotazníkového šetření spolupracují s MAS Mikroregionem Telčsko, obec Řásná pak i s MAS Mikroregionem Třešťsko. Obce, respektive představitelé obcí, hodnotí tuto spolupráci jako výbornou či velmi dobrou. Prostřednictvím MAS Mikroregionu Telčsko se v obcích například zbudovaly nové, či se opravily stávající cyklostezky a naučné stezky. Respondenti právě toto velmi kladně hodnotili. Lze vyzorovat, že právě MAS Mikroregion Telčsko odvádí důležitou práci zprostředkovatele. Nebýt jeho činnosti jistě by se obce, respektive jejich představitelé tolik nezajímali o cestovní ruch a o čerpání nějakých finančních podpor. Je přeci jednoduché nechat odvést nejdůležitější práci (tzv. „papírování“) někoho jiného a sám pouze čerpat. Takový dojem působí právě z obcí ORP Telč, které těží takové finanční prostředky z MAS Mikroregionu Telčsko nebo z POVV, kde je veškeré vyřizování přeneseno na krajskou úroveň.

V dotazníkovém šetření bylo sledováno také zapojení obce do rozvoje cestovního ruchu prostřednictvím finančních prostředků z obecního rozpočtu (viz Graf č. 2). Nejvíce obcí přispívá na rozvoj cestovního ruchu do 5 % obecního rozpočtu, tj. celkem 8 obcí. Většinou se jedná o malé obce ORP Telč do 200 obyvatel, vyjimku tvoří Stará a Nová Říše, které procentuálním podílem přispívané částky spadají do kategorie do 5 % včetně. Dvě obce v ORP Telč nepřispívají na cestovní ruch vůbec, dle jejich tvrzení jsou to malé obce, pro které není prioritou řešit cestovní ruch, zároveň se o tuto oblast rozvoje příliš nezajímají. Celkem 4 obce přispívají na rozvoj CR prostřednictvím obecního rozpočtu částkou do 10 % včetně. Jedná se o obce nacházející se na území Geoparku Vysočina. Zřejmě z tohoto důvodu obce dobře vědí, že se vyplácí investovat do oblasti cestovního ruchu. Desetiprocentní hranice není velké množství prostředků, ale vzhledem k velikostem těchto obcí by zřejmě vyšší částka nebyla vhodná pro chod obce jako takový. Celkem tři obce přispívají na rozvoj cestovního ruchu do 20 % finančních prostředků v rámci obecního rozpočtu. V tomto případě se jedná o malé obce do 200 obyvatel a alokované prostředky slouží na vybudování či rekonstrukci inženýrských sítí (tj. kanalizace, vodovody, popř. místní komunikace). Nejvíce prostředků z rozpočtu (až 40 %), mimo město Telč, plyne na rozvoj cestovního ruchu v obci Bohuslavice.

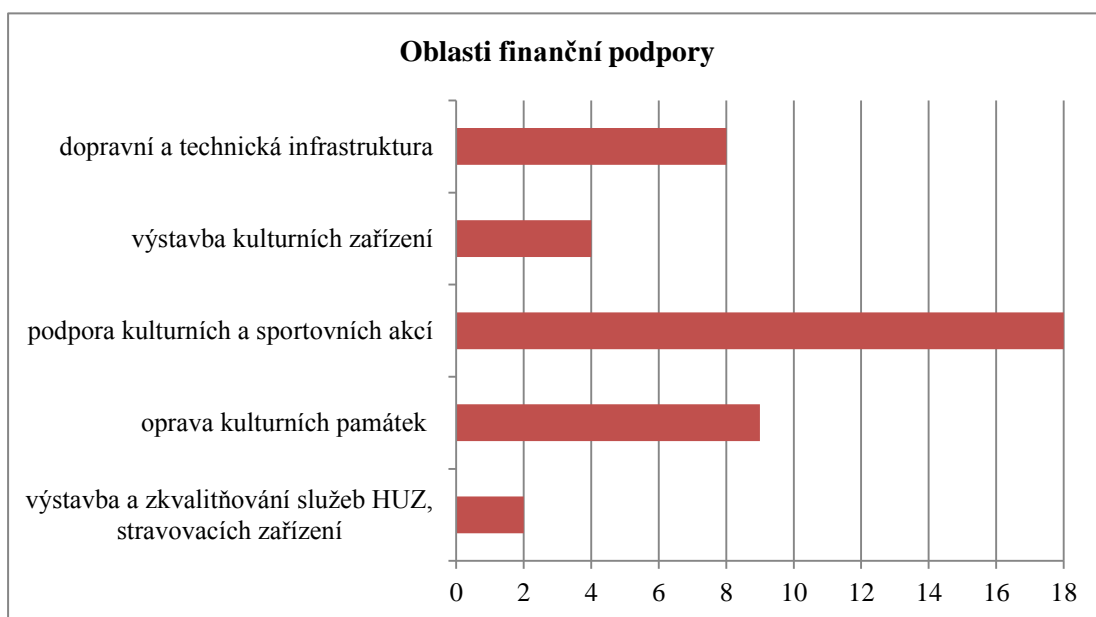
Graf č. 2: Procentuální podíl alokovaných financí z rozpočtu obcí

Zdroj: vlastní šetření

Nejvíce obecních prostředků, jak již bylo zmíněno, je alokováno do oblasti rozvoje dopravní infrastruktury a občanské vybavenosti obcí. Jde především o opravu cest, zbudování či rekonstrukci kanalizace a vodovodu, rozvod optické sítě. V tomto případě nejde o přímou podporu rozvoje cestovního ruchu jako takovou, avšak je potřebná pro jeho kvalitní zázemí. Mimo tuto oblast obce financují opravu kulturních památek, podporují také kulturní a sportovní akce. Kulturní zařízení pro občany i pro turisty (hřiště, multifunkční zařízení, muzea) jsou ve sledovaných obcích vybudovány s pomocí POVV. Všechny obce dle dotazníkového šetření podporují nejrůznější kulturní a sportovní akce konající se v dané obci. Druhá nejčastější podpora obcí směřuje do opravy kulturních památek (celkem 9 obcí). Nejméně obce financují výstavbu a zkvalitňování služeb HUZ a stravovacích zařízení (viz Graf č. 3).

Graf č. 3: Oblasti finanční podpory

Zdroj: vlastní šetření

Místní poplatek obcí z ubytovacích kapacit je jedním z několika možností příjmů v oblasti cestovního ruchu. Dle dotazníkového šetření se takový poplatek vybírá pouze ve 4 z 18 sledovaných obcí (viz Příloha č. 6). Důvodem je dle představitelů obcí „zbytečnost“ poplatek vybírat. Takový poplatek nemá smysl vybírat, pokud není dostatečně rentabilní, pak dochází spíše k neefektivní činnosti s nulovým ziskem. Zbylé čtyři obce sice poplatek vybírají, ale pouze v jednom případě je vysoce rentabilní, mimo opět stojí město Telč. Jde o obec Řásná, která z místního

poplatku z ubytovacích kapacit získává značné prostředky (v obci se nachází celkem 4 HUZ - 3 penziony a kemp), které pak může používat jak na celoroční chod obce, tak i na úpravu či zvelebování přírodních atraktivit na jejím území.

Představitelé obcí (starostové a starostky) uvádí, že místní obyvatelé jsou otevření k rozvoji cestovního ruchu. Obecně i na cestovní ruch reagují velmi pozitivně. Často se tento názor objevuje u menších obcí, které nejsou v těsné blízkosti města Telč a kde cestovní ruch není značně rozvinut. Také dodávají, že obyvatelé obcí výrazně nevnímají cestovní ruch v obci a tudíž na něj nemají vyhraněný názor. Například obyvatelé obce Řásná dle starosty rozvoj CR vítají, protože ví, že jim to přináší finanční prostředky a tudíž je pro ně další rozvoj turismu v oblasti výhodný. Zde si právě místní obyvatelé uvědomují, že s rozvojem cestovního ruchu dochází také k rozvoji oblasti po ekonomické stránce, například se tvoří pracovní místa právě pro ně.

Situace je dle respondentů jiná v obcích Zvolenovice a Hostětice, kde se obyvatelé s rozvojem cestovního ruchu příliš neztotožňují. Chtějí svůj klid a současný stav zachovat. Obě obce jsou v těsné blízkosti města Telč, turisté se právě do těchto lokalit často dostávají. Zřejmě i proto zastávají obyvatelé spíše negativní postoj k rozvoji cestovního ruchu. Nejvíce se však k rozvoji cestovního ruchu přiklání v obcích podnikatelská sféra, pokud zde existuje.

Celkem ve 13-ti případech z 18 získaných dotazníků není podnikatelský sektor v oblasti cestovního ruchu v obci zastoupen. Ze zbylých pěti obcí, kde podnikatelský sektor existuje, uvedli 4 respondenti (starostové či starostky), že se podnikatelé snaží s veřejnou správou úzce spolupracovat na rozvoji cestovního ruchu. V jedné z dotazovaných obcí však podnikatelé v oblasti CR s veřejnou správou nespolupracují. Nevidí výhody, které jim tato spolupráce nabízí, sami prý tvrdí, že i bez jedné z významných přírodních atraktivit v obci se lehce obejdou. Proto se ani nesnaží spolupracovat s obcí na jeho úpravě pro turisty.

8. DISKUZE

Vyhodnocením potenciálu lokalizačních faktorů cestovního ruchu bylo zjištěno, že největší potenciál z hlediska přírodních podmínek skýtá severozápadní část ORP Telč, což se shoduje s výsledkem Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Mikroregionu Telčsko pro období 2014 - 2020 (MAS Mikroregion Telčsko 2016), která ještě dodává, že s atraktivitou přírodních podmínek v severozápadní části zájmového území jde ruku v ruce i vyšší počet chat a chalup určených pro rekreaci, a to formou druhého bydlení. Nejvíce objektů druhého bydlení v severozápadní části nalezneme v k. ú. Lhotka, Klatovec, Olší, Řídelov, Vanůvek a Volevčice. Samotní obyvatelé ORP Telč, respektive Mikroregionu Telčsko, si právě přírody a krajiny váží spolu s klidem a soukromím na regionu nejvíce. Dle Kodyse (2016) je nejčastějším důvodem návštěvy ORP Telč pěší turistika a cykloturistika, která je založena hlavně na přírodních podmínkách dané oblasti. Pro ORP Telč je tedy zásadním faktorem rozvoje cestovního ruchu příroda, krajina.

Největší počet kulturních památek, kulturních či sportovních akcí se pak vyskytuje v samotném městě Telč, které se tak stává rozvojovým centrem celého regionu. Tento fakt potvrzuje, že z hlediska lokalizačních faktorů je nejvyvinutější a nejperspektivnější částí regionu opět tzv. severozápad (viz kap. 7.4). Cestovní ruch je tedy v ORP Telč silně územně koncentrován a diferenciován. Vysoký potenciál cestovního ruchu dle Galvasové a kol. (2008) skýtají pouze ty obce, kde se nachází lokalizační faktor (přírodní či antropogenní aspekt), což dokazuje vyhodnocení potenciálu cestovního ruchu v této práci (tj. vysoký potenciál severozápadní části zájmového území).

Pro rozvoj cestovního ruchu nejsou důležité pouze přírodní podmínky, ale i materiálně - technická základna, tj. HUZ, stravovací zařízení a dopravní infrastruktura (Škodová - Parmová 2007). Nejvíce HUZ se nachází v městě Telč a jedná se převážně o penziony, popř. priváty, které však nejsou započítané v Tabulce č. 9 jako kategorie HUZ (viz kap. 6.2.2). Takováto malá hromadná ubytovací zařízení jsou typická pro venkovský turismus (Pásková, Zelenka 2002). Větší počet menších HUZ (priváty, penziony), tj. kapacitně, v ORP Telč potvrzuje i Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Mikroregionu Telčsko pro

období 2014 - 2020 (MAS Mikroregion Telčsko 2016). Vyhodnocení potenciálu cestovního ruchu v ORP Telč potvrdilo vyšší výskyt HUZ v jeho severozápadní části, která se tak stává dominantní částí celého regionu. Velmi příznačné podmínky pro rozvoj území v oblasti cestovního ruchu pak nabízí také technická infrastruktura - doprava. Existence dopravních tepen (silnice I. třídy) a cyklostezek vybízí k různému využití.

ORP Telč má však velký nedostatek v reklamě a propagaci svých aktivit. Jistou vyšší úroveň lze vysledovat u města Telč, avšak ostatní obce jsou na tom spíše špatně (viz kap. 7.2). Vlastní webové stránky využila drtivá většina podnikatelů k propagaci svého zařízení (Vysoká škola polytechnická 2013). To podporuje názor, že zájmové území těží z těchto způsobů propagace a reklamy, ale již neumí využívat jiné, mnohem efektivnější (např. telemarketing, tvorba originálních produktů cestovního ruchu). Je to způsobeno finanční náročností reklamy, webové stránky jsou mnohem levnější než reklama v televizi. Proto není divu, že Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Mikroregionu Telčsko pro období 2014 - 2020 (dále „Strategie“) uvádí, že právě podnikatelské sféře schází v této oblasti dostatek investic ze strany obcí. Víтали by i lepší spolupráci v oblasti propagace regionu mezi důležitými aktéry (MAS Mikroregion Telčsko 2016).

Spolupráci aktérů cestovního ruchu většinou nelze realizovat bez podpůrné organizace cestovního ruchu, která tuto spolupráci řídí a koordinuje, ovlivňuje za pomoci různých opatření s účelem dosažení udržitelného rozvoje cestovního ruchu (Galvasová a kol. 2008). V ORP Telč takovou spolupráci zajišťuje MAS Mikroregion Telčsko (dále Mikroregion). Díky výzkumu Marketingové studie turistického regionu Telčsko (Kraj Vysočina 2007) bylo zjištěno, že obce spolu spolupracují poměrně pravidelně, samozřejmě je to však dáno vlivem členství v Mikroregionu. Jak obce, tak i podnikatelé se ale domnívají, že rozvoj cestovního ruchu v daném území má zatím spíše nekoordinovaný charakter. Podobnou situaci lze vysledovat i v Marketingovém průzkumu cestovního ruchu v Telči 2012 - 2013 (Vysoká škola polytechnická 2013). V současné době je spolupráce aktérů zaměřena maximálně na podniky v pohostinství (HUZ doporučuje stravovací zařízení a naopak), tudíž nedochází ke komplexnějšímu propojení veřejného sektoru, obyvatel a podnikatelské sféry. K propojení by však došlo v případě realizace produktů cestovního ruchu, k čemuž se však samospráva ani podnikatelé nemají. Aktéři se

dokonce domnívají, že propagovat území a vytvářet produkty cestovního ruchu má výhradně místní samospráva (Vysoká škola polytechnická 2013).

Mikroregion sdružuje 25 členů z nejrůznějších hospodářských odvětví ORP Telč (viz Příloha č. 3), kteří se dále dělí do šesti zájmových skupin. Zájmová skupina Cestovní ruch a památky čítá 4 členy. Díky tomuto sdružení části podnikatelské sféry lze koordinovat spolupráci. Místní podnikatelé však upouštějí od spolupráce s městem, resp. obcemi (Vysoká škola polytechnická 2013). Výrazné snížení intenzity spolupráce mezi podnikateli a městem sledované za roky 2007 - 2013 dává Mikroregionu výsadní pozici ve vedení rozvoje cestovního ruchu v oblasti a zároveň nelehký úkol znovu obnovit spolupráci všech aktérů CR. Proto lze říci, že Mikroregion zásadně ovlivňuje a bude v budoucnu ovlivňovat jak místní podnikatele, tak i místní samosprávu.

V rámci tzv. integrovaného turismu, který by využíval místní přírodní a kulturní zdroje a současně byl v souladu s místní kulturou, stylem života obyvatel a také šetrný k přírodě, si ORP Telč stojí relativně špatně. Většina kulturních památek se nachází v samotném městě Telč, kam turisté přijíždějí hromadně a převážně osobními automobily. V tomto případě o šetrném turismu nelze ani mluvit. Opačná situace nastala s otevřením Geoparku Vysočina, kam se turisté nedostanou jinak než pěšky nebo na kole. Jedná se o mladý projekt s velkým potenciálem, který má za cíl právě rozvoj trvale udržitelného cestovního ruchu formou venkovského turismu. K rozvoji cestovního ruchu v ostatních částech ORP Telč nedochází vůbec, a nebo velmi obtížně.

Dle Majerové a kol. (2011) jsou obyvatelé ORP Telč konzervativní a ne příliš ochotní ke změnám. Zároveň jsou vstřícnější k vzájemné pomoci v rámci své obce. Ochota ke spolupráci, angažovanosti a altruismu je menší. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že obyvatelé ORP Telč zastávají spíše pozitivní postoj k rozvoji cestovního ruchu v oblasti. Představitelé obcí také uváděli, že obyvatelé velmi vítají příliv nových turistů, který by přinesl ekonomický zisk pro všechny aktéry cestovního ruchu v obci. Samotní obyvatelé města Telč dle Marketingového průzkumu cestovního ruchu v Telči 2012 - 2013 (Vysoká škola polytechnická 2013) pak hodnotí návštěvnost města turisty jako nižší než by mohla být. Únosná kapacita destinace z pohledu místních obyvatel nebyla dosud překročena. Rozvoj cestovního

ruchu vnímají samotní obyvatelé pozitivně. Třetina podnikatelské sféry v Telči se však domnívá, že obyvatelé zastávají negativní postoj k potenciálnímu rozvoji cestovního ruchu. Naopak veřejná správa je přesvědčena o tom, že místní obyvatelé mají k turismu pozitivní postoj. Většina představitelů státní správy také průběžně zjišťuje, zda se postoje a názory obyvatel mění.

9. ZÁVĚR

Hlavním cílem diplomové práce bylo porovnání obcí v rámci ORP Telč z hlediska venkovského turismu a analýzy využití jejich potenciálu pro cestovní ruch. Analýza byla provedena na základě geografických, sociodemografických a historických předpokladů, tak došlo ke zhodnocení jednotlivých obcí ORP Telč z hlediska faktorů ovlivňujících rozvoj cestovního ruchu. Bylo zjištěno, že dané území disponuje málo narušeným životním prostředím, takže skýtá příznivé přírodní podmínky. Také je zde situováno několik významných kulturních památek a památek zapsaných na Seznamu světového dědictví UNESCO. Cestovní ruch je výrazně orientován na město Telč. V tomto případě se jedná o masový a krátkodobý druh turismu. Komplexně však celé území vykazuje prvky venkovského prostoru, v kterém se realizuje šetrný venkovský turismus (cykloturistika, hipoturistika apod.).

Důležitým aspektem pro rozvoj cestovního ruchu je stav materiálně - technické infrastruktury v obcích (realizační faktory). V tomto ohledu opět výrazně vyniká nad ostatními obcemi město Telč, které čítá desítky stravovacích a ubytovacích zařízení. V severozápadní „vyspělejší“ části zájmového území se stravovací a ubytovací zařízení nacházejí už jen v malém počtu. Zbytek území je pak téměř bez materiálně - technické základny. Dopravní infrastruktura je však v regionu velmi dobře zastoupena - poměrně hustá síť cyklostezek, silniční tahy I. třídy. Potencionální rozvoj byl shledán ve výstavbě či rekonstrukci cyklostezek a jejich propojení s naučnými stezkami, popř. výstavbě a rekonstrukci hipostezezek a napojení na jezdecké stáje (střediska hipoturistiky). Ukázkové propojení cyklostezek a naučné stezky s poznáváním nejvýznačnějších atraktivit zájmového území nabízí Geopark Vysočina.

Z pohledu selektivních faktorů je důležité zmínit, že reklama a propagace území je spíše na nižší úrovni. Místní obyvatelstvo zastává zatím pozitivní postoj k rozvoji cestovního ruchu. V samotném městě Telč však nelze jednoznačně určit, zda mají obyvatelé spíše pozitivní nebo negativní postoj. Podnikatelská sféra v celém ORP Telč jednoznačně vítá rozvoj v oblasti cestovního ruchu.

Pro rozvoj venkovského cestovního ruchu v této oblasti je zásadní maximální využití lokalizačních faktorů. Dopravní infrastruktura je v regionu také velmi dobře zastoupena - poměrně hustá síť cyklostezek, silniční tahy I. třídy. Nejvhodnějším způsobem dlouhodobě udržitelného rozvoje je tvorba produktů cestovního ruchu, tj. důmyslná kombinace využití služeb a infrastruktury (atraktivita prostředí, dopravní infrastruktura, základní infrastruktura CR - HUZ a stravovací zařízení). V tomto případě dochází k větší návštěvnosti kulturních i přírodních atraktivit, zároveň v daném území dochází k jeho pokrytí sítí HUZ a stravovacích zařízení.

V rámci výsledků diplomové práce bylo zjištěno, že Mikroregion Telčsko (popř. i Region renesance) tvoří základní pilíř pro rozvoj cestovního ruchu v ORP Telč. Sdružuje jednotlivé aktéry cestovního ruchu z různých sfér do zájmových skupin (podnikatelský, veřejný a občanský sektor) a podporuje meziobecní spolupráci. Právě obce si dle dotazníkového šetření spolupráci v rámci Mikroregionu Telčsko velmi pochvalují. V rámci nejrůznějších akcí podporuje místní rozvoj. Jedná se například o projekty *Sít' tras* (vybudování a označení cyklotras, hipotras a lyžařských tras), *Dolnorakouská zemská výstava* (přeshraniční spolupráce, společná historie Čechů a Rakušanů, podpora doprovodných kulturních, sportovních a společenských akcí), *Geopark Vysočina* či *Přeměna školního statku* (tz. rekonstrukce prostorů na současný Panský dvůr Telč). MAS Mikroregion Telčsko má na starosti i propagaci regionu. Tímto tedy byla potvrzena první stanovená hypotéza, že MAS Mikroregion Telčsko (a obecně MASky) je podpůrná organizace cestovního ruchu, která řídí a koordinuje spolupráci aktérů cestovního ruchu.

Druhá hypotéza se zabývala faktem, že lokalizační faktory jsou dominantními faktory, které zásadně ovlivňují poptávku po cestovním ruchu. V ORP Telč je tato dominantnost jednoznačně pozorovatelná. Území se tak rozděluje na severozápadní část s množstvím přírodních a kulturních atraktivit, včetně města Telč. Zbylá část území potenciál v rozvoji cestovního ruchu moc neskýtá. Je to dáno tím, že se zde

nenachází tolik atraktivit regionu, hlavně nejsou až tolik vyjímečné jako např. město Telč. Návštěvníci tedy více navštěvují Telč a její blízké okolí. Ruku v ruce jde s tímto zjištěním i počet HUZ a stravovacích zařízení v oblasti. Nejvíce se jich opět nachází v severozápadní části území, kde se vyskytuje nejvíce atraktivit regionu. I druhá hypotéza byla potvrzena.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že místní obyvatelstvo zastává spíše pozitivní postoj k rozvoji cestovního ruchu a nebo je jim to jedno. Otevřenost obyvatel k rozvoji cestovního ruchu vykazují především „malé“ obce zájmového území. Zde cestovní ruchu buď nefunguje a nebo pouze omezeně. Proto si jistě samotní obyvatelé nedokáží představit masivní rozvoj turismu, jsou tedy rozvoji velmi nakloněni. Obce v blízkosti města Telč však vykazují jiný postoj. Obyvatelé takových obcí jsou spíše znepokojeni z davu turistů, kteří se pohybují v Telči a jejím okolí. Za celý region ORP lze obecně říci, že obyvatelstvo je otevřené a nakloněné cestovnímu ruchu, takže současný stav kopíruje třetí stanovenou hypotézu. Nelze však souhlasit s tvrzením, že se obyvatelstvo ve velkém počtu zapojuje do chodu obce. Podnikatelský sektor, pokud v obci existuje, to vidí jinak a snaží se ve většině případů aktivně zapojovat.

Venkovský turismus je dnes chápán jako rozvojová šance pro kulturní krajinu v České republice. Obecně lze zhodnotit ORP Telč jako lokalitu, která takový potenciál má. K využití potenciálu dochází převážně pouze v severozápadní části území. Právě zde se dá hovořit i o jakémisi integrovaném turismu. Integrovanému turismu by mohly výrazně pomoci již zmíněné produkty cestovního ruchu, které by v oblasti podporovali venkovskou turistiku jako takovou: cykloturistika, hipoturistika, pěší turistika apod. V propojení podnikatelského, veřejného sektoru a místních obyvatel pak právě toto může napomoci k užší spolupráci, tj. ke vzniku integrovaného turismu jako takového. V současné době se takto rozvíjí projekt Javořice365, který má v severozápadní části vysoký potenciál integrovat cestovní ruch v oblasti.

10. ZDROJE LITERATURY

10.1. ODBORNÁ LITERATURA

BRAMWELL, B., LANE, B. (2000): *Tourism Collaboration and Partnerships: Politics, Practise and Sustainability*. Channel View Publications, Clevedon – Buffalo – Toronto - Sydney. 342 s. ISBN 1-873150-79-2.

FLEISCHER, A., TCHETCHIK, A. (2004): *Does Rural Tourism benefit from Agriculture?* Tourism Management, Elsevier. 9 s.

FORET, M., FORETOVÁ, V. (2001): *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. Grada Publishing, spol. s r.o., Praha. 180 s. ISBN: 80-247-0207-X.

GALVASOVÁ, I., BINEK, J., HOLEČEK, J., CHABIČOVSKÁ, K., SZCZYRBA, Z. a kol. (2008): *Průmysl cestovního ruchu*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha. 264 s.

GEORGE, W. E., MAIR, H., REID, D. G. (2009): *Rural Tourism Development. Localism and Cultural Change*. Channel View Publications, Bristol - Buffalo – Toronto.

HENDL, J. (2005): *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Portál, Praha. 407 s. ISBN: 978-80-7367-040-5.

HORÁKOVÁ, H., FIALOVÁ, D. (2014): *Transformace venkova. Turismus jako forma rozvoje*. Aleš Čeněk, s.r.o., Plzeň. 398 s. ISBN: 978-80-7380-537-1.

KODYS, J. (2016): *Hodnocení potenciálu přírodních složek krajiny v ORP Telč*. Bakalářská práce. Katedra cestovního ruchu, Vysoká škola polytechnická, Jihlava. 60 s.

KRAJ VYSOČINA (2007): *Marketingová studie turistického regionu Telčsko*. Závěrečná zpráva. DHV CR, spol s r.o., SROP. 117 s.

KUŠOVÁ, D., TĚŠITEL, J., BARTOŠ, M. (2003): *Gatekeepers' role in the development of tourism (Bohemian forest case)*. *Silva Gabreta*, 9: 217–224.

MAJEROVÁ, V. a kol. (2011): Sociální kapitál a rozvoj regionu. Příklad Kraje Vysočina. Grada Publishing, a.s., Praha. 221 s. ISBN: 978-80-247-4093-5.

MAS MIKROREGION TELČSKO (2016): Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Mikroregionu Telčsko pro období 2014 - 2020. MAS Mikroregion Telčsko, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. 394 s.

NĚMCOVÁ, L. (2014): Analýza cestovního ruchu města Telč. Bakalářská práce. Pedagogická fakulta, Jihočeská univerzita, České Budějovice. 65 s.

PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. (2002): Cestovní ruch – výkladový slovník. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha. 448 s.

STRÍBRNÁ, M. (2005): Venkovská turistika a agroturistika. Profi Press, s.r.o., Praha. 65 s. ISBN 80-86726-14-2.

ŠKODOVÁ – PARMOVÁ, D. (2007): Agroturistika. Ekonomická fakulta, Jihočeská univerzita, České Budějovice. 92 s.

TOUŠEK, V., KUNC, J., VYSTOUPIL, J. a kol. (2008): Ekonomická a sociální geografie. Aleš Čeněk, Plzeň. 411 s.

VLASTIVĚDA MORAVSKÁ (2005): Dačicko, Slavonicko, Telčsko. Muzejní a vlastivědná společnost, Brno. 1070 s. ISBN: 978-80-7275-059-7

VOŽENÍLEK, V., MÍKOVÁ, T., VALERIÁNOVÁ, A. (2007): Atlas podnebí Česka. Český hydrometeorologický ústav, Praha. 256 s. ISBN: 978-80-86690-26-1

VYSOKÁ ŠKOLA POLYTECHNICKÁ (2013): Marketingový průzkum cestovního ruchu v Telči 2012 - 2013. Závěrečná zpráva. Katedra cestovního ruchu, Vysoká škola polytechnická, Jihlava. 57 s.

WILSON, S., FESENMAIER, D. R., FESENMAIER, J., VAN ES, J. C. (2001): Factors for Success in Rural Tourism Development. Journal of Travel Research, Vol. 40, November 2001. 132 – 138 s.

WOKOUN, R., MALINOVSKÝ, J. a kol. (2008): Regionální rozvoj (Východiská regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). Linde Praha, a.s., Praha. 475 s. ISBN: 978-80-7201-699-0

10.2. INTERNETOVÉ ZDROJE

A.T.I.C. ČR (2017): Jednotná klasifikace turistických informačních center ČR. <http://www.aticcr.cz/jednotna-klasifikace-turisticky-ch-informacnich-center-cr/ds-1087/p1=1916> (29.1.2017)

BĚŽEC VYSOČINY (2016): Oficiální stránka. <http://bezecvysociny.cz/> (8.11.2016)

CZGOLF (2016): Golf Resort Telč. <http://www.czgolf.cz/golf-resort-telc> (8.11.2016)

CZECHTOURISM (2016): Oficiální stránky agentury Czech Tourism. <http://www.czechtourism.cz/> (9.2.2016)

ČESKÁ INSPIRACE (2016): Česká inspirace. <http://www.ceskainspirace.cz/o-nas/#zacatek> (20.11.2016)

ČESKÉ DĚDICTVÍ UNESCO (2016): O sdružení, kontakty. <http://www.unesco-czech.cz/sdruzeni/> (20.11.2016)

ČHMÚ (2016): Meteorologické stanice ČHMÚ. http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/poboc/OS/stanice/ShowStations_CZ.html (30.10.2016)

ČSÚ (2016a): Hromadná ubytovací zařízení ČR. <https://vdb.czso.cz/huz/okres.jsp?k=CZ0632> (13.11.2016)

ČSÚ (2016b): Charakteristika SO ORP Telč. https://www.czso.cz/csu/xj/charakteristika_so_orp_telc (14.9.2016)

ČSÚ (2016c): Registr ekonomických subjektů. <http://apl.czso.cz/irsw/> (13.11.2016)

ČSÚ (2017): Vybrané údaje za správní obvody. Návštěvnost HUZ ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v Kraji Vysočina v roce 2015. https://www.czso.cz/csu/xj/udaje_o_obcich_s_rozsirenou_pusobnosti_za_rok_2013 (6.1.2017)

eAGRI (2016a): Národní dotace.

<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/narodni-dotace/dotace-na-udrzbu-a-obnovu-kulturniho-dedictvi/pravidla-a-zakladni-informace/zasady-kterymi-se-na-zaklade-1-2-a-2d.html> (9.9.2016)

eAGRI (2016b): Program rozvoje venkova ČR na období 2014 – 2020.
<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/zakladni-informace/> (9.9.2016)

E-COLLEGIUM (2015): Strategie území správního obvodu ORP Telč v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, servis samosprávám. <https://www.e-collegium.cz/%2Fdocuments%2F19724%2F0%2FORP%2BTel%25C4%258D.pdf%2F4aa25fa9-c26a-4d29-8853-01c77b036929&usg=AFQjCNFnP03T842CeOB1Gl3Eb0IGWnEoaw&bvm=bv.138169073,d.bGg> (9.11.2016)

GEOPARK VYSOČINA (2016): Oficiální stránky Geoparku Vysočina.
<http://geoparkvysocina.cz/cs/> (14.9.2016)

HOSPODÁŘSKÝ DVŮR (2016): Hospodářský dvůr Bohuslavice.
<https://www.hospodarskydvur.cz/> (8.11.2016)

HRADY (2016): Svojkovice. <http://www.hrady.cz/?OID=7400> (6.11.2016)

JAVOŘICE365 (2017): Oficiální stránky projektu. <https://www.javorice365.cz/> (1.2.2017)

JAVOŘICE TURISTATEK (2016): Oficiální stránky Turistatku Javořice.
<http://www.javorice.cz/> (8.11.2016)

KLATOVEC (2017): Oficiální internetové stránky. <http://www.klatovec.cz/> (5.2.2017)

KLÁŠTER NOVÁ ŘÍŠE (2016): Historie.
http://www.klaster.novarise.cz/historie_cz.php (6.11.2016)

KRASONICE (2016): Historie krasonického zámku.
http://www.krasonice.cz/historie_zamek.html (6.11.2016)

MAS TELČSKO (2016): Oficiální stránky MAS Mikroregion Telčsko. <http://www.e-collegium.cz/web/mas-telcsko/telcsko> (21.9.2016)

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ (2016): Pracovní skupina pro udržitelný rozvoj. <http://www.mmr.cz/cs/Microsites/PSUR/Vyzva-c-2/MAS/MAS-Mikroregionu-Telesko,-o-s> (21.9.2016)

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR (2014): Program rozvoje venkova. eagri.cz/public/web/file/323384/PRV_do_vlady.pdf (9.9.2016)

MOTOKLUB TELČ (2016): Úvod. <http://www.motoklubtelc.cz/node/5> (8.11.2016)

MRÁKOTÍN (2016): Oficiální webové stránky městyse. <http://www.mestysmrakotin.cz/> (8.11.2016)

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV (2016): Památkový katalog. <http://pamatkovykatalog.cz/?presenter=ElementsResults&action=element&element=1249191> (6.11.2016)

NSMAS (2016): Oficiální stránky NSMAS. <http://nsmascr.cz/o-nas/> (8.9.2016)

OŘECHOV (2016): Obec Ořechov. <http://orechov.somt.cz/> (8.11.2016)

PANGEA (2016): Hotel Pangea. <http://www.pangea.cz/> (13.11.2016)

POVODÍ MORAVY (2016): VD Nová Říše. <http://www.pmo.cz/cz/uzitecne/vodni-dila/nova-rise/> (1.11.2016)

REGION RENESANCE (2016): Oficiální stránky Regionu renesance. <http://www.e-collegium.cz/web/region-renesance/region-renesance> (15.11.2016)

REGION VYSOČINA (2016): Turistický průvodce. <http://www.region-vysocina.cz/> (1.11.2016)

RESTU (2016): Restaurace Telč. <https://www.restu.cz/telc/> (14.11.2016)

RRA VYSOČINA (2017): O nás. Regionální rozvojová agentura Vysočina. <http://www.rrav.cz/o-nas/> (10.1.2017)

SHS ČMS (2016): O sdružení. <http://www.historickasidla.cz/cs/o-sdruzeni/> (20.11.2016)

STRUKTURÁLNÍ FONDY (2017): IROP. <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Microsites/IROP/Vyzvy.aspx?searchtext=> (10.1.2017)

TELČ (2017a): Územně analytické podklady ORP Telč pro rok 2016, 4. aktualizace. http://www.telc.eu/mesto_a_samosprava/portal_uzemniho_planovani/uzemne_analyticke_podklady/4_uplna_aktualizace_uap_2016 (6.1.2017)

TELČ (2017b): Územně analytické podklady ORP Telč pro rok 2016, karty obcí. http://www.telc.eu/mesto_a_samosprava/portal_uzemniho_planovani/uzemne_analyticke_podklady/4_uplna_aktualizace_uap_2016/karty_obci-2 (6.1.2017)

TELČ (2017c): Oficiální stránky města. <http://www.telc.eu/> (5.2.2017)

ÚZEMNĚ IDENTIFIKAČNÍ REGISTR ČR (2016): Obec s rozšířenou působností Telč: podrobné informace k roku 2012. <http://www.uir.cz/orp/1511/Telc> (14.9.2016)

VYSOČINA TOURISM (2017): O organizaci. http://www.vysocinatourism.cz/index.php?akce=slozka&id_slozka=1 (10.1.2017)

11. PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Souhrnná tabulka s daty za jednotlivé obce

Název obce	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Hustota zalidnění (obyv./km ²)	Míra registrované nezaměstnanosti (%)	Průměrný věk (roky)
Bohuslavice	375,15	143	38,1	10,8	39,9
Borovná	519,70	72	13,8	12,2	46,4
Černíč	761,48	131	17,2	7,5	45,0
Dolní Vilímeč	546,42	100	18,3	7,6	37,5
Doupě	512,72	106	20,7	6,1	40,7
Dyjice	1 492,64	138	9,2	7,9	41,3
Horní Myslová	364,15	91	25,0	11,7	36,2
Hostětice	449,46	141	31,4	10,6	39,5
Jindřichovice	376,76	90	23,9	5,8	42,4
Klatovec	658,64	72	10,9	9,3	47,4
Knínice	1 065,85	191	17,9	2,6	44,4
Kostelní Myslová	511,90	52	10,2	2,4	45,4
Krahulčí	363,93	624	171,4	5,7	39,5
Krasonice	1 181,03	201	17,0	5,0	45,3
Lhotka	224,56	92	41,1	14,3	44,3
Markvartice	641,28	199	31,0	2,3	42,6
Mrákotín	1 828,04	872	47,6	13,2	41,8
Mysletice	292,03	119	40,8	6,9	39,1
Mysliboř	739,05	209	28,4	5,9	37,6
Nevcehle	783,34	233	29,8	3,8	41,6
Nová Říše	784,89	824	105,0	7,2	42,2
Olšany	730,43	76	10,4	5,0	38,9
Olší	361,44	67	18,6	9,6	36,1
Ořechov	289,55	70	24,1	6,8	40,9
Panské Dubenky	341,17	115	33,7	4,1	39,5
Radkov	629,41	243	38,6	5,7	41,9
Rozseč	829,99	183	22,0	8,5	40,6
Řásná	1 351,98	218	16,1	4,9	44,6
Řídelov	653,12	87	13,3	13,1	43,1
Sedlatice	340,59	60	17,6	3,1	43,1
Sedlejev	748,87	289	38,6	7,6	40,5
Stará Říše	1 778,07	625	35,2	8,4	41,9
Strachonovice	433,84	84	19,3	1,7	39,6
Svojkovice	305,70	50	16,3	13,9	48,6
Telč	2 487,30	5445	219,0	7,1	43,5
Urbanov	337,25	130	38,6	1,2	38,8
Vanov	426,75	96	22,5	10,3	40,3
Vanůvek	255,99	38	14,8	17,9	37,7
Váповice	198,96	38	19,1	11,1	53,9
Volevčice	331,75	58	17,5	12,8	42,6
Vystrčenovice	325,81	116	35,6	12,2	42,6
Zadní Vydří	384,41	49	12,8	9,7	39,6
Zdeňkov	400,38	48	12,0	8,6	48,4
Zvolenovice	406,91	83	20,4	3,7	41,1
Žatec	314,37	120	38,0	11,8	39,8

Zdroj: Telč (2017b): Územně analytické podklady ORP Telč pro rok 2016, karty obcí

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

ANKETA - POTENCIÁL CESTOVNÍHO RUCHU V OBCÍCH ORP TELČ

Dobrý den, jmenuji se Lenka Doležalová a jsem studentkou Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, oboru Pozemkové úpravy a převody nemovitosti. Předkládaná anketa slouží jako zdroj informací pro moji diplomovou práci na téma Analýza potenciálu cestovního ruchu v ORP Telč a je zcela anonymní. Výsledky ankety poslouží pouze pro účely diplomové práce a nebudou dále jinde publikovány. Děkuji Vám za Vaši ochotu a čas při vyplňování.

1. V jaké velikostní kategorii dle počtu obyvatel se vaše obec nachází?
 - a. 1 – 100
 - b. 101 – 200
 - c. 201 – 500
 - d. 501 – 1000
 - e. 1001 a více

2. Čerpáte finanční prostředky na rozvoj cestovního ruchu ve vaší obci prostřednictvím veřejných podpor či formou dotačních titulů z EU (např. Program rozvoje venkova, IROP, resp. RRA Vysočina, či různé operační programy)? Pokud ano, tak které programy využíváte?

3. Jakou částku/procento v průměru z obecního rozpočtu věnujete na rozvoj cestovního ruchu?

4. Do které oblasti v rámci rozvoje cestovního ruchu takové finance investujete?
(možnost označit více odpovědí)
 - a. výstavba a zkvalitňování služeb hromadných ubytovacích zařízení, popř. stravovacích zařízení
 - b. oprava kulturních památek v obci
 - c. podpora kulturních a sportovních akcí v obci
 - d. výstavba kulturních zařízení (např. muzea, galerie, multifunkční areály apod.)
 - e. dopravní a technická infrastruktura, jako prostředek dostupnosti nejrůznějších památek (oprava silnic, kvalita vodovodů, plynovodů, wifi pokrytí apod.)
 - f. jiné:

Příloha č. 3: Seznam členů MAS Mikroregion Telčsko

Podnikající subjekty	Hospodářské odvětví	Sídlo
Agrika Tour Telč, k.s.	zemědělství	Lhotka
Bohumil Novák	služby - ubytování	Panenská Rozsíčka
Luboš Nosek	služby - spolky	Kostelní Myslová
TIRAD, s.r.o.	průmysl - obráběčství, zámečnictví	Šašovice
Jiří Ondráček	služby - projektování staveb	Telč
Zemědělské družstvo Telč	zemědělství	Telč
Rozvojové sdružení Zdeňkov	služby - spolky	Zdeňkov
Ing. Miroslav Peichl	zemědělství	Telč
Záchranná stanice volně žijících zvířat	služby	Telč
Marie Prknová	zemědělství	Černíč
Hosova obchodní společnost, spol. s r.o.	výroba potravin	Pavlov
Ing. Roman Kadlec	služby - spolky	Řásná
Archivní a kronikářský spolek	služby - spolky	Pavlov
Sportovní klub Mrákotín	služby	Mrákotín
MVDr. Petr Hawerland	služby	Pavlov
Mgr. A. Vladimír Sequens	zemědělství	Dyjice
Krteček - klub maminek Telč	služby - spolky	Telč
Antonín Brychta	zemědělství	Markvartice
Jana Cechová	služby - spolky	Černíč
Vít Lojka	služby - ubytování	Telč
Orel jednota Telč	služby - spolky	Telč
Novoříšský kulturní spolek	služby - kultura	Nová Říše
Ing. Luděk Rux	služby - ubytování	Telč
Ing. Dana Posádová	služby - ubytování	Nová Říše
Sdílení o.p.s.	služby - zdravotnictví	Telč
Subjekty veřejného sektoru	Hospodářské odvětví	Sídlo
Mikroregion Telčsko	služby - spolky	Telč
Služby Telč, spol. s.r.o.	služby	Telč
Obec Horní Myslová	služby - obec	Horní Myslová
Město Telč	služby - obec	Telč
Základní škola Urbanov	služby - školství	Urbanov

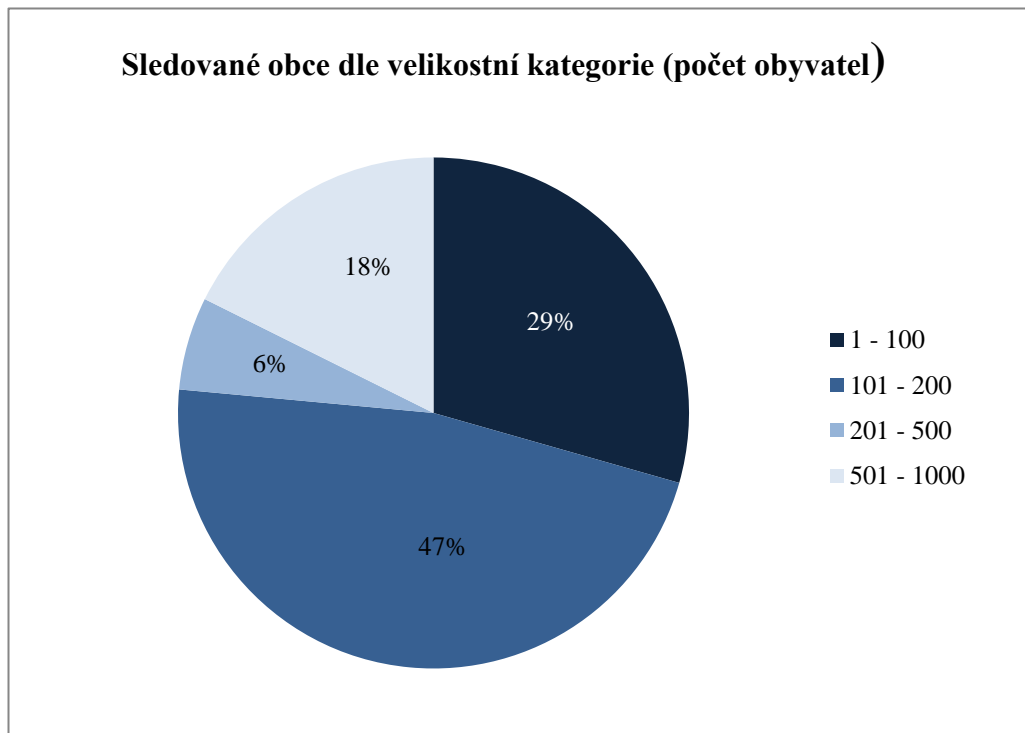
Zdroj: MAS Telčsko (2016): Oficiální stránky MAS Mikroregion Telčsko, vlastní zpracování

Příloha č. 4: Celkové vyhodnocení potenciálu cestovního ruchu v ORP Telč

	lokalizační f.		selektivní f.			realizační f.		celkové vyhodnocení
	přírodní podmínky	kulturní památky, akce a zařízení	hospodářství	demografické charakteristiky	reklama, propagace	HUZ, stravovací zařízení	doprava a občanská vybavenost	
Bohuslavice	1	3	2	2	1	3	2	14
Borovná	2	4	3	3	4	4	3	23
Černíč	1	3	4	2	3	4	2	19
Dolní Vilímeč	3	4	4	2	3	4	3	23
Doupě	1	2	3	1	1	4	3	15
Dyjice	2	3	4	2	2	4	3	20
Horní Myslová	3	4	3	2	3	4	3	22
Hostětice	2	4	3	2	3	4	3	21
Jindřichovice	3	4	4	2	4	3	2	22
Klatovec	2	4	4	2	3	4	3	22
Knínice	2	4	3	2	3	4	3	21
Kostelní Myslová	1	4	2	2	4	4	3	20
Krahulčí	3	4	1	2	3	3	2	18
Krasonice	2	2	2	2	3	4	2	17
Lhotka	1	2	3	2	2	2	3	15
Markvartice	3	4	2	2	3	4	2	20
Mrákotín	2	2	1	3	2	2	1	13
Mysletice	2	4	2	1	4	4	3	20
Mysliboř	2	4	3	1	4	4	3	21
Nevcehle	2	4	3	2	3	4	2	20
Nová Říše	3	2	1	2	1	3	1	13
Olšany	2	4	4	1	3	4	3	21
Olší	1	4	4	2	3	4	3	21
Ořechov	2	3	2	1	2	4	3	17
Panské Dubenky	1	4	4	2	4	4	3	22
Radkov	3	3	3	1	3	4	2	19
Rozseč	3	4	3	2	4	4	3	23
Řásná	1	2	2	2	2	2	2	13
Řídelov	1	4	3	3	3	4	3	21
Sedlatice	3	4	3	2	4	4	3	23
Sedlejev	2	4	2	1	3	4	3	19
Stará Říše	2	3	1	3	3	4	1	17
Strachonovice	3	4	4	1	4	4	3	23
Svojkovice	3	3	4	3	3	4	3	23
Telč	2	1	1	3	1	1	1	10
Urbanov	2	4	3	1	3	4	2	19
Vanov	1	2	2	2	1	2	3	13
Vanůvek	1	4	3	2	3	3	3	19
Vápovice	3	4	4	3	4	4	3	25
Volevčice	1	4	4	3	3	4	3	22
Vystrčenovice	3	4	4	2	4	4	3	24
Zadní Vydří	3	4	4	2	4	4	3	24
Zdeňkov	3	4	4	3	3	4	3	24
Zvolenovice	2	4	3	1	3	3	3	19
Žatec	2	4	4	2	4	4	3	23

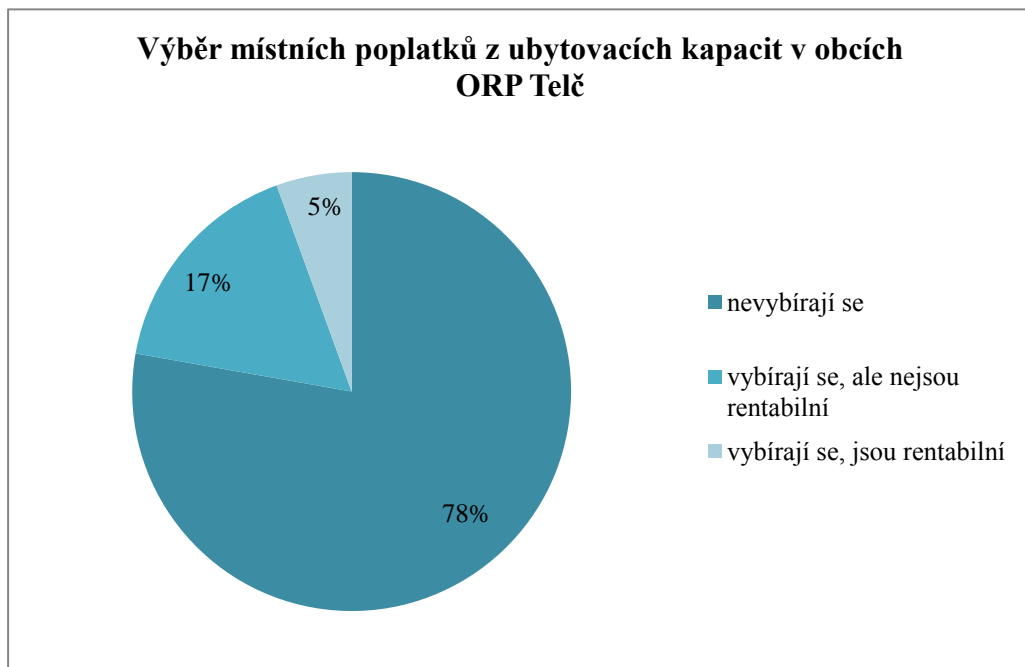
Zdroj: vlastní zpracování

Příloha č. 5: Zúčastněné obce dle velikostní kategorie v dotazníkovém šetření

Zdroj: vlastní šetření

Příloha č. 6: Výběr místních poplatků z ubytovacích kapacit

Zdroj: vlastní šetření